بانک خاورمیانه (شرکت سهامی عام)

گزارش تفسیری مدیریت

دوره مالی منتهی به ۲۹ اسفند ۱۴۰۲

اعضای هیأت مدیره	سمت	امضاء
پرویز عقیلی کرمانی	رئیس هیأت مدیره	
غلامعلی کامیاب	نایب رئیس هیأت مدیره	
جواد جوادی	عضو هیأت مدیره و مدیر عامل	
مجید نورمحمدی	عضو هیأت مدیره و قائم مقام مدیر عامل	
امیر حسین امین آزاد	عضو هیأت مدیره	
عبدالکریم قوامی فر	عضو هیأت مدیره	
علیرضا لگزایی	عضو هیأت مدیره	

ساختمان ادارات مرکزی
تهران، خیابان احمد قصیر(بخارست)، نبش خیابان پنجم، شماره ۲
کد پستی ۱۵۱۳۶۴۵۷۱۷ - تهران، صندوق پستی ۴۴۴۵-۱۵۸۷۵
تلفن ۸۰۰۰ ۴۲۱۷ (۰۲۱)، فکس ۲۳۸۳ ۹۱۲۱ (۰۲۱)
Info@middleeastbank.ir www.middleeastbank.ir
1402/05-40

فهرست

مقدمه ۴
۱. **ماهیت کسب وکار** ۵
۱-۱. **وضعیت اقتصادی در سال ۱۴۰۲** ۵
۱-۱-۱. قیمت‌ها و تورم ۵
۱-۱-۲. بازار ارز ۶
۱-۱-۳. بازار سرمایه ۷
۱-۲. **معرفی صنعت بانکداری** ۱۰
۱-۲-۱. عوامل اثرگذار اقتصادی بر صنعت بانکداری ۱۱
۱-۳. **معرفی بانک خاورمیانه** ۱۱
۱-۳-۱. موضوع فعالیت طبق اساسنامه بانک ۱۲
۱-۳-۲. سرمایه شرکت و تغییرات آن ۱۲
۱-۳-۳. ترکیب سهامداران ۱۳
۱-۳-۴. بانک از منظر سازمان بورس و اوراق بهادار ۱۳
۱-۳-۵. محصولات و خدمات بانک خاورمیانه ۱۴
۱-۴. **جزئیات درآمدهای عملیاتی** ۱۹
۱-۴-۱. درآمدهای عملیاتی ۱۹
۱-۴-۲. هزینه عملیاتی ۱۹
۱-۴-۳. خالص درآمدهای عملیاتی ۲۰
۱-۴-۴. ترکیب درآمدهای مشاع ۲۱
۱-۵. **مراودات با دولت و نهادهای وابسته به دولت** ۲۱
۱-۵-۱. وضعیت پرداخت‌های به دولت ۲۱
۱-۶. **محیط حقوقی بانک** ۲۲
۱-۷. **ساختار سازمانی بانک** ۲۳
۱-۸. **معرفی اعضای هیأت مدیره** ۲۴
۱-۸-۱. نحوه ارتباط سهامداران و مشتریان با هیأت مدیره بانک ۲۶
۱-۹. **اطلاعات بازارگردان شرکت** ۲۶
۱-۱۰. **شرکت‌های فرعی و وابسته مشمول تلفیق** ۲۶
۲. **اهداف مدیریت و راهبردهای مدیریت برای دستیابی به آن اهداف** ۲۷
۲-۱. **برنامه توسعه محصولات جدید و ورود به بازارهای جدید توزیع** ۲۸
۲-۲. **گزارش پایداری** ۲۹
۲-۳. **حاکمیت شرکتی** ۳۱
۲-۳-۱. کمیته انتصابات و جبران خدمات ۳۴
۲-۳-۲. کمیته حسابرسی ۳۵

۳-۳-۲. کمیته تطبیق ۳۹
۴-۳-۲. کمیته ریسک ۴۱
۵-۳-۲. سرمایه انسانی ۴۴
۳. مهمترین منابع، ریسکها و روابط ۴۵
۱-۳. **منابع** ۴۵
۲-۳. **مصارف** ۴۶
۳-۳. **تشریح انواع ریسک‌های بانک** ۴۷
۱-۳-۳. انواع ریسک ۴۷
۲-۳-۳. کفایت سرمایه ۵۰
۳-۳-۳. ریسک تطبیق ۵۱
۴-۳. **معاملات با اشخاص مرتبط طی دوره مالی منتهی به ۱۴۰۲/۱۲/۲۹** ۵۴
۱-۴-۳. معاملات با مدیران ۵۴
۲-۴-۳. معاملات با اشخاص وابسته ۵۵
۴. نتایج عملیات و چشم اندازها ۵۶
۱-۴. **نتایج عملکرد مالی و عملیاتی** ۵۶
۱-۱-۴. اقلام عمده صورت وضعیت مالی ۵۸
۲-۱-۴. اقلام عمده صورت سود و زیان ۶۵
۲-۴. **جزئیات پرداخت و آخرین وضعیت پرداخت سود سهام مطابق مصوبه آخرین مجمع** ۷۲
۱-۲-۴. نمودار مقایسه‌ای سود پایه و سود نقدی هر سهم ۷۲
۲-۲-۴. تغییرات در پرتفوی سرمایه‌گذاری‌ها، ترکیب دارایی‌ها و وضعیت شرکت ۷۲
۵. چشم اندازها و اطلاعات آینده نگر ۷۳
۱-۵. **درآمدها** ۷۳
۲-۵. **هزینه ها** ۷۴
۶. عملکرد بخش‌ها یا فعالیت‌ها ۷۵
۱-۶. **تمرکز جغرافیایی اقلام عمده دارایی‌ها و بدهی‌ها و درآمدها** ۷۵
۲-۶. **اطلاعات درباره بخش‌های عملیاتی قابل گزارش** ۷۶
۷. مهمترین معیارها و شاخصهای عملکرد ۷۷

مقدمه

گزارش تفسیری مدیریت، یک عنصر مهم در اطلاع رسانی در بازار سرمایه، متمم و مکمل صورت های مالی است و همراه با صورت های مالی ارائه می‌گردد. گزارش تفسیری مدیریت اطلاعاتی درباره چشم انداز واحد تجاری و "سایر اطلاعاتی که در صورت های مالی ارائه نشده اند "،فراهم می‌کند و همچنین به عنوان مبنایی برای درک اهداف مدیریت و راهبرد های مدیریت برای دستیابی به آن اهداف به کار می‌رود. در گزارش تفسیری مدیریت، همچنین عوامل و روند های اصلی که احتمال دارد عملکرد، وضعیت و پیشرفت واحد تجاری را تحت تاثیر قرار دهند، تشریح می‌شود .

این گزارش بر اساس ماده ۷ دستورالعمل اجرایی افشای اطلاعات شرکت های ثبت شده نزد سازمان بورس و اوراق بهادار (مصوب مورخ ۱۳۸۶/۰۵/۰۳ و اصلاحیه های بعدی مورخ ۱۳۸۶/۰۴/۰۶ ، ۱۳۸۹/۰۶/۲۷ و ۱۳۹۶/۰۴/۲۸ و ۱۳۹۶/۰۹/۱۴ هیئت مدیره سازمان بورس و اوراق بهادار)، مبنی بر ارائه گزارش تفسیری مدیریت برای ناشران پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران و فرابورس ایران مصوب هیئت مدیره سازمان بورس و اوراق بهادار در مورخ ۱۳۹۶/۱۰/۰۴، تهیه گردیده است.

*کلیه ارقام ارائه شده در گزارش به میلیون ریال می‌باشند جز در مواردی که ذکر گردیده‌است.

*نکات و موارد آینده‌نگر نشان‌دهنده انتظارات، باورها یا پیش بینی‌های جاری از رویدادها و عملکرد مالی است. این موارد در معرض ریسک‌ها، عدم قطعیت‌ها و مفروضات غیرقطعی قرار دارند. بنابراین نتایج واقعی ممکن است متفاوت از نتایج مورد انتظار باشند.

۱. ماهیت کسب وکار

۱-۱. وضعیت اقتصادی در سال ۱۴۰۲

۱-۱-۱. قیمت‌ها و تورم

براساس آخرین آمار منتشر شده از سوی مرکز آمار ایران[۱]، نرخ تورم سالانه که در پایان اسفند ۱۴۰۱ به رقم ۴۵/۸ درصد رسیده بود، تا پایان اردیبهشت سال ۱۴۰۲ نیز به روند افزایشی خود ادامه داد و نهایتاً رقم ۴۹/۱ درصد را ثبت کرد. این روند افزایشی ازآن ماه به بعد معکوس شد و نرخ تورم دوازده‌ماهه مصرف‌کننده با ادامه روند کاهشی خود در پاییز و زمستان نهایتاً در پایان اسفند ۱۴۰۲ به ۴۰/۷ درصد رسید. نرخ تورم نقطه‌به‌نقطه نیز که در آذرماه به ۴۰/۲ درصد افزایش یافته بود وارد روندی کاهشی شد و زمستان ۱۴۰۲ را با ۳۲/۲ درصد به پایان رساند. نمودار زیر روند تغییرات نرخ‌های تورم مصرف‌کننده را از ابتدای سال ۱۴۰۰ تا پایان ۱۴۰۲ به تصویر می‌کشد.

روند تغییرات نرخ‌های تورم مصرف‌کننده از ابتدای ۱۴۰۰ تا پایان ۱۴۰۲ (درصد)

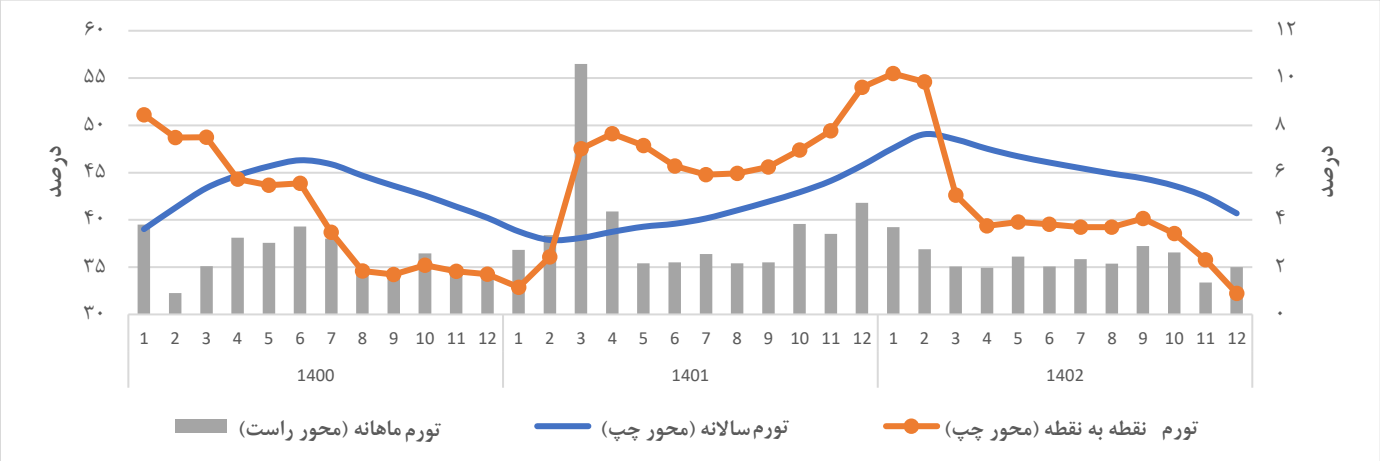

مأخذ: مرکز آمار ایران، شاخص‌های قیمت، شاخص کل قیمت مصرف‌کننده خانوارهای کل کشور

نرخ‌های تورم سالانه و نقطه‌به‌نقطه که در نیمه دوم سال ۱۴۰۰ روندی کاهشی را طی می‌کردند، در پی حذف تخصیص ارز با نرخ ترجیحی برای واردات کالاهای اساسی از خرداد ۱۴۰۱ به این سو، وارد روندی افزایشی شدند و این روند تا ماه‌های آغازین سال ۱۴۰۲ نیز به قوت خود باقی بود. نرخ تورم نقطه به نقطه در فروردین ۱۴۰۲ به ۵۵/۵ درصد - بالاترین رقم از ابتدای سال ۱۴۰۰ - رسید، اگرچه پس از آن با تخلیه اثر شوک حذف تخصیص ارز با نرخ ترجیحی، این نرخ کاهش یافت و تا حدودی به ثبات رسید. این نرخ در سه ماه زمستان ۱۴۰۲ با شیب قابل ملاحظه‌ای کاهش یافت و در اسفند این سال به کمترین سطح خود در دو سال گذشته (۳۲/۲ درصد) رسید. نرخ تورم ماهانه در زمستان ۱۴۰۲ نسبت به پاییز ۱۴۰۲ و همچنین فصل مشابه سال قبل از آن به طور متوسط در سطح پایین‌تری قرار داشت و در بهمن‌ماه ۱۴۰۲ نیز به ۱/۳ درصد رسید که کمترین نرخ تورم ماهانه در دو سال اخیر بوده است. کاهش نرخ‌های تورم مصرف‌کننده را می‌توان تا حدی به کنترل مقداری ترازنامه بانک‌ها نسبت داد. بر اساس جدیدترین آمار منتشر شده از سوی بانک مرکزی، نرخ رشد نقطه‌به‌نقطه نقدینگی در پایان اسفند ۱۴۰۲ به ۲۴/۳ درصد رسید که از نرخ‌های رشد این متغیر در پایان ۱۴۰۰ و ۱۴۰۱ به مراتب پایین‌تر و نشانگر موفقیت نسبی این نهاد سیاست‌گذار در کنترل رشد نقدینگی بوده است.

[۱]. تا بهمن ۱۴۰۱ بانک مرکزی نیز اقدام به انتشار آمار شاخص قیمت مصرف‌کننده می‌کرد اما از آن زمان به بعد، مرکز آمار ایران تنها مرجع رسمی انتشار این داده است.

آخرین آمار منتشرشده از سوی مرکز آمار ایران در مورد نرخ تورم تولیدکننده در زمان نگارش این گزارش، سه فصل نخست سال ۱۴۰۲ را در بر می‌گیرد. این نرخ به عنوان یکی از مؤلفه‌های تأثیرگذار بر نرخ تورم مصرف‌کننده که از آن به عنوان متغیر پیشران تورم مصرف‌کننده نیز یاد می‌شود، از تابستان سال ۱۴۰۰ تا اواخر سال ۱۴۰۱ روندی کاهشی داشت، حال آن که در نه‌ماهه نخست ۱۴۰۲ شاهد تغییرات قابل توجهی نبوده است. آمار منتشرشده همین شاخص از سوی بانک مرکزی ایران برای یازده ماهه نخست سال ۱۴۰۲ نیز اگرچه از نظر مقداری با آمار متناظر مرکز آمار ایران تفاوت دارد، اما براساس آمار بانک مرکزی نیز نرخ تورم سالانه تولیدکننده در یازده ماهه نخست سال ۱۴۰۲ شاهد نوسانات شدیدی نبوده و در ادامه روند نزولی کم نوسان خود در بهمن ماه ۱۴۰۲ به ۳۴/۰ درصد رسیده است. با در نظر گرفتن ثبات نسبی نرخ تورم تولیدکننده، ثبات نرخ تورم مصرف‌کننده در ماه‌های پیش رو دور از ذهن نخواهد بود.

۲-۱-۱. بازار ارز

نرخ برابری دلار آمریکا در مقابل ریال ایران سال ۱۴۰۲ را با رقم ۵۱۵.۰۰۰ ریال در اولین روز معاملاتی بعد از پایان نوروز آغاز کرد و در یازدهم اردیبهشت ۱۴۰۲ به سقف ۵۵۰.۵۱۰ ریال رسید. این افزایش قیمت دراین دوره کوتاه پس از آغاز روزهای معاملاتی دیری نپایید و در اواخر فصل بهار (۲۱ خرداد ۱۴۰۲) قیمت دلار آمریکا در بازار آزاد به حدود ۴۷۰.۰۰۰ ریال کاهش یافت. از آن مقطع به بعد نرخ برابری دلار آمریکا در مقابل ریال کمی افزایش یافت و تا پایان پاییز ۱۴۰۲ با دامنه کمی در نوسان بود. اما در زمستان سال ۱۴۰۲، همچون زمستان سال ۱۴۰۱، بازار ارز با شوک افزایشی قیمت مواجه شد تا نرخ دلار آمریکا در برابر ریال ایران در آخرین روز کاری سال ۱۴۰۲ حدود ۲۷ درصد بالاتر از مقطع مشابه سال ۱۴۰۱ باشد. البته این نرخ در طول سال ۱۴۰۲ شاهد نوسان کمتری نسبت به سال قبل از آن بود.جدول زیر روند تغییرات نرخ برابری دلار آمریکا در برابر ریال ایران را در بازار آزاد و همچنین بازار متشکل ارزی در طول سال ۱۴۰۲ به تصویر می‌کشد.

نرخ برابری دلار آمریکا در مقابل ریال در بازارهای مختلف در سال ۱۴۰۲ - ارقام به ریال

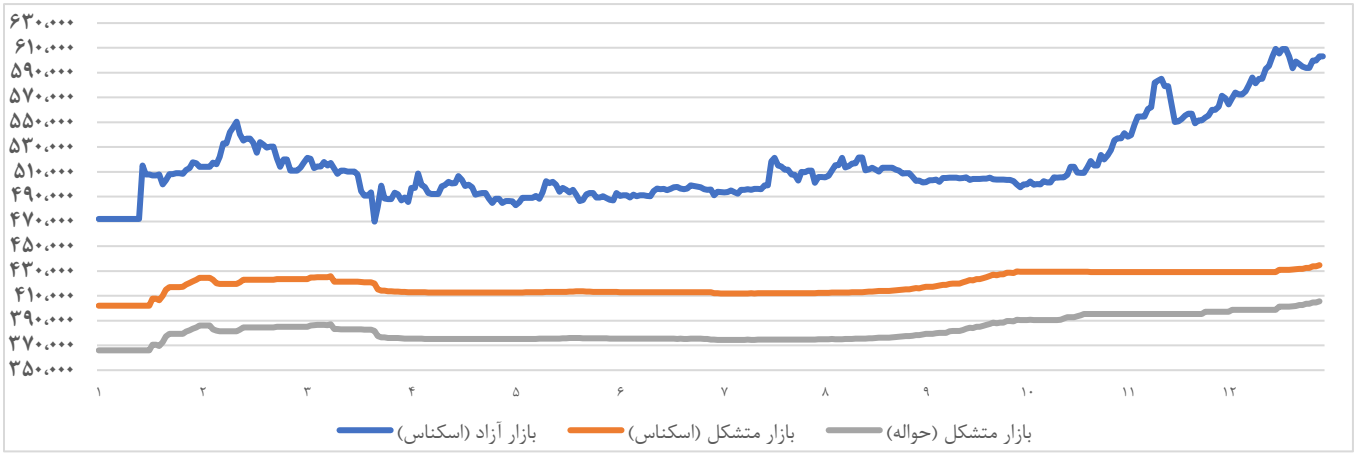

مأخذ: شبکه اطلاع رسانی طلا، سکه و ارز

مهمترین عامل کنترل نوسان بازار ارز در سال ۱۴۰۲، رشد صادرات نفتی در این سال و مداخله گسترده بانک مرکزی در این بازار بود. در ده ماهه نخست سال ۱۴۰۲ حدود ۲.۱۰۴ هزار میلیارد ریال از دارایی‌های خارجی بانک مرکزی کاسته شد، در حالی که با واگذاری ارزهای ناشی از صادرات نفت به بانک مرکزی برای تأمین مخارج ریالی بودجه دولت و همچنین استفاده از منابع صندوق توسعه ملی، در عمل باید دارایی‌های خارجی بانک مرکزی در این مدت افزایش می‌یافت. بنابراین فروش ارز بانک مرکزی در این مدت حتی بیش از منابع ارزی نفتی حاصل شده بوده است. در خصوص وقایع بین‌المللی تأثیرگذار بر بازار ارز ایران نیز باید به زبانه کشیدن آتش جنگ در نوار غزه اشاره کرد. میانگین ارزش هر دلار آمریکا در زمستان سال ۱۴۰۲ معادل ۵۵۴.۴۰۰ ریال بود که نسبت به مدت مشابه سال ۱۴۰۱ رشد ۲۸/۷ درصدی را نشان می‌دهد. برای کل

سال اما میانگین قیمت هر دلار آمریکا در بازار آزاد ایران حدود ۵۱۵.۰۰۰ ریال رقم خورد که از رشد ۴۹/۹ درصدی نسبت به سال ۱۴۰۱ حکایت دارد. جدول زیر وضعیت نرخ اسمی اسکناس دلار آمریکا در بازار آزاد ایران در سال ۱۴۰۲ را با سال ۱۴۰۱ مقایسه می‌کند.

نرخ اسمی اسکناس دلار آمریکا در برابر ریال در بازار آزاد

	میانگین	بالاترین نرخ	پایین‌ترین نرخ	انحراف معیار	ضریب تغییرات
زمستان ۱۴۰۲	۵۵۴,۴۰۱	۶۰۹,۲۰۰	۴۹۹,۴۹۰	۳۴,۴۹۹	۰/۰۶
زمستان ۱۴۰۱	۴۳۰,۸۱۶	۵۲۵,۰۰۰	۳۸۷,۵۹۰	۲۸,۷۲۷	۰/۰۷
کل سال ۱۴۰۲	۵۱۴,۹۹۹	۶۰۹,۲۰۰	۴۶۹,۸۳۰	۳۰,۶۷۵	۰/۰۶
کل سال ۱۴۰۱	۳۴۳,۵۳۶	۵۲۵,۰۰۰	۲۶۲,۳۰۰	۵۷,۱۴۶	۰/۱۷

مآخذ: بانک مرکزی ایران، شبکه اطلاع رسانی طلا، سکه و ارز، محاسبات تحقیق

۳-۱-۱. بازار سرمایه

انتشار بخشنامه تغییر نرخ خوراک پتروشیمی‌ها در اردیبهشت سال ۱۴۰۲، بازار سرمایه را با نوسان همراه ساخت، به طوری که شاخص کل بورس اوراق بهادار تهران پس از آن کاهش محسوسی یافت و باعث شد سیاست‌گذار پیشنهاد اصلاح نرخ خوراک پتروشیمی‌ها را ارایه دهد. قیمت خوراک گاز صنایع پتروشیمی در ایران مرجع تعیین قیمت گاز سوخت همه صنایع کشور است. با توجه به این که مصوبه مذکور سودآوری بسیاری از شرکت‌های بورسی را به طور مستقیم تحت تأثیر قرار می‌داد، کاهش شاخص بورس اوراق بهادار تهران اجتناب‌ناپذیر بود. از سوی دیگر، بحران قطعی برق صنایع در تابستان و کاهش قیمت جهانی محصولات پتروشیمی و فولادی، روند نزولی بازار سرمایه را تشدید کرد. به این ترتیب شاخص کل بورس اوراق بهادار تهران از ۲/۵ میلیون واحد در ۱۶ اردیبهشت سال ۱۴۰۲ به ۲/۱ میلیون واحد در پایان تابستان سال ۱۴۰۲ کاهش یافت. از فصل پاییز سال ۱۴۰۲، تنش در فلسطین و احتمال اشاعه آن به سایر کشورها و پیامدهای احتمالی آن در حوزه اقتصاد و سیاست ایران، شرایط ویژه‌ای را در بازار سرمایه ایجاد کرد. واکنش بازار سرمایه به تنش‌های منطقه‌ای خاورمیانه به حدی بود که شاخص کل بورس اوراق بهادار تهران در ۱۶ مهر ۱۴۰۲ نسبت به روز گذشته آن حدود ۲/۵ درصد کاهش یافت تا بیشترین کاهش روزانه این شاخص در فصل پاییز سال ۱۴۰۲ ثبت شود. در اواخر فصل پاییز ۱۴۰۲، خبرهایی مبنی بر حذف قیمت‌گذاری دستوری خودرو و افزایش سرمایه از محل تجدید ارزیابی دارایی‌ها (شرکت‌های بزرگ و بانک‌ها)، شاخص‌های بازار سرمایه را در مسیر صعودی قرار داد. در نهایت شاخص‌های کل بورس اوراق بهادار تهران و فرابورس ایران در انتهای فصل پاییز ۱۴۰۲ نسبت به انتهای تابستان ۱۴۰۲، به ترتیب ۴/۲ درصد و ۱/۴ درصد افزایش یافتند. ابلاغ دستورالعمل انتشار گواهی سپرده ۳۰ درصدی به سیستم بانکی کشور، محدودیت‌های خوراک گاز در صنایع پتروشیمی و فولادی، تشدید تنش در منطقه خاورمیانه و رونق در بازارهای موازی (رمزارزها و طلا) روند قیمت‌ها در بازار سرمایه را در دو ماه ابتدایی زمستان ۱۴۰۲ نزولی کرد، به نحوی که شاخص‌های کل بورس اوراق بهادار تهران و فرابورس ایران در پایان بهمن‌ماه ۱۴۰۲ نسبت به پایان آذرماه ۱۴۰۲ به ترتیب حدود ۶/۳ درصد و ۶/۶ درصد کاهش یافتند. البته در ماه پایانی سال مقداری از این افت شاخص‌ها جبران شد تا بازدهی بورس اوراق بهادار تهران و فرابورس ایران در زمستان ۱۴۰۲ به ترتیب ۰/۷ درصد و منفی ۴/۶ درصد و برای کل سال ۱۴۰۲ نیز به ترتیب ۱۲/۰ درصد و ۴/۰ درصد رقم بخورد. نمودار صفحه بعد تحولات روزانه شاخص‌های کل بورس و فرابورس را از ابتدای سال ۱۴۰۱ تا انتهای سال ۱۴۰۲ به تصویر می‌کشد.

شاخص کل بورس اوراق بهادار تهران و فرابورس ایران

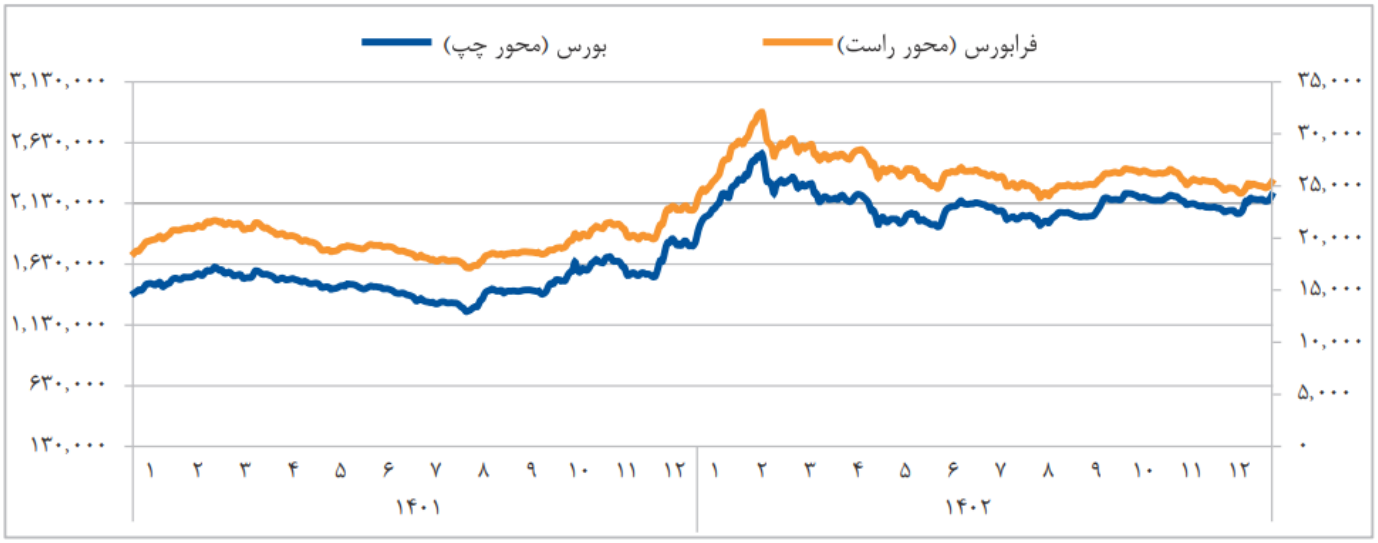

مأخذ: سایت اینترنتی بورس اوراق بهادار تهران، قابل دسترسی در http://new.tse.ir و فرابورس ایران، قابل دسترسی در http://ifb.ir

مجموع ارزش معاملات بورس اوراق بهادار تهران در سال ۱۴۰۲ نسبت به سال ۱۴۰۱، حدود ۴۲/۳ درصد افزایش یافته است. در سال ۱۴۰۲، بیشترین رشد ارزش معاملات در بورس اوراق بهادار تهران مربوط به بازار مشتقه با ۲۴۸/۲ درصد بوده است. همچنین بازار سرمایه‌گذاری حرفه‌ای بورس اوراق بهادار تهران برای اولین بار در سال ۱۴۰۲ آغاز به کار کرد. این بازار، مانند بازارهای اصلی و فرعی بورس، یکی از بازارهای زیرمجموعه شرکت بورس تهران به شمار می‌رود که سهام شرکت‌های پروژه، صندوق‌های جسورانه و صندوق‌های خصوصی در آن عرضه می‌شوند. جدول زیر ارزش معاملات بازارهای مختلف بورس اوراق بهادار تهران را در سال‌های ۱۴۰۲ و ۱۴۰۱ با هم مقایسه می‌کند.

ارزش معاملات بازارهای مختلف بورس اوراق بهادار تهران در سال‌های ۱۴۰۱ و ۱۴۰۲ (هزار میلیارد ریال)

بازار	۱۴۰۱	۱۴۰۲	درصد تغییر ۱۴۰۲ به ۱۴۰۱
سهام	۱۰,۰۶۳	۱۳,۳۳۶	۳۲/۵
اوراق بدهی	۱,۰۲۸	۱,۱۷۵	۱۴/۳
مشتقه	۷۷	۲۶۸	۲۴۸/۲
صندوق‌های قابل معامله	۴,۵۴۴	۷,۵۷۸	۶۶/۸
سرمایه‌گذاری حرفه‌ای	۰	۲۰	-
مجموع	۱۵,۷۱۲	۲۲,۳۵۷	۴۲/۳

مأخذ: سایت اینترنتی بورس اوراق بهادار تهران، قابل دسترسی در http://new.tse.ir

حجم معاملات بورس اوراق بهادار تهران در سال ۱۴۰۲ به ۲,۸۲۵/۴ میلیارد سهم یا ورقه رسید که حدود ۱۸/۵ درصد نسبت به مدت مشابه سال ۱۴۰۱ افزایش یافته است. همچنین تعداد دفعات معاملات در سال ۱۴۰۲ نسبت به سال ۱۴۰۱ حدود ۱۹/۳ درصد افزایش یافته است. همچنین متوسط ارزش هر دفعه معامله در بورس اوراق بهادار تهران از ۱۳۵/۶ میلیون ریال در سال ۱۴۰۱ به ۱۶۱/۷ میلیون ریال در سال ۱۴۰۲ افزایش یافته است. در جدول زیر حجم، دفعات و متوسط ارزش هر دفعه معامله در بازار بورس اوراق بهادار تهران به تفکیک انواع بازار در سال‌های ۱۴۰۱ و ۱۴۰۲ عنوان شده است.

حجم معاملات، دفعات معاملات و متوسط ارزش هر دفعه معامله در سال‌های ۱۴۰۱ و ۱۴۰۲

بازار	حجم معاملات			دفعات معاملات			متوسط ارزش هر دفعه معامله		
	(میلیارد سهم یا ورقه)		درصد تغییر	(هزار دفعه)		درصد تغییر	(میلیون ریال)		درصد تغییر
	۱۴۰۱	۱۴۰۲		۱۴۰۱	۱۴۰۲		۱۴۰۱	۱۴۰۲	
سهام	۲,۰۲۹.۶	۲,۳۶۸.۹	۱۶.۷	۹۹,۴۷۳.۳	۱۱۳,۰۰۰.۰	۱۳.۶	۱۰۱.۲	۱۱۸.۰	۱۶.۷
اوراق بدهی	۱.۱	۱.۲	۹.۸	۵۰.۴	۱۱.۵	(۷۷.۲)	۲۰,۳۸۶.۴	۱۰۲,۰۴۴.۹	۴۰۰.۶
مشتقه	۵۶.۱	۲۸.۹	(۴۸.۶)	۲,۷۳۹.۹	۶,۲۰۱.۱	۱۲۶.۳	۲۸.۱	۴۳.۲	۵۳.۹
صندوق‌های قابل معامله	۲۹۸.۰	۴۱۴.۶	۳۹.۲	۱۳,۶۳۴.۳	۱۸,۸۷۳.۶	۳۸.۴	۳۳۳.۳	۴۰۱.۵	۲۰.۵
سرمایه‌گذاری حرفه‌ای	-	۱۱.۸	-	-	۲۰۷.۶	-	-	۹۴.۲	-
جمع	۲,۳۸۴.۸	۲,۸۲۵.۴	۱۸.۵	۱۱۵,۸۹۷.۹	۱۳۸.۲۹۳.۸	۱۹.۳	۱۲۵.۶	۱۶۱.۷	۱۹.۳

مأخذ: سایت اینترنتی بورس اوراق بهادار تهران، قابل دسترسی در http://new.tse.ir

ارزش بازار در بورس اوراق بهادار تهران در انتهای سال ۱۴۰۲ با ۴/۹ درصد افزایش نسبت به انتهای سال ۱۴۰۱ به ۷۶,۱۴۸ هزار میلیارد ریال بالغ شد. همچنین ارزش بازار فرابورس ایران در انتهای سال ۱۴۰۲ با ۸/۸ درصد افزایش به ۲۴,۷۲۶/۷ افزایش یافت. شاخص کل بورس اوراق بهادار تهران و شاخص کل هم‌وزن در این بازه یک‌ساله به ترتیب ۱۲/۰ درصد و ۲۶/۹ درصد افزایش یافته‌اند. بیشتر بودن رشد شاخص هم‌وزن از شاخص کل بورس اوراق بهادار تهران حاکی از آن است که در سال ۱۴۰۲ به طور متوسط شرکت‌های کوچکتر با افزایش قیمت سهام بیشتری نسبت به شرکت‌های بزرگتر مواجه شده‌اند. شاخص آزاد شناور بورس اوراق بهادار تهران در انتهای سال ۱۴۰۲ با ۱۲/۳ درصد افزایش نسبت به انتهای سال ۱۴۰۱ به ۲.۸۵۱/۰ هزار واحد رسید. نزدیک بودن رشد شاخص آزاد شناور به رشد شاخص کل به معنی آن است که در سال ۱۴۰۲، رشد قیمت سهام شرکت‌هایی که شناوری سهام آنها کمتر است، تفاوت چندانی با شرکت‌هایی که شناوری سهام آنها بالا است، نداشته است. جدول زیر اهم این آمار و ارقام را نشان می‌دهد.

برخی از شاخص‌های بورس اوراق بهادار تهران در پایان سال‌های ۱۴۰۲ و ۱۴۰۱

عنوان	ارزش بازار	شاخص کل هم‌وزن	شاخص کل	شاخص مالی	شاخص صنعت	شاخص آزاد شناور
	(هزار میلیارد ریال)	(هزار واحد)	(هزار واحد)	(هزار واحد)	(هزار واحد)	(هزار واحد)
۱۴۰۲	۷۶,۱۴۸	۷۴۳	۲,۱۹۵	۱,۹۱۸	۲,۰۹۰	۲,۸۵۱
۱۴۰۱	۷۲,۵۶۲	۵۸۵	۱,۹۶۰	۱,۷۰۶	۱,۸۶۷	۲,۵۳۹
درصد تغییر	۴.۹	۲۶.۹	۱۲.۰	۱۲.۴	۱۱.۹	۱۲.۳

مأخذ: سایت اینترنتی بورس اوراق بهادار تهران، قابل دسترسی در http://new.tse.ir

آخرین گزارش ماهانه منتشرشده از سوی بورس اوراق بهادار تهران در زمان تهیه این گزارش مربوط به بهمن‌ماه ۱۴۰۲ است. بر این اساس، شرکت‌های حاضر در بورس اوراق بهادار تهران از ابتدای سال تا انتهای بهمن‌ماه سال ۱۴۰۲ معادل ۱,۷۲۳/۰ هزار میلیارد ریال تأمین مالی انجام دادند که ۸۱/۴ درصد آن از طریق افزایش سرمایه (مطالبات و آورده نقدی یا اندوخته‌ها و سود انباشته) و ۹/۷ درصد آن از طریق انتشار اوراق بدهی و ۶/۸ درصد آن از طریق اوراق اختیار فروش تبعی صورت گرفت. همچنین چهار شرکت سهام خود را برای اولین بار در بورس اوراق بهادار تهران عرضه اولیه کردند که در مجموع به تأمین مالی ۱۵/۷ هزار میلیارد ریالی از این طریق منجر شد. در یازده ماهه نخست سال ۱۴۰۲، اولین نماد پذیره نویسی شده در بازار سرمایه‌گذاری حرفه‌ای بورس اوراق بهادار تهران (شگسترح) به ارزش ۲۰/۰ هزار میلیارد ریال تأمین مالی شد. جدول زیر جزئیات روش‌های مختلف تأمین مالی شرکت‌های بورسی را در یازده ماهه نخست سال‌های ۱۴۰۱ و ۱۴۰۲ با هم مقایسه می‌کند.

روش‌های تأمین مالی شرکت‌های حاضر در بورس (هزار میلیارد ریال)

عنوان	یازده ماهه نخست سال ۱۴۰۱		یازده ماهه نخست سال ۱۴۰۲		درصد تغییر یازده ماهه
	ارزش	سهم از کل (درصد)	ارزش	سهم از کل (درصد)	۱۴۰۲ به یازده ماهه ۱۴۰۱
جمع کل	۱۵۷۵.۹	۱۰۰.۰	۱,۷۲۳.۰	۱۰۰.۰	۹.۳
افزایش سرمایه (به جز تجدید ارزیابی و صرف سهام)	۱,۳۳۸.۹	۸۵.۰	۱,۴۰۳.۰	۸۱.۴	۴.۸
عرضه اولیه	۸.۱	۰.۵	۱۵.۷	۰.۹	۹۴.۸
پذیره نویسی	-	-	۲۰.۰	۱.۲	-
انتشار اوراق بدهی	۱۷۲.۴	۱۰.۹	۱۶۷.۰	۹.۷	(۳.۱)
انتشار اوراق اختیار فروش تبعی	۵۶.۶	۳.۶	۱۱۷.۳	۶.۸	۱۰۷.۲

مأخذ: شرکت بورس اوراق بهادار تهران، مدیریت آمار و اطلاعات، گزارش تفصیلی ماهانه بازار، بهمن ماه ۱۴۰۲

۲-۱. معرفی صنعت بانکداری

نظام مالی موجباتی را فراهم می‌آورد تا وجوه از پس‌اندازکنندگان به تقاضاکنندگان منتقل شود. نظام‌های مالی مشتمل بر مؤسساتی است که در چارچوب بازار مالی با یکدیگر به داد و ستد مطالبات مالی می‌پردازند. در ایران بانک‌ها به عنوان یک مؤسسه‌ی اقتصادی از طریق عقود متفاوت اسلامی به کسب سود می‌پردازند. بخش قابل ملاحظه‌ای از فرآیند تأمین مالی در کشور را بانک‌ها انجام می‌دهند، به همین دلیل از آن به عنوان نظام بانک محور یاد می‌شود. بانک‌های ایرانی به پنج دسته تقسیم می‌شوند: بانک‌های دولتی تجاری، بانک‌های دولتی تخصصی و توسعه‌ای، بانک‌های غیر دولتی تجاری، بانک‌های غیر دولتی قرض‌الحسنه، بانک‌های مشترک ایرانی و خارجی.

بانک‌های دولتی تجاری: ملی، سپه، پست بانک

بانک‌های دولتی تخصصی و توسعه‌ای: مسکن، کشاورزی، صنعت و معدن، توسعهٔ تعاون و توسعهٔ صادرات ایران

بانک‌های غیر دولتی قرض الحسنه: قرض الحسنهٔ مهر ایران و قرض الحسنهٔ رسالت

بانک‌های مشترک ایرانی و خارجی: بانک مشترک ایران -ونزوئلا

بانک‌های غیر دولتی تجاری: متشکل از ۱۷ بانک شامل کارآفرین، اقتصاد نوین، پارسیان، سینا، تجارت، ملت، صادرات، سامان، پاسارگاد، دی، گردشگری، ایران زمین، شهر، رفاه، سرمایه، آینده و خاورمیانه

۱-۲-۱. عوامل اثرگذار اقتصادی بر صنعت بانکداری

به طور سنتی مهم‌ترین متغیر کلان اقتصادی که بر عملکرد بانک‌ها تأثیر می‌گذارد نرخ سود است. در ایران نرخ سود سپرده‌ها و تسهیلات به صورت دستوری از سوی بانک مرکزی تعیین می‌شود و بانک‌ها آزادی عمل چندانی برای رقابت در این حوزه ندارند. این در حالی است که نرخ‌های دستوری در بسیاری از موارد در محدوده‌ای کمتر از نرخ تورم تعیین می‌شوند. بدین ترتیب نرخ‌های سود واقعی منفی منجر به ایجاد مازاد تقاضای تسهیلات و کاهش پایداری سپرده‌ها خواهد شد. در این شرایط برخی از بانک‌ها انگیزه انحراف از نرخ‌های دستوری را خواهند داشت و شرایط رقابتی برای بانک‌های قانونمند دشوارتر خواهد شد. به موازات، افزایش استقراض دولت در سال‌های اخیر علاوه بر ایجاد تزاحم مالی برای بخش خصوصی، منجر به افزایش نرخ تأمین مالی بدون ریسک شده و این مهم نرخ‌های سود بانکی را تحت‌الشعاع قرار می‌دهد. بانک خاورمیانه علاوه بر پایبندی به رعایت قوانین و مقررات، با پیش‌بینی تغییرات نرخ‌های سود واقعی نسبت به تنظیم عملیات بانکی خود اقدام کرده و در عین حال با تمرکز بر ارتباط با مشتریان وفادار خود، نسبت به پایداری منابع کسب اطمینان می‌کند.

تحریم‌های وضع شده بر اقتصاد ایران، تکالیف تحمیل شده بر بانک‌ها در بودجه‌های سنواتی دولت، میزان و نحوه عرضه اوراق دولتی در بازار بدهی و سیاست‌های پولی بانک مرکزی نقش تعیین‌کننده‌ای بر عملکرد و میزان سودآوری بانک‌ها دارد. بانک خاورمیانه با رصد مداوم تحولات در این زمینه‌ها تلاش می‌کند با رعایت کامل قوانین کشور به حداکثر سودآوری دست یابد. از سوی دیگر بانک خاورمیانه تلاش می‌کند با گسترش و بهبود ارائه خدمات بانکداری نوین خود، موجبات رضایت و جذب مشتریان جدید را فراهم آورد.

همچنین بانک خاورمیانه با پرهیز از سرمایه‌گذاری در دارایی‌های فیزیکی (دارایی‌های منجمد)، عملیات بانکی خود را به دور از حواشی مربوط به نوسان‌های نرخ ارز و نوسان‌های بازارهایی همچون بازار املاک و مستغلات به انجام می‌رساند.

فارغ از تأثیرات متغیرهای کلان اقتصادی بر عملکرد بانکی که به طور مداوم مورد پایش بانک خاورمیانه قرار می‌گیرد، تغییرات تکنولوژی و سلیقه مصرف‌کنندگان نیز بر عملکرد بانک‌ها تأثیرگذار است. همان‌گونه که شرکت‌های سنتی مخابراتی چاره‌ای جز پذیرش نسل جدید ارتباطات و مشارکت در این فرآیند نداشتند، نظام بانکی نیز ناگزیر از پذیرش نوآوری‌های تازه در صنعت مالی است. بانک خاورمیانه همواره جزو پیشتازهای این عرصه بوده و خود را متعهد به ارائه بهترین خدمات بانکداری نوین می‌داند.

۱-۳. معرفی بانک خاورمیانه

بانک خاورمیانه (شرکت سهامی عام) به موجب مجوز شماره ۹۱/۱۸۴۹۰۴ مورخ ۱۳۹۱/۰۷/۱۶ صادره توسط بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران در تاریخ ۱۳۹۱/۰۷/۳۰ تحت شماره ۴۳۰۷۹۵ نزد اداره ثبت شرکت‌ها و موسسات غیرتجاری تهران ثبت و در تاریخ ۱۳۹۱/۰۸/۱۱ مجوز فعالیت بانک از سوی بانک مرکزی ج.ا.ا صادر و به صورت یک بانک تجاری به انجام کلیه عملیات بانکی مجاز گردید.

جمع کل دارایی‌های بانک در انتهای اسفند ۱۴۰۲ بالغ بر ۱,۰۰۱ هزار میلیارد ریال بوده که نسبت به پایان اسفند ۱۴۰۱ رشدی معادل ۴۹ درصد داشته است؛ این در حالیست که رشد سطح عمومی قیمت‌ها در پایان اسفند ۱۴۰۲ نسبت به پایان اسفند ۱۴۰۱ معادل ۴۰,۷ درصد می‌باشد.

بر اساس آخرین گزارش وضعیت مانده تسهیلات ریالی و ارزی بانک‌ها و موسسات اعتباری در پایان اسفند ماه سال ۱۴۰۲ منتشره توسط بانک مرکزی، مانده مزبور نسبت به پایان اسفند ۱۴۰۱ رشدی معادل ۲۶.۶ درصد را تجربه نموده و برابر با ۷۰،۶۸۲ هزار میلیارد ریال می‌باشد. سهم بانک خاورمیانه از این مبلغ در اسفند ۱۴۰۲، معادل ۱ درصد و به مبلغ ۶۹۶ هزار میلیارد ریال بوده است که رشدی معادل ۴۰ درصد را نسبت به پایان اسفند ۱۴۰۱ تجربه نموده است.

همچنین مانده سپرده‌های ریالی و ارزی بانک‌ها و موسسات اعتباری در پایان اسفند ماه سال ۱۴۰۲ معادل ۹۱،۶۲۹ هزار میلیارد ریال می‌باشد. مانده مزبور نسبت به پایان اسفند ۱۴۰۱ رشد ۲۶ درصدی را تجربه نموده است. سهم بانک خاورمیانه از کل سپرده معادل ۰/۸ درصد و به مبلغ ۷۰۸ هزار میلیارد ریال می‌باشد که رشد ۳۴ درصدی نسبت به پایان اسفند ۱۴۰۱ داشته است.

۱-۳-۱. موضوع فعالیت طبق اساسنامه بانک

فعالیت بانک شامل افتتاح انواع حساب‌های قرض‌الحسنه جاری (با دسته چک)، پس‌انداز و سایر حساب‌های مشابه، قبول انواع سپرده‌های سرمایه گذاری مجاز مطابق با مقررات مربوط، صدور گواهی سپرده مدت‌دار ویژه سرمایه‌گذاری عام و خاص به صورت بی‌نام و یا با نام در چارچوب مقررات مربوط، ارائه خدمات بانکداری الکترونیکی و همچنین صدور انواع کارت‌های الکترونیکی، دریافت تسهیلات یا تحصیل وام و اعتبار از داخل و خارج کشور با رعایت ضوابط مقرر، اعطای انواع تسهیلات اعتباری در چارچوب قوانین و مقررات مربوط و سایر موارد مطابق با اساسنامه بانک می‌باشد.

۱-۳-۲. سرمایه شرکت و تغییرات آن

سرمایه بانک در بدو تاسیس مبلغ ۴،۰۰۰،۰۰۰ میلیون ریال (شامل تعداد ۴،۰۰۰ میلیون سهم به ارزش اسمی هر سهم ۱،۰۰۰ ریال) بوده است که طی چند مرحله به شرح جدول زیر به مبلغ ۵۰،۰۰۰،۰۰۰ میلیون ریال (شامل تعداد ۵۰،۰۰۰ میلیون سهم به ارزش اسمی هر سهم ۱،۰۰۰ریال) در پایان دوره مالی منتهی به ۱۴۰۲/۱۲/۲۹ افزایش یافته است.

تاریخ ثبت افزایش سرمایه	افزایش سرمایه	مبلغ افزایش سرمایه	مبلغ سرمایه جدید	محل افزایش سرمایه
	(درصد)	(میلیون ریال)	(میلیون ریال)	
سرمایه بانک بدو تاسیس		۴,۰۰۰,۰۰۰		
۱۳۹۶/۰۴/۲۱	۲۵	۱,۰۰۰,۰۰۰	۵,۰۰۰,۰۰۰	مطالبات حال شده و آورده نقدی
۱۳۹۶/۱۰/۰۶	۲۰	۱,۰۰۰,۰۰۰	۶,۰۰۰,۰۰۰	سود انباشته
۱۳۹۷/۱۲/۰۶	۱۶.۶	۱,۰۰۰,۰۰۰	۷,۰۰۰,۰۰۰	سود انباشته
۱۳۹۸/۰۸/۰۱	۴۲.۸	۳,۰۰۰,۰۰۰	۱۰,۰۰۰,۰۰۰	سود انباشته و سایر اندوخته-ها
۱۳۹۹/۰۶/۱۹	۵۰	۵,۰۰۰,۰۰۰	۱۵,۰۰۰,۰۰۰	سود انباشته
۱۴۰۰/۰۹/۰۸	۶۶.۶	۱۰,۰۰۰,۰۰۰	۲۵,۰۰۰,۰۰۰	سود انباشته
۱۴۰۱/۱۰/۱۱	۴۰	۱۰,۰۰۰,۰۰۰	۳۵,۰۰۰,۰۰۰	سود انباشته
۱۴۰۲/۱۰/۰۳	۴۲.۹	۱۵,۰۰۰,۰۰۰	۵۰,۰۰۰,۰۰۰	سود انباشته

۳-۱-۳. ترکیب سهامداران

کل سهامداران بانک در تاریخ ۱۴۰۲/۱۲/۲۹، تعداد ۱۹،۷۱۱ شخص و ترکیب سهامداران بالای یک درصد حقیقی و حقوقی در همین مقطع به شرح زیر می‌باشد:

نام سهامدار	تعداد سهم	درصد مالکیت
یک درصد و بالاتر:		
شرکت سرمایه گذاری تامین آتیه مسکن(سهامی خاص)	۲,۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۵.۰٪
شرکت کیاآساتجارت توس(سهامی خاص)	۲,۴۱۶,۸۳۸,۴۱۴	۴.۸٪
شرکت رادیس(سهامی خاص)	۱,۰۹۸,۱۰۹,۲۸۵	۲.۲٪
شرکت سرمایه گذاری پارس توشه(سهامی عام)	۷۵۴,۹۰۳,۰۴۱	۱.۵٪
شرکت گروه صنعتی سپاهان(سهامی عام)	۶۸۰,۳۵۲,۲۳۵	۱.۴٪
شرکت سهامی بیمه ایران(سهامی خاص)	۶۲۹,۶۷۳,۰۶۰	۱.۳٪
شرکت سرمایه گذاری توسعه صنعت وتجارت(سهامی عام)	۵۵۴,۱۸۲,۹۱۷	۱.۱٪
شرکت سام گروه(سهامی خاص)	۵۳۷,۴۹۹,۹۸۶	۱.۱٪
شرکت سرمایه گذاری ملی ایران(سهامی عام)	۵۰۵,۲۹۴,۴۳۶	۱.۰٪
اشخاص حقیقی بالای یک درصد	۴,۷۵۹,۷۹۳,۰۶۹	۹.۵٪
سایرین کمتر از یک درصد:		
اشخاص حقوقی (تعداد ۳۱۳ سهامدار)	۱۱,۲۹۴,۰۴۲,۲۰۷	۲۲.۶٪
اشخاص حقیقی (۱۹،۳۸۲ سهامدار)	۲۴,۲۶۹,۳۱۱,۳۵۰	۴۸.۵٪
جمع	**۵۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰**	**۱۰۰٪**

۴-۱-۳. بانک از منظر سازمان بورس و اوراق بهادار

به موجب اطلاعیه شماره ۱۳۰/۵۵۲۸۹ مورخ ۱۳۹۳/۱۲/۲۰ شرکت بورس و اوراق بهادار تهران، بانک خاورمیانه پس از احراز کلیه شرایط پذیرش از تاریخ ۱۳۹۳/۱۲/۲۵ به عنوان چهارصد و نود و یکمین شرکت پذیرفته شده در فهرست نمادهای بازار دوم بورس اوراق بهادار تهران درج گردید.

به علاوه بانک خاورمیانه در تاریخ ۱۴۰۲/۱۲/۲۹ با ۸۶.۸۹ درصد سهام شناور، در رتبه نهم شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران قرار گرفته است.

جدول معاملات سهام طی ۶ سال گذشته به شرح جدول زیر می‌باشد.

دوره مالی منتهی به	تعداد سهام معامله شده	ارزش سهام معامله شده (میلیون ریال)	تعداد روزهای معاملات	ارزش بازار (میلیون ریال)	قیمت سهام در دوره (ریال)	سرمایه (میلیون ریال)
۱۳۹۷/۱۲/۲۹	۲,۰۳۸,۹۷۱,۰۱۷	۴,۸۸۹,۷۱۵	۲۲۹	۲۱,۶۶۵,۰۰۰	۳,۰۹۵	۷,۰۰۰,۰۰۰
۱۳۹۸/۱۲/۲۹	۲,۱۲۶,۴۶۸,۶۱۰	۹,۹۲۸,۲۵۹	۲۲۶	۶۹,۶۴۰,۰۰۰	۶,۹۶۴	۱۰,۰۰۰,۰۰۰
۱۳۹۹/۱۲/۳۰	۴,۱۷۴,۵۹۷,۸۵۲	۴۹,۳۰۹,۳۹۸	۲۳۷	۱۴۱,۰۰۰,۰۰۰	۹,۴۰۰	۱۵,۰۰۰,۰۰۰
۱۴۰۰/۱۲/۲۹	۲,۹۸۴,۹۸۲,۵۹۶	۱۸,۵۰۶,۱۲۹	۲۳۴	۱۳۶,۵۰۰,۰۰۰	۵,۴۶۰	۲۵,۰۰۰,۰۰۰
۱۴۰۱/۱۲/۲۹	۳,۸۹۵,۸۹۶,۹۸۹	۱۷,۷۷۷,۷۹۵	۲۳۳	۱۶۱,۰۰۰,۰۰۰	۴,۶۰۰	۳۵,۰۰۰,۰۰۰
۱۴۰۲/۱۲/۲۹	۵,۴۸۷,۲۱۸,۹۸۹	۲۲,۷۷۷,۲۰۹	۲۳۶	۱۷۰,۲۵۰,۰۰۰	۳,۴۰۵	۵۰,۰۰۰,۰۰۰

۵-۳-۱. محصولات و خدمات بانک خاورمیانه

محصولات و خدمات بانک خاورمیانه به شرح زیر می‌باشد:

۱) سپرده‌پذیری و خدمات کارت

۱-۱. افتتاح انواع سپرده سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت، بلندمدت، جاری با دسته چک/ بدون دسته چک

۱-۲. ارائه خدمات کارت (صدور انواع کارت‌های نقدی، اعتباری، هدیه، بن‌کارت و کارت مجازی)

۲) محصولات و خدمات اعتباری

۲-۱. صدور انواع ضمانت نامه بانکی

۲-۲. اعطای انواع تسهیلات در قالب عقود اسلامی

۲-۳. اعطای تسهیلات از محل منابع صندوق توسعه ملی

۲-۴. اعطای تسهیلات سندیکائی

۲-۵. صدور کارت اعتباری

۲-۶. تأمین مالی شرکت‌ها از طریق ضمانت اوراق بدهی

۲-۷. صدور اوراق گام

۲-۸. انتشار گواهی سپرده خاص به منظور تأمین مالی سرمایه در گردش و سرمایه ثابت طرح‌های تولیدی

۳) محصولات و خدمات ارزی

۳-۱. حواله‌های وارده و صادره ارزی

۳-۲. ثبت بروات اسنادی (ساده- اسنادی)

۳-۳. اعتبارات اسنادی وارداتی- صادراتی

۳-۴. صدور انواع ضمانت‌نامه ارزی

۳-۵. اعطای تسهیلات ارزی از محل منابع بانک، صندوق توسعه ملی

۳-۶. مبادلات ارزی بین‌المللی و خرید و فروش ارز

۳-۷. رفع تعهد و ابطال کوتاژ صادراتی مشتریان

۳-۸. افتتاح حساب سپرده جاری ارزی فاقد دسته چک (بدون سود)

۳-۹. مدیریت راهکارهای انتقال ارز و روابط بانکی بین‌المللی جهت خدمات به شرکت‌های چند ملیتی، سرمایه‌گذاران خارجی،سازمان‌ها و نهادهای بین‌المللی

۳-۱۰. ارائه مشاوره به مشتریان در خصوص امور ارزی، بازرگانی بین‌الملل و سرمایه‌گذاری خارجی

۴) محصولات و خدمات بانکداری الکترونیک

۴-۱. اینترنت بانک

۴-۲. همراه بانک

۴-۳. تلفن بانک

۴-۴. سامانه یکپارچه مدیریت اعتبارات (CARM)

۴-۵. بانکداری باز

۴-۶. اپلیکیشن بی‌سان

۴-۷. بانکداری بر بستر سرویس (Bank as a Service)

۴-۸. بانکینو

توضیح برخی از محصولات اشاره شده در بخش ۴ (محصولات و خدمات بانکداری الکترونیک) به شرح ذیل می‌باشد:

۴-۴. سامانه یکپارچه مدیریت اعتبارات (CARM):

بانک خاورمیانه به منظور ساماندهی، تسهیل و تسریع ارتباط مشتریان با بانک و در راستای افزایش بهره‌وری و شفاف سازی فرآیندهای اعتباری مشتریان اقدام به ارائه سامانه یکپارچه مدیریت اعتبارات (CARM) نموده است. این سامانه از نخستین تعامل مشتریان با بانک در اختیار آن‌ها بوده و سپس در ثبت و انتقال اطلاعات و مستندات پرونده اعتباری به کار گرفته می‌شود و پس از طی مراحل اعتبارسنجی و تصویب حدود اعتباری در حوزه عملیات روزانه به منظور اخذ، بروزرسانی و پایش تسهیلات و تعهدات و نیز اخذ اطلاعات عملیاتی حساب‌های مشتریان مورد استفاده قرار می‌گیرد. بدین ترتیب هرگونه محدودیت زمانی و جغرافیایی در ارتباط بانک با مشتریان و همچنین محدودیت‌های نظارتی در پایش مستمر حساب‌ها، تسهیلات و تعهدات آن‌ها در قالب خدمات متنوع این سامانه پوشش داده می‌شود.

از خدمات ارائه شده در سامانه (CARM) که در راستای تسهیل روابط در ثبت و انتقال اطلاعات ایجاد شده است، قراردادهای الکترونیکی می‌باشد. مشتریان می‌توانند پس از تشکیل پرونده و دریافت مصوبه، از طریق سامانه، درخواست اعتباری خود را جهت اخذ تسهیلات و یا تعهدات ریالی به صورت الکترونیک ثبت نموده و پس از بررسی به صورت آنلاین توسط واحد اجرایی (عملیات اعتباری)، در صورت تایید، قراردادهای الکترونیک تسهیلات یا تعهدات تولید شده را دریافت نمایند. از مزایای این امر می‌توان به موارد ذیل اشاره نمود:

- بررسی مدارک ارسال شده مشتریان به صورت الکترونیک از طریق سامانه توسط کارشناسان اجرایی و ثبت کاستی‌ها در صورت وجود جهت اطلاع‌رسانی به مشتری؛
- جلوگیری از رفت و آمد مکرر مشتریان جهت تکمیل نواقص درخواست خود؛
- تسریع انجام امور بانکی، کاهش اتلاف وقت و افزایش بازدهی؛
- امکان مشاهده کلیه سوابق درخواست‌ها و روند پیگیری آن‌ها در کارتابل مشتریان بدون نیاز به حضور در بانک.

۴-۵. بانکداری باز:

بانکداری باز (Open Banking)، رویکرد جدیدی است که به سرعت در بانکداری دنیا در حال رواج است. در بانکداری باز، عملیات بانکداری محدود به چاردیواری بانک‌ها نیست و بانک‌ها در اصل تامین‌کننده بستر و سکو (Platform) برای عملیات بانکی هستند. بانکداری باز سرویس‌های بانکی را از طریق رابط‌های برنامه نویسی کاربردی (API) ایجاد و بر بسترهای نرم افزارهای سازمانی (از جمله سامانه‌های مالی و حسابداری هر شرکت) ارائه می‌کند و به مشتریان این امکان را می‌دهد که بدون نیاز به مراجعه به شعب بانک یا وارد کردن اطلاعات به صورت دستی در اینترنت بانک، تمامی امور بانکی را در نرم‌افزارهای داخلی خود انجام دهند.

لازم به ذکر است برای استفاده از خدمات بانکداری باز، نیاز است بین نرم‌افزار داخلی شرکت و سیستم بانک ارتباط مستقیم برقرار شود. به عبارت دیگر سامانه یکپارچه بانکی در لایه مرکزی قرار می‌گیرد و کارهای اصلی را انجام می‌دهد و نرم‌افزارهای واسط (مالی- حسابداری و ...) به آن متصل می‌شوند و در هرلحظه امکان انجام فرآیندهای مالی و بانکی خود را از طریق سیستم‌های داخلی دارا می‌باشند. همکاری این دو با هم باعث می‌شود بانک بتواند خدمات را به‌صورت تمام وقت و بدون وابستگی به ساعات کاری شعب به آن کسب‌وکار ارائه کند.

برخی از سرویس‌های ارائه شده عبارت اند از:

- دریافت صورتحساب، صورتحساب دستگاه پایانه فروش، مانده حساب و همچنین صورت حساب تلفیقی پایانه فروش و حساب بانکی؛
- اعتبار سنجی شماره حساب، شماره شبا، شماره کارت؛
- تبدیل شماره حساب به شماره شبا و تطبیق کد ملی و شماره حساب خاورمیانه، تبدیل شماره کارت به شماره حساب بانک خاورمیانه و بالعکس، تبدیل شماره کارت به شماره شبا بانک خاورمیانه و بالعکس؛
- انتقال وجه داخلی و انتقال وجه بین بانکی (ساتنا/پایا)، تراکنش پایا گروهی و سرویس واریز ترکیبی، پرداخت لحظه‌ای (پل) ؛
- لیست چک‌های واگذار شده به حساب و سرویس استعلام چک صیادی.
- پرداخت قبض

۶-۴. اپلیکیشن بی‌سان:

بانک خاورمیانه به دنبال بهره‌برداری از پتانسیل بسترهای مجازی، با تمرکز بر کیفیت اجرایی و ارائه خدمات بانکی گسترده، در جهت برقراری ارتباط فعال با مشتریان و ارائه خدمات اعتباری و بانکی، پروژه‌ای نوین با نام بی‌سان را راه‌اندازی کرده است. برند بی‌سان با تکیه بر خط‌مشی بانک خاورمیانه، به دنبال حرکتی نوین درجهت اقتصاد باز می‌باشد. این برند با استفاده از اطلاعات رفتاری، شخصی و مالی مشتریان بالقوه و بالفعل، به سمت رویای بانکداری شخصی حرکت می‌کند. در این مسیر، با همکاری شرکت‌های نوپا و دانش‌بنیان در صنایع خدماتی، بانکی، مالی و فروشگاهی، به سوی بنیانگذاری زیست‌بوم مالی حرکت خواهد کرد.

بی‌سان درنظر دارد با هدف قرار دادن آن دسته از مشتریان کلانی که تیم فنی مورد نیاز برای ارتباط هوشمند با بانک را ندارند، بازار جدیدی برای خود ایجاد کند. همینطور، این اپلیکیشن به عنوان مکمل خدمات بانکداری خرد، آماده ارائه خدمات مضاف مالی و بانکی به کاربران شرکت‌ها محسوب می‌شود. در کنار این مهم، برای ارتباط بیشتر و بهتر با مشتریان حال حاضر بانک، شناسایی مشتریان حال حاضر بانک در بدو ورود صورت گرفته و بعد از احراز هویت آن‌ها، خدمات حضوری شعب به صورت صد درصد غیرحضوری به این دسته از مشتریان نیز ارائه خواهد شد.

در ادامه به خدمات قابل ارائه در اپلیکیشن بی‌سان در سه فاز اشاره می‌گردد:

۱. توسعه خدمات پایه بانکی و توسعه پنل مدیریت خدمات

امکان انجام تمامی خدمات پایه بانکی از قبیل: تعریف مشتری، افتتاح حساب، درخواست کارت، مدیریت رمز، اطلاعات حساب، گزارش حساب، ارائه صورتحساب، درخواست مجدد کارت، فعالسازی کارت، مسدودسازی دائم و موقت کارت، انتقال وجه و مدیریت هزینه‌ها؛

همچنین با درنظرگرفتن طیف‌های گسترده مشتریان، ارائه خدمات ذیل در پنل مدیریتی بی‌سان امکان پذیر می‌باشد:

- قابلیت تعریف خدمات بانکی به عنوان سرویس،
- قابلیت شخصی سازی نحوه ارائه خدمات بانکی برای هریک از مشتریان،
- قابلیت تعریف تاریخ اعتبار برای هر مورد دریافتی از مشتریان،
- قابلیت مدیریت و تعریف دسته‌های مختلف مشتریان برای یک مشتری کلان،
- قابلیت بررسی فرآیند تعریف مشتری، افتتاح حساب، درخواست کارت، احراز هویت و غیره به صورت مجزا در داشبورد بی‌سان،
- قابلیت تعریف دسترسی‌های مختلف برای پشتیبانی، سوپرادمین و کارشناسان،
- قابلیت تولید گزارشات مربوط به پرونده مشتری، مدیریت درخواست‌ها و ....
- قابلیت مدیریت ارتباط با مشتریان و کارکنان با ارسال نوتیفیکیشن و اسمس از طریق پنل،
- قابلیت تدوین و ویرایش برخط قوانین و مقررات در پنل.

۲. توسعه خدمات غیرحضوری

ارائه خدمات مربوط به کارت هدیه، مدیریت اقساط، خدمات چک صیادی، درخواست دسته چک، ویرایش اطلاعات و پروفایل، ارائه تسهیلات، رفع راکدی حساب‌ها و افتتاح حساب بلند مدت؛ شایان ذکر است در انتهای این فاز، اپلیکیشن انتشار خواهد یافت و در دسترس عموم قرا خواهد گرفت. در طرف دیگر، داشبورد بی‌سان قابلیت تعریف مصوبه‌های اعتباری، مدیریت تسهیلات و تضامین را در برخواهد گرفت؛ در کنار این موارد، سوپراپلیکیشن بی‌سان برای مشتریان حقوقی نیز خدماتی درنظر گرفته است. از این موارد می‌توان به: کارتابل گردانی مشتریان حقوقی، پنل مشتریان برای مدیریت تسهیلات اعطایی و تعریف لیست مشتریان و تعریف مشتری و افتتاح حساب غیرحضوری مشتریان حقوقی اشاره کرد.

۳. توسعه خدمات غیر بانکی و رقابت با بازیگران صنعت مالی و بانکی

در این فاز، خدمات غیر بانکی مانند خدمات فروشگاهی، مدیریت مالی و ... ارائه خواهد شد.

۷-۴. بانکداری بر بستر سرویس (Bank as a Service):

"بانکداری بر بستر سرویس" به معنای ارائه خدمات مالی و بانکی به شکل دیجیتالی و از طریق API به سایر موسسه‌ها و شرکت‌ها است. هدف اصلی BaaS، ایجاد یک زیرساخت فنی است که به سایر شرکت‌ها و استارتاپ‌ها اجازه می‌دهد تا خدمات بانکی و مالی را به مشتریان خود ارائه دهند، بدون آنکه بخواهند یک بانک کلاسیک تاسیس کنند. به عبارت دیگر مشتریان در محصولات دیجیتال مختلف می‌توانند انواع خدمات بانکی را نیز دریافت کنند. خدمات بانکداری بر بستر سرویس (BaaS) می‌تواند در صنایع گوناگون مانند: بازار سرمایه، پرداخت‌یارها، لندتک‌ها و ... مورد استفاده قرار گیرد.

سرویس‌های فعلی:

- احراز هویت و افتتاح حساب
- فعالسازی کارت و مجوزها
- مسدودسازی کارت
- تغییر/فراموشی رمز اول کارت
- برداشت مستقیم (Direct Debit)
- انتقال وجه (پل، پایا، ساتنا، داخلی)
- مانده حساب و صورت حساب
- پرداخت آنی

سرویس پرداخت آنی، سرویس جدید و متفاوت این حوزه محسوب می‌شود، پرداخت آنی سرویسی است که مشتری نهایی می‌تواند با استفاده از آن به صورت آنی (شبانه روزی در کل ایام هفته) به منابعی که نزد نهاد ثالث دارد، دسترسی داشته باشد و امکان انجام انواع تراکنش‌ها اعم از پل، پایا، ساتنا، داخلی، کارت به کارت، خرید اینترنتی و ... برای مشتری فراهم است. هم‌چنین مشتری می‌تواند بدون انجام تراکنش‌های ذکر شده بخشی از منابع خود نزد نهاد ثالث را به حساب خود منتقل کند. این سرویس مخصوص مشتریانی است که از طریق خدمات بانکداری بر بستر سرویس(BaaS) نزد بانک خاورمیانه افتتاح حساب کرده‌اند و نهاد ثالث سرویس پرداخت آنی را برای آن‌ها فعال کرده است.

در این سرویس امکان تامین منابع از بانک یا نهاد ثالث یا هر دو وجود دارد و به ازای هر پرداخت اعتباری کد رهگیری ایجاد می‌گردد. بازپرداخت منابع مصرف شده نیز بر اساس کد رهگیری‌ها می‌باشد.

۸-۴. بانکینو:

بانکینو نام تجاری نئوبانک بانک خاورمیانه است. بانک خاورمیانه در شهریور ۱۳۹۸ ارائه خدمات بانکداری دیجیتال را به صورت غیرحضوری و از طریق برنامک (اپلیکیشن) موبایل بانکینو آغاز کرده‌است.

تغییرات سبک زندگی، فراگیر شدن فناوری‌های دیجیتال در زندگی روزمره، و از سوی دیگر مدل کسب‌وکارهای نوین، بانک‌ها را نیز درگیر فرایند تحول دیجیتال کرده‌است.

نئوبانک‌ها با هدف باز طراحی خدمات بانک‌ها برای انسان دیجیتال در حال شکل گیری هستند. نئوبانک‌ها قادر هستند تا خدمات سریع‌تر، کم‌هزینه‌تر و بهتر را به مشتریان خود به خصوص مشتریانی که فناوری‌های نوین، بخشی جدانشدنی از زندگی آنها شده است; ارائه دهند.

در دنیای نوین، خدمات بانکداری و پرداخت به صورت یکپارچه شده با سایر خدمات به مشتری ارئه می‌گردند. خدماتی که در حال حاضر بانکینو از طریق برنامک (اپلیکیشن) موبایل خود به صورت آنلاین و غیرحضوری ارائه می‌دهد:

- احراز هویت مشتریان بدون نیاز به مراجعه حضوری
- افتتاح حساب، صدور کارت نقدی و ارسال کارت نقدی به آدرس پستی
- ارائه رمز اول کارت، رمز پویا و رمز اول یک‌بار مصرف
- صدور مجدد کارت نقدی
- مشاهده موجودی و صورت‌حساب سپرده
- مشاهده ریز تراکنش‌های حساب و کارت
- ارائه تسهیلات خرد آنی، بدون نیاز به ضامن یا وثایق
- امکان سرمایه‌گذاری در صندوق‌های سرمایه‌گذاری با درآمد ثابت
- امکان مدیریت امنیتی تراکنش‌ها بر روی درگاه‌های مختلف پرداخت (درگاه پرداخت اینترنتیIPG ، پایانه فروش فروشگاهی POS و برداشت ازATM)
- ارائه خدمات سازمانی (مساعده سازمانی، تسهیلات کارکنان و ...)
- امکان ایجاد یک لایه امنیتی بر روی تراکنش‌های حساب با ایجاد رمز تراکنش
- انتقال وجه داخلی (به دیگر حساب‌های بانک خاورمیانه) / انتقال وجه بین بانکی (ساتنا، پایا و پل) / انتقال وجه کارت به کارت
- امکان ذخیره‌سازی و حذف شماره حساب، شماره شبا و شماره کارت مقصد
- امکان درج شناسه پرداخت در انتقال‌های بین بانکی
- پرداخت قبوض عمومی و شهری
- امکان خرید شارژ تلفن همراه و بسته اینترنت همراه
- امکان رفع راکدی حساب
- امکان به‌روزرسانی اطلاعات و مدارک هویتی و تصویر امضا
- امکان پیگیری گزارش تراکنش چاپی
- مدیریت کارت‌ها (غیرفعال کردن کارت، مسدود کردن کارت، درخواست صدور مجدد کارت و...)
- مدیریت نمایش حساب در صفحه اصلی
- امکان ورود به برنامک (اپلیکیشن) با استفاده از ابزار بایومتریک گوشی (اثرانگشت، تشخیص چهره و ...)
- امکان فعال‌سازی پرداخت خودکار قبوض
- امکان به‌روزرسانی اطلاعات و مدارک هویتی و تصویر امضا / امکان امضای دیجیتال مستندات و قراردادها

۱-٤. جزئیات درآمدهای عملیاتی

۱-٤-۱. درآمدهای عملیاتی

درآمدهای عملیاتی شامل درآمد تسهیلات اعطایی، سپرده گذاری و اوراق بدهی ، درآمدهای کارمزدی، سود و زیان مبادلات و معاملات ارزی و سایر می‌باشد.

روند درآمدهای عملیاتی طی ۵ سال اخیر- میلیارد ریال

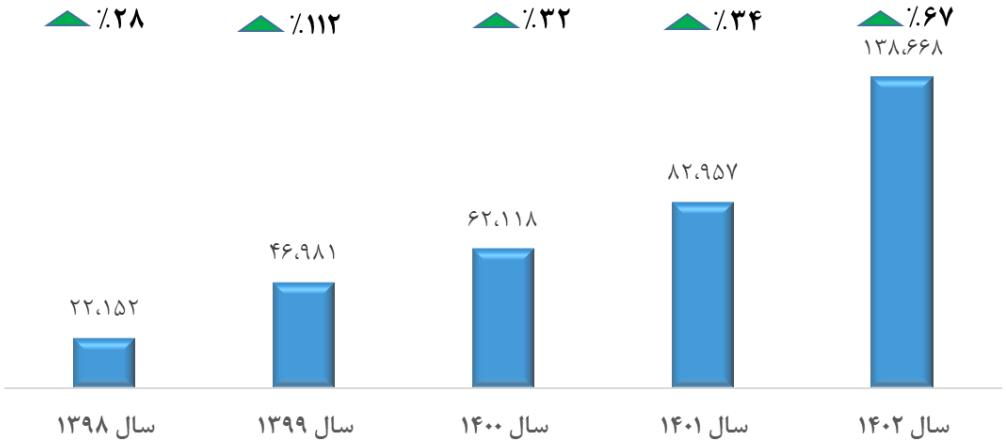

همانطورکه در نمودار فوق قابل مشاهده می‌باشد مجموع درآمدهای عملیاتی در سال ۱۴۰۲ نسبت به سال قبل ۶۷ درصد رشد داشته است.

۱-٤-۲. هزینه عملیاتی

هزینه های عملیاتی شامل هزینه کارمزد و هزینه سود سپرده‌ها می‌باشد.

روند هزینه‌های عملیاتی طی ۵ سال اخیر- میلیارد ریال

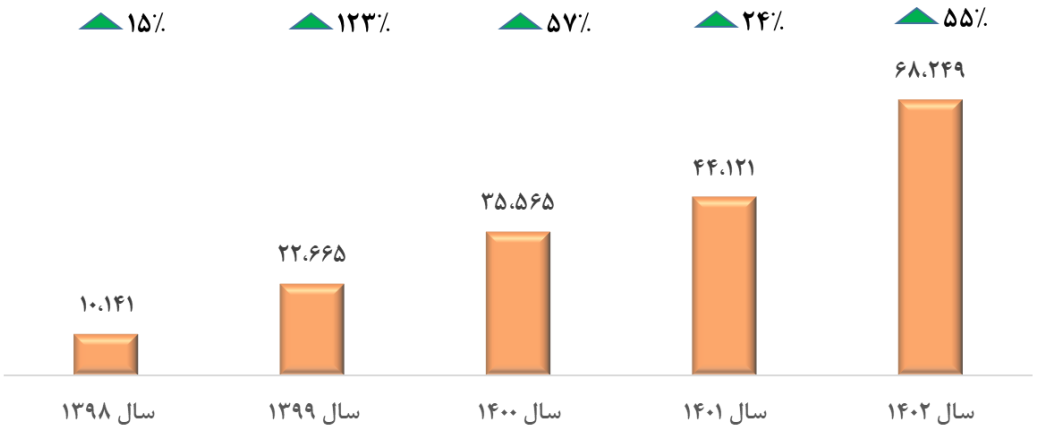

همانطورکه در نمودار فوق قابل مشاهده می‌باشد مجموع هزینه‌های عملیاتی در سال ۱۴۰۲ نسبت به سال قبل ۵۵ درصد رشد داشته است.

۳-٤-۱. خالص درآمدهای عملیاتی

خالص درآمدهای عملیاتی در ۲۹ اسفند ۱۴۰۲ شاهد رشد ۸۱ درصدی نسبت به دوره مشابه سال گذشته بوده است؛ نمودار زیر تفکیک اقلام تشکیل دهنده خالص درآمدهای عملیاتی را نشان می‌دهد.

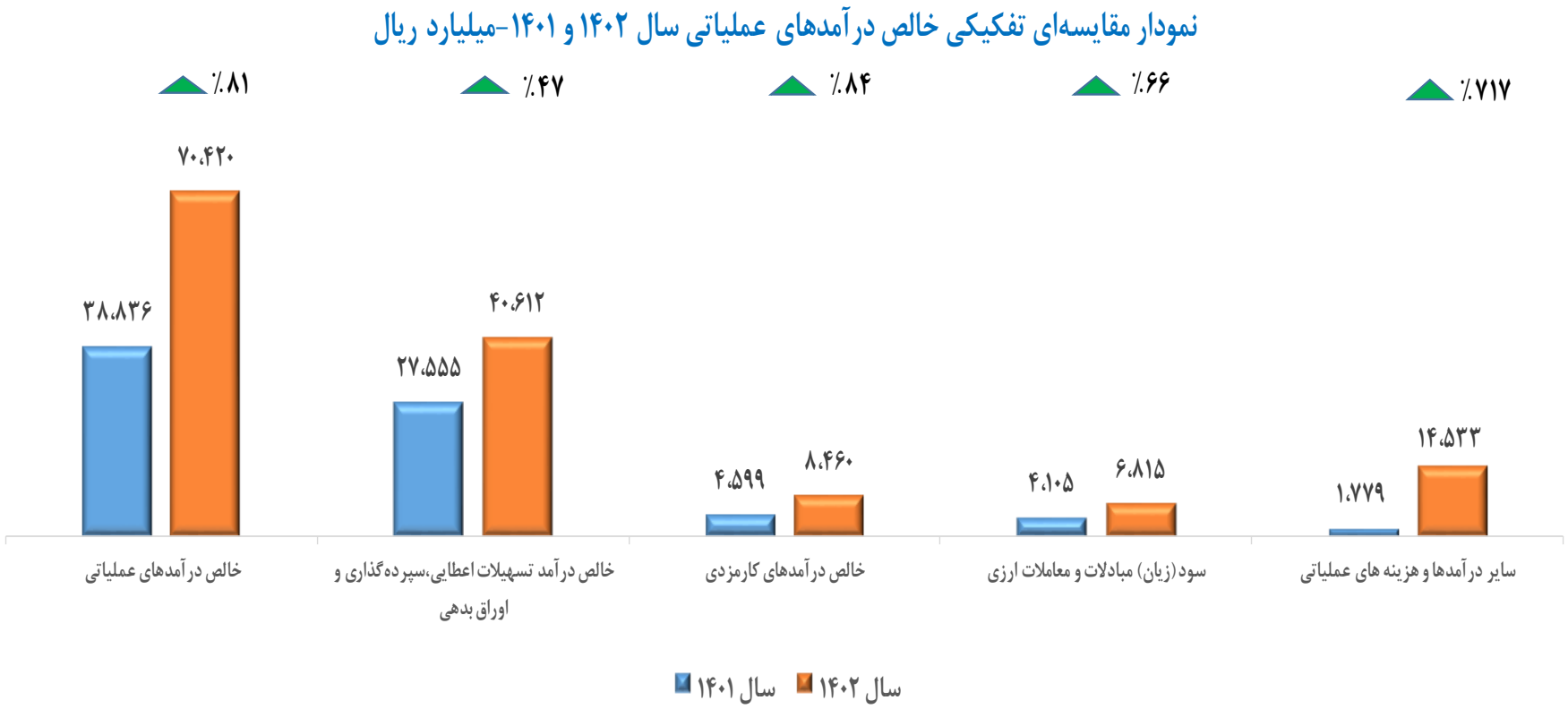

سایر درآمدها و هزینه‌های عملیاتی عمدتا ناشی از سود حاصل از تسعیر ارز می‌باشد که مطابق با آخرین بخشنامه ابلاغی بانک مرکزی به شماره ۰۳/۶۴۹۲ مورخ ۱۴۰۳/۰۱/۱۸ نرخ تسعیر ارز به ازای هر یورو معادل ۴۳۷,۷۳۴ و هر دلار معادل ۴۰۱,۸۷۷ ریال اعلام گردید که سبب شناسایی سود قابل توجه در سال ۱۴۰۲ گردید.

۱-٤-٤. ترکیب درآمدهای مشاع

ترکیب درآمدهای مشاع در دو مقطع ۲۹ اسفند ۱۴۰۲ و ۲۹ اسفند ۱۴۰۱ به شرح نمودارهای ذیل می‌باشد:

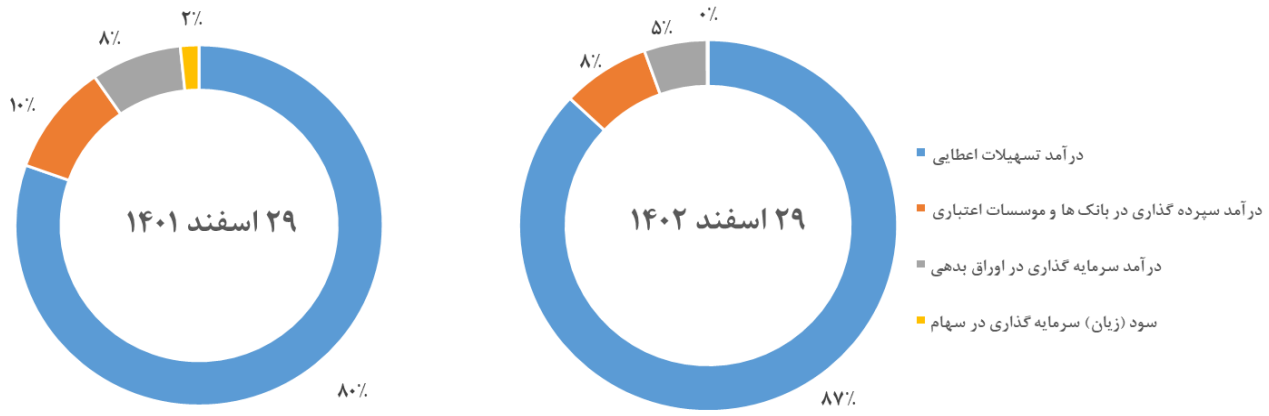

علت رشد ۷ درصدی نسبت سهم درآمد تسهیلات اعطایی از کل درآمدهای مشاع (از ٪۸۰ به ٪۸۷)، مطابق با نمودار فوق اهتمام این بانک به انجام فعالیت‌های بانکی و واسطه گری مالی بوده است و ضمن التزام به سلامت و صحت عملیات بانکی در راستای رعایت قوانین و مقررات نظارتی از سرمایه گذاری‌های غیر مجاز و بنگاه‌داری پرهیز نموده است.

۱-۵. مراودات با دولت و نهادهای وابسته به دولت

۱-۵-۱. وضعیت پرداخت‌های به دولت

ارقام به میلیون ریال

ردیف	شرح	دوره منتهی به ۱۴۰۲/۱۲/۲۹	دوره منتهی به ۱۴۰۱/۱۲/۲۹	درصد تغییرات نسبت به دوره	دلایل تغییرات
۱	مالیات عملکرد	۱,۵۱۹,۵۸۹	۱۷۲,۵۰۰	٪۷۸۱	افزایش در درآمدهای مشمول بانک
۲	بیمه سهم کارفرما	۵۹۲,۳۶۷	۳۶۲,۹۴۲	٪۶۳	افزایش حقوق و دستمزد
۳	پرداختی بابت تسهیلات تکلیفی دولت	۵,۶۹۲,۹۳۰	۶۳۳,۳۰۰	٪۷۹۹	افزایش تعداد تسهیلات قرض الحسنه ازدواج و فرزندآوری و مرابحه کمک ودیعه مسکن
	جمع	۷,۸۰۴,۸۸۵	۱,۱۶۸,۷۴۲		

۶-۱. محیط حقوقی بانک

مهم‌ترین قوانین و مقررات حاکم بر فعالیت بانک عبارتند از:

- قانون بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، مصوب ۱۴۰۲/۰۹/۰۷.
- قانون پولی و بانکی کشور، مصوب ۱۳۵۱/۰۴/۱۸ و اصلاحیه‌های بعدی.
- قانون عملیات بانکداری بدون ربا، مصوب ۱۳۶۲/۰۶/۰۸، اصلاحیه‌های بعدی و آیین‌نامه‌های اجرایی آن.
- قانون اجازه تاسیس بانک‌های غیردولتی، مصوب۱۳۷۹/۰۱/۲۱.
- آیین‌نامه نحوه تاسیس و اداره بانک‌ها و موسسات اعتباری غیردولتی مصوب ۱۳۹۳/۱۱/۰۴.
- قانون تجارت مصوب ۱۳۱۱/۰۲/۱۳ و اصلاحیه‌های بعدی.
- قانون مالیات‌های مستقیم، مصوب ۱۳۹۴/۰۴/۳۱.
- قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۸۴/۰۹/۰۱.
- قانون تنظیم بازار غیرمتشکل پولی، مصوب ۱۳۸۳/۱۰/۲۲.
- قانون رفع موانع تولید و ارتقای نظام مالی کشور مصوب ۱۳۹۶.
- قانون کار و تامین اجتماعی مصوب ۱۳۶۹/۰۸/۲۹ و اصلاحیه‌های بعدی آن.
- قانون تجارت الکترونیک مصوب ۱۳۸۲/۱۱/۰۵.
- قانون صدور چک، مصوب ۱۳۹۷/۰۸/۱۳ و اصلاحیه‌های بعدی آن.
- آیین‌نامه اجرای مفاد اسناد رسمی لازم‌الاجرا مصوب ۱۳۸۷/۰۶/۱۱ و اصلاحیه‌های بعدی آن.
- قانون اصلاح قانون مبارزه با پولشویی، مصوب ۱۳۹۷/۰۷/۰۳ و آیین‌نامه اجرایی آن.
- قانون اصلاح قانون مبارزه با تامین مالی تروریسم، مصوب ۱۳۹۷/۰۴/۳۱ و آیین‌نامه اجرایی آن.
- دستورالعمل الزامات ناظر بر حاکمیت شرکتی در موسسات اعتباری غیردولتی مصوب ۱۳۹۶/۰۲/۱۲.
- دستورالعمل حاکمیت شرکتی ناشران ثبت شده نزد سازمان بورس و اوراق بهادار مصوب ۱۴۰۱/۰۷/۱۸ و اصلاحیه بعدی آن.
- سیاست‌های پولی و اعتباری بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران.
- قوانین بودجه سالانه.
- بخشنامه‌ها و دستورالعمل‌های بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران.
- آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های سازمان بورس و اوراق بهادار.
- دستورالعمل‌های مصوب شورای عالی مبارزه با پولشویی.
- اساسنامه بانک خاورمیانه مصوب ۱۳۹۳/۰۴/۰۵.
- استانداردهای حسابداری ایران.
- سایر قوانین مرتبط و جاری کشور.

۱-۷. ساختار سازمانی بانک

ساختار سازمانی بانک به شرح زیر می‌باشد:

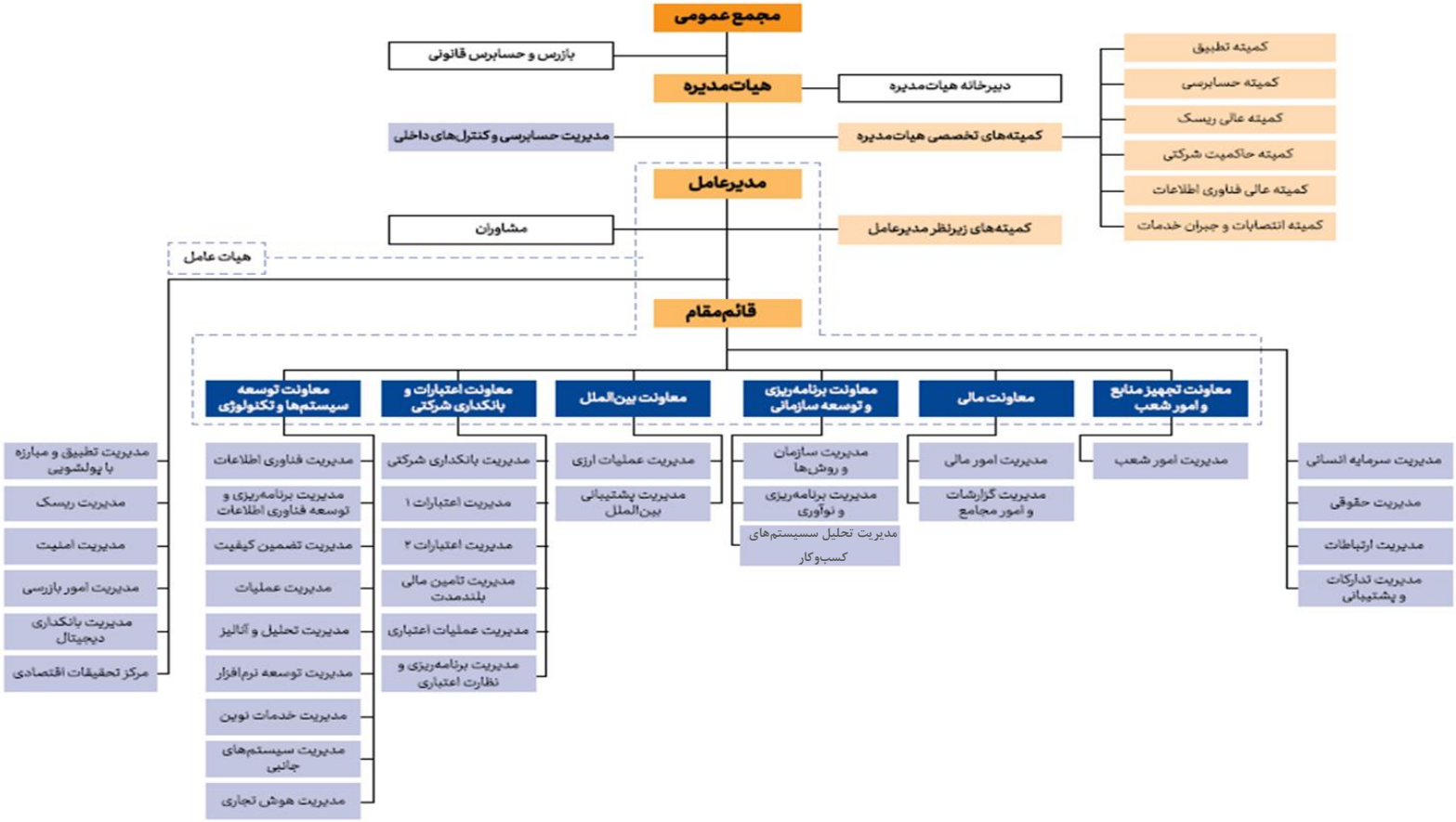

۸-۱. معرفی اعضای هیأت‌مدیره

طبق مصوبهٔ مجمع عمومی عادی سالانه، مورخ ۱۴۰۲/۰۴/۲۹ اشخاص زیر به عنوان اعضای اصلی هیأت‌مدیره بانک برای ۲سال انتخاب گردیدند. همچنین طبق صورتجلسه هیأت مدیره در تاریخ ۱۴۰۲/۰۵/۰۱ آقای جواد جوادی به‌عنوان مدیرعامل بانک انتخاب گردیده‌اند. سوابق اجرایی و تحصیلی اعضای هیأت مدیره به شرح زیر می‌باشد:

- **پرویز عقیلی کرمانی : رئیس هیأت‌مدیره – عضو موظف غیراجرایی**

تحصیلات: دکترای امور مالی (رشته فرعی اقتصاد)، دانشگاه ویسکانسین (مدیسون)، آمریکا

کارشناسی‌ارشد، دانشگاه ویسکانسین (مدیسون)، آمریکا

برخی سوابق اجرایی:

- عضو هیأت‌مدیره و مدیرعامل، بانک خاورمیانه
- عضو هیأت‌مدیره و مدیرعامل، بانک کارآفرین
- عضو هیأت‌مدیره و مدیرعامل، شرکت سرمایه‌گذاری صنایع ایران
- رئیس هیأت‌مدیره، شرکت کارگزاری بورسیران

- **غلامعلی کامیاب : نایب رئیس هیأت‌مدیره – عضو غیر موظف غیراجرایی**

تحصیلات: کارشناسی‌ارشد MBA، آمریکا

کارشناسی حسابداری، دانشگاه تهران

برخی سوابق اجرایی:

- معاون امور بین‌الملل بانک مرکزی
- معاون ارزی بانک مرکزی
- مدیرعامل شرکت ملی انفورماتیک
- معاون مدیرعامل بانک سامان
- مدیر کل عملیات و تعهدات ارزی بانک مرکزی

- **جواد جوادی: عضو هیأت‌مدیره و مدیرعامل- عضو موظف اجرایی**

تحصیلات: کارشناسی‌ارشد مدیریت اجرایی(EMBA)، دانشگاه آلتو فنلاند

کارشناسی‌ارشد مدیریت مالی، دانشگاه شهید بهشتی

کارشناسی مدیریت بازرگانی، دانشگاه تهران

برخی سوابق اجرایی:

- عضو هیأت‌مدیره و قائم مقام مدیرعامل، بانک خاورمیانه
- مدیر امور مالی و سرمایه‌گذاری، بانک کارآفرین

- **مجید نورمحمدی: عضو هیأت‌مدیره و قائم مقام مدیرعامل – عضو موظف اجرایی**

تحصیلات : کارشناسی ارشد مدیریت گرایش مالی، دانشگاه تهران

کارشناسی مدیریت بازرگانی، دانشگاه تهران

برخی سوابق اجرایی:

- عضو هیأت‌مدیره و قائم مقام مدیرعامل، بانک خاورمیانه
- معاون مالی و عضو علی البدل هیأت‌مدیره ، بانک خاورمیانه
- مدیر امور مالی، بانک کارآفرین
- معاون سرمایه‌گذاری، شرکت سرمایه‌گذاری سپه
- مدیر امور مالی، شرکت خدمات انفورماتیک
- حسابرس ارشد سازمان حسابرسی
- عضو هیأت‌مدیره، شرکت خدمات ارزی و صرافی خاورمیانه
- عضو هیأت‌مدیره، شرکت داده پردازان سیمای آفتاب

➢ امیرحسین امین آزاد: عضو هیأت‌مدیره - عضو موظف غیر اجرایی

تحصیلات: کارشناسی‌ارشد مدیریت اجرایی، دانشگاه علم و صنعت ایران

کارشناسی مدیریت دولتی، دانشگاه تهران

برخی سوابق اجرایی:

- عضو هیأت‌مدیره، بانک خاورمیانه
- مشاور پژوهشکده پولی و بانکی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران
- مدیر کل نظارت بر بانک‌ها و موسسات اعتباری بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران
- مدیرکل مقررات، مجوزهای بانکی و مبارزه با پولشویی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران
- مدیر اداره مطالعات و مقررات بانکی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

➢ عبدالکریم قوامی فر: عضو هیأت‌مدیره - عضو غیر موظف غیراجرایی

تحصیلات: کارشناسی ارشد مدیریت علوم بانکی، موسسه عالی بانکداری

کارشناسی ریاضی، دانشگاه تربیت معلم

برخی سوابق اجرایی:

- عضو هیأت‌مدیره و قائم مقام، بانک ملت
- قائم مقام مدیرعامل، بانک ایران زمین
- مشاور و معاون، پژوهشکده پولی و بانکی بانک مرکزی
- مشاور و معاون مدیرعامل، موسسه اعتباری ثامن
- عضو هیأت‌مدیره، شرکت تأمین سرمایه ملت

➢ علیرضا لگزایی: عضو هیأت‌مدیره - عضو موظف اجرایی

تحصیلات : کارشناسی ارشد مدیریت امور بانکی، موسسه عالی بانکداری ایران

کارشناسی مدیریت، موسسه عالی بانکداری ایران

برخی سوابق اجرایی:

- عضو هیأت‌مدیره و قائم مقام مدیرعامل، بانک ملت
- معاون برنامه ریزی و تحول و عضو هیأت‌عامل، بانک ملت
- معاون فناوری اطلاعات و عضو هیأت‌عامل، بانک تجارت
- عضو کارگروه بانکداری دیجیتال، وزارت امور اقتصادی و دارایی
- عضو هیأت‌مدیره، گروه فناوران هوشمند بهسازان فردا
- عضو هیأت‌مدیره، شرکت سپرده گذاری مرکزی اوراق بهادار و تسویه وجوه ایران
- عضو هیأت‌مدیره، شرکت کارت اعتباری ایران کیش
- عضو هیأت‌مدیره، موسسه فی بانک مالزی

➢ مسعود سلطان‌زالی بگلو : عضو علی‌البدل هیات‌مدیره

تحصیلات : کارشناسی ارشد مدیریت مالی، دانشگاه شهید بهشتی

برخی سوابق اجرایی:

- مدیرعامل و عضو هیات‌مدیره، شرکت سبدگردان آسمان
- مدیرعامل و عضو هیات‌مدیره، شرکت تامین سرمایه بانک ملت
- معاون مالی و اداری، پژوهشکده پولی و بانکی بانک مرکزی
- معاون عملیات و نظارت، بورس کالای ایران

۱-۸-۱. نحوه ارتباط سهامداران و مشتریان با هیأت‌مدیره بانک

سهامداران و مشتریان بانک برای ارتباط با مدیرعامل و هیأت‌مدیره می‌توانند از طریق آدرس ایمیل Info@middleeastbank.ir و یا شماره تماس ۴۲۱۷۸۰۰۰-۰۲۱ اقدام نمایند. همچنین در سایت بانک خاورمیانه به آدرس www.middleeastbank.ir بخش‌هایی با عناوین انتقادات و پیشنهادات و ثبت شکایات لحاظ شده است که در صورت ثبت هریک از موارد مذکور اقدامات لازم توسط بانک مبذول می‌گردد.

۱-۹. اطلاعات بازارگردان شرکت:

بانک خاورمیانه در تاریخ ۱۳۹۹/۰۷/۱۲ اقدام به انعقاد قرارداد بازارگردانی بر روی سهام خود با صندوق سرمایه گذاری اختصاصی بازارگردانی مفید نموده است. این قرارداد از زمان انعقاد تا کنون تمدید و تا تاریخ ۱۴۰۴/۰۱/۱۰ برقرار می‌باشد.
خلاصه اطلاعات معاملات بازارگردان بانک به شرح جدول زیر می‌باشد:

عنوان	پارامتر
نام بازارگردان	صندوق سرمایه گذاری اختصاصی بازارگردانی مفید
آغاز دوره بازارگردانی	۱۳۹۹/۰۷/۱۲
پایان دوره بازارگردانی	۱۴۰۴/۰۱/۱۰
منابع اختصاص یافته به بازارگردان از سوی ناشر (میلیون ریال)	۱,۰۹۳,۱۴۱
منابع اختصاص یافته به بازارگردان از سوی سهامدار عمده (میلیون ریال/ تعداد سهم)	-
مبلغ خرید طی دوره (میلیون ریال)	۱۶۷,۷۳۵
مبلغ فروش طی دوره (میلیون ریال)	۲۲۷,۱۶۹
تعداد سهام خریداری شده طی دوره	۳۵,۷۹۵,۹۲۹
تعداد سهام فروخته شده طی دوره	۳۸,۵۳۴,۶۴۳
مانده سهام عادی نزد بازارگردان	۱۰۹,۶۴۳,۵۸۳

۱-۱۰. شرکت‌های فرعی و وابسته مشمول تلفیق:

جزئیات شرکت‌های فرعی و وابسته به شرح جدول زیر می‌باشد:

ردیف	نام شرکت	تاریخ شروع فعالیت	نوع شرکت	نوع فعالیت	درصد مالکیت
۱	شرکت داده پردازان سیمای آفتاب	۱۳۹۱/۱۱/۱۷	سهامی خاص	خدمات تخصصی و مشاوره‌ای و اجرای پروژه در زمینه‌های کامپیوتری	۱۰۰٪
۲	شرکت کارگزاری بانک خاورمیانه	۱۳۷۴/۱۲/۱۷	سهامی خاص	خدمات کارگزاری، معامله-گری و بازارگردانی، خدمات مالی و مشاوره‌ای	۷۵٪
۳	شرکت خدمات ارزی و صرافی خاورمیانه	۱۳۹۳/۱۱/۱۳	سهامی خاص	خرید و فروش نقدی ارز، انجام عملیات مربوط به حواله‌های ارزی از طریق بانک‌ها و مؤسسات اعتباری غیربانکی	۱۰۰٪
۴	شرکت سهامی بیمه زندگی خاورمیانه	۱۳۹۵/۱۰/۲۵	سهامی عام	خدمات بیمه‌ای در بخش بیمه‌های زندگی	۲۰٪

۲. اهداف مدیریت و راهبردهای مدیریت برای دستیابی به آن اهداف

بانک خاورمیانه خود را به عنوان یک موسسه مالی پیشرو و قابل اتکا، ارائه‌دهنده راه‌کارهای مالی کارآمد به اشخاص و کسب‌وکارهای موفق در کشور و منطقه و با هدف نقش‌آفرینی در اقتصاد ملی و ایجاد ارزش برای مشتریان، کارکنان، سهامداران و کشور تعریف کرده است. تحقق این امر با تکیه بر ارزش‌های بنیادین بانک که شامل قانون‌مداری، مشتری‌مداری، شفافیت، اخلاق حرفه‌ای، سلامت و پاکدستی، شایسته سالاری و مسئولیت‌پذیری اجتماعی محقق می‌گردد. به این ترتیب بانک خاورمیانه به عنوان یکی از مورد اعتمادترین و ارزش‌آفرین‌ترین بانک ایرانی در عرصه بانکداری داخلی و بین‌المللی شناخته شده است.

بانک خاورمیانه به عنوان یک بانک عمده فروش، تمرکز اصلی فعالیت‌های خود را بر ارائه خدمات بانکداری شرکتی و بانکداری اختصاصی به اشخاص و کسب‌وکارهای فعال قرار داده است. بر این اساس بانک به جای تمرکز بر توسعه فیزیکی شعب، بر توسعه خدمات غیرحضوری و ارتباط سازمان‌یافته با مشتریان تأکید دارد. این بانک با هدف سرعت بخشیدن در ارائه خدمات و افزایش رفاه مشتریان خود بخش عمده‌ای از نیازهای مشتریان را به صورت غیرحضوری از طریق ابزارهای بانکداری الکترونیک و یا بانکداری راه دور و موبایل ارائه می‌دهد. بدین ترتیب ضمن تامین منافع مشتریان، با حذف ضرورت توسعه فیزیکی شعب و با افزایش سطح کیفی خدمات ارائه شده، کاهش هزینه‌ها و افزایش سودآوری بانک مدنظر قرار گرفته است.

بانک خاورمیانه فصل جدیدی را در حوزه خدمات بانکی کشور گشوده است و در تلاش است سطح عملیات بانکی را که با فعالیت بانک‌های خصوصی ارتقای قابل‌توجهی یافته است، به مرزهای تخصصی بالاتر و هم‌تراز با آخرین استانداردهای بانکداری در سطح بین‌المللی ارتقا دهد. بانک برای نیل به مأموریت و چشم انداز خود، استراتژی‌های مشخصی را هم در سطح کلان و هم در سطح عملیاتی اتخاذ کرده است. مدیریت ارشد بانک اطمینان دارد که با تحقق این استراتژی‌ها خواهد توانست اهداف مورد نظر را به بهترین نحو محقق کند.

استراتژی‌های کلان بانک خاورمیانه به شرح زیر است:

- تمرکز ساختار و منابع بانک حول محور مشتریان
- سودآوری پایدار و افزاینده و رشد قابل قبول بانک بصورت ارگانیک در همه حوزه‌ها
- پیشرو بودن در اجرای اثربخش اصول مدیریت ریسک، حسابرسی داخلی و تطبیق با قوانین و مقررات داخلی و بین‌المللی
- رشد قابل‌ملاحظه فعالیت‌های ارزی و حوزه بانکداری بین‌المللی
- توسعه بانکداری سرمایه‌گذاری و تامین مالی طرح‌ها از طریق صندوق توسعه ملی و سایر منابع داخلی و خارجی و استفاده از ابزارهای اسلامی
- ایجاد مزیت رقابتی پایدار در حوزه فناوری اطلاعات و ابزارهای بانکداری الکترونیک
- تمرکز بر ارائه محصولات و خدمات نوآورانه و کاربردی و راهکارهای طراحی شده متناسب با نیاز مشتریان
- جذب، توانمندسازی، ایجاد انگیزش و نگهداشت پرسنل

با وجود الزامات و نظارت‌های بانک مرکزی در خصوص کنترل نرخ سود، هنوز شاهد اختلاف زیاد میان نرخ سود و نرخ تورم هستیم. این موضوع موجب بروز مشکلات اعتباری و ترازنامه‌ای برای بسیاری از بانک‌های کشور شد و تاثیر زیادی نیز بر سودآوری و سلامت مالی بانک‌ها داشته است. خوشبختانه بانک خاورمیانه به دلیل رعایت استانداردهای علمی بانکداری و التزام بر سلامت و

صحت عملیات بانکی، جزو معدود بانک‌هایی است که مشکلات یاد شده را تجربه نکرده است. افزایش روابط کارگزاری با بانک‌های معتبر جهانی و انجام مراودات بین‌المللی نیز از اولویت‌های بانک خاورمیانه می‌باشد.

شفافیت و درستی اطلاع‌رسانی فعالیت‌های بانک همواره مدنظر هیأت‌مدیره بانک بوده است. در راستای رعایت بخشنامه شماره ۹۶/۱۰۵۷۴۹ بانک مرکزی، جهت ایجاد شفافیت، اطلاعات زیر در سایت بانک به آدرس www.middleeastbank.ir قرار گرفته است:

- اطلاعات مربوط به صورت‌های مالی
- اطلاعات مربوط به مدیریت ریسک
- اطلاعات مربوط به حاکمیت شرکتی و کنترل‌های داخلی

بانک خاورمیانه مصمم است ضمن عبور از چالش‌ها، با بهبود کفایت سرمایه بانک، کاهش تسهیلات غیرجاری و افزایش بهره‌وری با تمرکز بیشتر بر درآمدهای غیرمشاع شاهد رشد و تنوع حوزه‌های فعالیت بانک و خدمت‌رسانی بیش‌ازپیش به فعالان اقتصادی و حمایت از تولید و اشتغال در کشور باشد.

۱-۲. برنامه توسعه محصولات جدید و ورود به بازارهای جدید توزیع:

با توجه به سیاست بانک خاورمیانه در راستای روند جهانی ارائه خدمات غیر حضوری، بانک خاورمیانه تلاش می‌کند تا هم‌راستا با جهت‌گیری و رویکرد استراتژیک تعیین شده از سوی مدیریت ارشد و با بکارگیری بهینه و عملیاتی فناوری‌های نوظهور و توسعهٔ معماری مقیاس‌پذیر و سرویس‌گرا، به اهداف کلان تعیین شده دست یابد.

بدین منظور برنامه توسعه محصولات و خدمات جدید برای بانک خاورمیانه در محورهای اصلی اشاره شده ذیل می‌باشد:

- افزایش سودآوری بانک از طریق ارائه خدمات و محصولات اعتباری در بستر بانکداری دیجیتال.
- بهبود مستمر تجربه کاربری مشتریان و سهولت استفاده از خدمات بانکی از طریق ارائه راهکارهای نوآورانه متناسب با نیاز مشتری در قالب اپلیکیشن، وب، یا سرویس بدون رابط کاربری برای ارائه محصولات و خدمات جدید.
- توسعه ابزارهای بانکی مبتنی بر فناوری‌های نوین همانند ارائه خدمات مرتبط با چک الکترونیکی.
- اتخاذ اقدامات راهبردی جهت بهبود ساختار مالی و سودآوری بانک.
- افزایش همکاری با شرکای استراتژیک جهت ارائه مستقیم خدمات بانکی به مشتریان خرد (B۲C)، به مشتریان شرکتی (B۲B) و به مشتریان خرد از طریق مشتریان شرکتی (B۲B۲C)

۲-۲. گزارش پایداری

مسئولیت اجتماعی شرکت‌ها در زمره مفاهیم اخلاق کسب‌وکار مطرح است و به نقش آنها در بهبود خدمات اجتماعی و زیست‌محیطی مربوط می‌شود. بانک خاورمیانه به عنوان سازمانی پاسخگو، برای شفافیت و اطلاع‌رسانی به ذینفعان خود به صورت فعال اقدام می‌کند. ما حساسیت و توجه ویژه‌ای به پاسخگویی اجتماعی و حفظ ثبات زیست‌بوم حال و آینده داریم و این دیدگاه را ترویج می‌کنیم. بانک خاورمیانه به عنوان یک شرکت فعال در محیط کسب‌وکار ایران و جهان در قبال جامعه پیرامونی، خود را مسئول می‌داند و باور دارد دنیای بهتر در گرو تلاش جمعی تمامی افراد، سازمان‌ها، دولت‌ها و نهادهای بین‌المللی شکل می‌گیرد. این مسئولیت از ملاحظات اقتصادی فراتر می‌رود و فعالیت‌هایی است که پیش برنده منافع اجتماعی بوده و فراتر از رعایت الزامات قانونی است. با این نگاه، ما در بانک خاورمیانه کوشیده‌ایم در حد توان اقدام‌هایی در راستای مسئولیت اجتماعی خود انجام دهیم و تلاش کنیم سهمی در توسعه پایدار داشته باشیم. به همین دلیل تلاش کرده‌ایم در حوزه‌های اجتماعی، محیط زیست و اقتصادی مسئولیت خود را در قبال بزرگ‌ترین ذینفع خود یعنی جامعه ادا کنیم.

بخشی از فعالیت‌های صورت گرفته توسط بانک خاورمیانه به شرح زیر است:

حوزه اجتماعی: فعالیت‌های صورت گرفته توسط بانک خاورمیانه در حوزه مسئولیت اجتماعی برای دوره مالی منتهی به ۱۴۰۲/۱۲/۲۹

۱. اعطای تسهیلات ازدواج به مبلغ ۴،۸۵۸،۴۸۰ میلیون ریال ، فرزندآوری به مبلغ ۷۲۷،۶۰۰ میلیون ریال و کمک ودیعه مسکن به مبلغ ۱۰۶،۸۵۰ میلیون ریال
۲. کاهش مصرف کاغذ با طراحی و بهره گیری از سامانه‌های الکترونیکی برای مشتریان و همکاران
۳. حفظ نسبت جنسیتی برابر در فرآیند جذب نیرو
٤. توجه ویژه به رشد نیروهای کارآمد خانم در سطوح بالای مدیریتی
۵. حمایت های مالی جمعا به مبلغ ۱۱۰،۲۱۱ میلیون ریال به شرح زیر:

- همیاری مراسم غدیر
- تهیه اقلام بهداشتی برای کانون هموفیلی
- تهیه اقلام بهداشتی برای موسسه خیریه کهریزک محمدشهر
- حمایت مالی از طرح کیف مهربانی توسط موسسه مهر گیتی
- مشارکت در سهم اعضا کانون بانک‌ها بابت احداث بیمارستان اسلام آباد غرب
- حمایت مالی برای تهیه یک دستگاه سونوگرافی، بیمارستان خیریه موسی بن جعفر مشهد
- حمایت مالی برای تهیه یک دستگاه OPG، کلینیک آموزش و پرورش استثنایی استان فارس
- حمایت مالی برای تجهیز اتاق عمل بیمارستان کودکان مفید
- حمایت مالی برای تهیه دستگاه اکسیژن ساز سانترال، بیمارستان کودکان محک
- حمایت مالی از ۱۵ دانشجوی تازه پذیرفته شده در مناطق محروم توسط موسسه مهر گیتی
- حمایت مالی تهیه بن خرید کالا به نیازمندان توسط بنیاد نیکوکاری سلام
- کمک هزینه پیوند کلیه یک بیمار کلیوی
- حمایت تحصیلی از دانشجویان کم برخوردار

حوزه محیط زیست: فعالیت‌های صورت گرفته توسط بانک خاورمیانه در حوزه مسئولیت زیست محیطی برای سال مالی منتهی به ۱۴۰۲/۱۲/۲۹

۱. تعدیل روشنایی قسمت اداری و محوطه و تاکید بر استفاده از نور طبیعی
۲. خاموش کردن تاسیسات گرمایشی و سرمایشی بعد از ساعت اداری

حوزه اقتصادی: فعالیت‌های صورت گرفته توسط بانک خاورمیانه در حوزه اقتصادی برای سال مالی منتهی به ۱۴۰۲/۱۲/۲۹

بر اساس آخرین گزارش وضعیت کل مانده سپرده‌ها و تسهیلات ریالی و ارزی بانک‌ها و موسسات اعتباری در پایان اسفند ماه سال ۱۴۰۲ منتشره توسط بانک مرکزی، مانده کل سپرده‌ها بالغ بر ۹۱،۶۲۹ هزار میلیارد ریال می‌باشد که نسبت به پایان سال قبل ۱۸،۸۸۷ هزار میلیارد ریال (۲۶ درصد) افزایش نشان می‌دهد. سهم بانک خاورمیانه از این میزان سپرده معادل ۰/۸ درصد و به مبلغ ۷۰۸ هزار میلیارد ریال می‌باشد. همچنین مانده کل تسهیلات بالغ بر ۷۰،۶۸۲ هزار میلیارد ریال می‌باشد که نسبت به پایان سال قبل ۱۴،۸۴۹ هزار میلیارد ریال (۲۶/۶) افزایش داشته است. سهم بانک خاورمیانه از این میزان تسهیلات معادل ۱ درصد و به مبلغ ۶۹۶ هزار میلیارد ریال می‌باشد.

۳-۲. حاکمیت شرکتی

اقدامات بانک خاورمیانه در رابطه با رعایت الزامات حاکمیت شرکتی

بانک خاورمیانه در راستای ایفای وظایف خویش در افزایش ثروت و ایجاد ارزش افزوده اقتصادی برای سهامداران، همواره در تحقق منافع سایر ذی‌نفعان نیز کوشا و مصمم بوده است. با توجه به تعهد هیأت‌مدیره بانک در تحقق بخشیدن به این امر مهم، توجه به استقرار صحیح و کارآمد الزامات حاکمیت شرکتی و نظارت مستقیم بر تحقق آن از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. بدین ترتیب نیاز است تا چارچوب حکمرانی شفاف و استواری ترسیم شود که با تکیه بر هیأت‌مدیره‌ای توانمند در راستای تقویت اعتماد سرمایه‌گذاران بالقوه و بالفعل قدم بردارد.

برای این منظور در سال‌های گذشته، در گام اول، پایه و مبنایی که مدل حکمرانی بانک بر آن استوار است به عنوان تصویر عام و گسترده‌ای که تمامی فعالیت‌های بانک هم‌راستا با رعایت قوانین و مقررات در چارچوب کلی آن قرار می‌گیرد، مشخص شده است.

در گام دوم، با توجه به مندرجات الزامی در مقررات و استانداردهای مربوطه، مستندات مورد نیاز فهرست و با توجه به اولویت‌های موردنیاز تهیه و تصویب شده‌اند.

در گام سوم، با عنایت به اینکه توجه به استقرار صحیح و کارآمد الزامات حاکمیت شرکتی و نظارت مستقیم بر تحقق آن مستلزم ایجاد ساختارهای تازه و نگاه نو به صنعت بانکداری است، واحدهای سازمانی جدید ایجاد و اسناد موردنیاز آن‌ها تهیه و تدوین شده‌است.

در گام چهارم، نظارت بر حسن اجرای رویه‌های مستمر مربوط به الزامات حاکمیت شرکتی همراه با بازنگری و روزآمد کردن اسناد موجود به طور مستمر به اجرا درمی‌آید.

کمیته حاکمیت شرکتی به عنوان یک کمیته تخصصی مشورتی به عنوان هماهنگ‌کننده و تکمیل‌کننده اجرای چارچوب حاکمیت شرکتی در بانک و شرکت‌های تابعه است که برای ارائه رهنمودهایی برای فرایندهای تصمیم‌گیری هیأت‌مدیره در خصوص موضوعات مبتلابه تشکیل شده و به ایفای وظایف محوله می‌پردازد. این کمیته براساس منشور مصوب هیأت‌مدیره در تاریخ ۱۳۹۸/۱۱/۱۳ ایجاد شده است. نظر به ویژگی خاص کمیته، گستره تصمیم‌سازی‌ها و برنامه‌ریزی‌های آن، فعالیت‌های مرتبط با این حوزه را در تمامی بخش‌های بانک و واحدهای تابعه در ساختارهای گروهی در برمی‌گیرد.

ترکیب کمیته حاکمیت شرکتی

کمیته حاکمیت شرکتی در بانک خاورمیانه مشتمل بر سه عضو غیراجرایی هیأت‌مدیره بانک، مدیرعامل و قائم‌مقام، معاون برنامه‌ریزی و توسعه سازمانی، معاون فناوری اطلاعات، معاون اعتبارات همراه با مدیران ارشد واحدهای حاکمیت شرکتی (تطبیق، ریسک، حسابرسی) است. ترکیبی از مدیران اجرایی و غیراجرایی که قادر به بررسی چارچوب‌ها و خط‌مشی‌ها، تصمیم‌سازی و ایجاد بستر لازم برای اجرا و نظارت بر حسن اجرا است. رئیس کمیته از بین اعضای هیأت‌مدیره کمیته، توسط هیأت‌مدیره بانک برگزیده می‌شود و در صورت لزوم اعضای مدعو برای شرکت در جلسات و بحث و بررسی در خصوص موضوعات مرتبط در جلسه حضور می‌یابند. اعضای کمیته در حال حاضر به شرح زیر هستند:

- **امیرحسین امین آزاد: عضو هیأت مدیره و رئیس کمیته-تعداد حضور در جلسات: ۳ از ۳**

شرح مختصری از سوابق تحصیلی و اجرایی در توضیح اعضای هیأت‌مدیره، آورده شده است.

- **پرویز عقیلی کرمانی: رئیس هیأت‌مدیره و عضو کمیته-تعداد حضور در جلسات: ۳ از ۳**

شرح مختصری از سوابق تحصیلی و اجرایی در توضیح اعضای هیأت‌مدیره، آورده شده است.

- **جواد جوادی: مدیرعامل، عضو هیأت‌مدیره و عضو کمیته-تعداد حضور در جلسات: ۳ از ۳**

شرح مختصری از سوابق تحصیلی و اجرایی در توضیح اعضای هیأت‌مدیره، آورده شده است.

- **عبدالکریم قوامی فر:عضو هیأت‌مدیره و عضو کمیته-تعداد حضور در جلسات: ۲ از ۳**

شرح مختصری از سوابق تحصیلی و اجرایی در توضیح اعضای هیأت‌مدیره، آورده شده است.

- **مجید نورمحمدی: قائم‌مقام مدیرعامل، عضو هیأت‌مدیره و عضو کمیته-تعداد حضور در جلسات: ۳ از ۳**

شرح مختصری از سوابق تحصیلی و اجرایی در توضیح اعضای هیأت‌مدیره، آورده شده است.

- **علیرضا لگزایی: معاون مدیرعامل در برنامه‌ریزی و توسعه سازمانی، عضو هیأت‌مدیره و عضو کمیته-تعداد حضور در جلسات: ۳ از ۳**

شرح مختصری از سوابق تحصیلی و اجرایی در توضیح اعضای هیأت‌مدیره، آورده شده است.

- **مسعود سلطان‌زالی بگلو : معاون مدیرعامل در اعتبارات، عضو علی‌البدل هیأت‌مدیره و عضو کمیته-تعداد حضور در جلسات: ۳ از ۳**

تحصیلات :

- کارشناسی ارشد مدیریت مالی، دانشگاه شهید بهشتی

برخی سوابق اجرایی:

- مدیرعامل و عضو هیأت‌مدیره، شرکت سبدگردان آسمان
- مدیرعامل و عضو هیأت‌مدیره، شرکت تامین سرمایه بانک ملت
- معاون مالی و اداری، پژوهشکده پولی و بانکی بانک مرکزی
- معاون عملیات و نظارت، بورس کالای ایران

- **سعید عابدی: معاون مدیرعامل در توسعه سیستم‌ها و تکنولوژی و عضو کمیته-تعداد حضور در جلسات: ۳ از ۳**

تحصیلات :

- کارشناسی ارشد مدیریت فناوری مطالعات، دانشگاه تربیت مدرس
- کارشناسی مهندسی کامپیوتر -گرایش نرم افزار، دانشگاه آزاد اسلامی

برخی سوابق اجرایی:

- مدیرعامل، شرکت سیمای آفتاب
- مدیر ارشد فنی، شرکت سیمای آفتاب

- **هنگامه مقدس پور: مدیر ارشد واحد حسابرسی و کنترل‌های داخلی و عضو کمیته- تعداد حضور در جلسات: ۳ از ۳**

تحصیلات :

- دکتری حسابداری، دانشگاه تهران
- کارشناسی ارشد حسابداری، دانشگاه تهران
- کارشناسی حسابداری، دانشگاه تهران

برخی سوابق اجرایی:

- قائم مقام مدیر پروژه و مدیر اجرایی در پروژه‌های Due Diligence دانشگاه صنعت نفت
- مشاور مدیر مالی، بانک ملت
- مدیر مالی، شرکت نفت طاهرین
- مدیر مالی، شرکت پارس پترولیوم

- **فرزانه رجایی: مدیرارشد واحد تطبیق و مبارزه با پولشویی و عضو کمیته- تعداد حضور در جلسات: ۳ از ۳**

تحصیلات :

- کارشناسی ارشد مهندسی کامپیوتر، دانشگاه صنعتی شریف
- کارشناسی مهندسی کامپیوتر، دانشگاه صنعتی امیرکبیر

برخی سوابق اجرایی:

- مدیر توسعه محصول، بانک خاورمیانه
- رئیس اداره امنیت اطلاعات، بانک سامان
- رئیس دایره بانکداری الکترونیک، بانک سامان

- **حسین کرمی: مدیرارشد واحد ریسک و عضو کمیته- تعداد حضور در جلسات: ۳ از ۳**

تحصیلات :

- کارشناسی ارشد مهندسی سیستم‌های اقتصادی-اجتماعی (گرایش اقتصاد)، دانشگاه صنعتی شریف
- کارشناسی مهندسی مکانیک، دانشگاه تهران

برخی سوابق اجرایی:

- مدیر توسعه محصول، شرکت سیمای آفتاب
- عضو کمیته سرمایه‌گذاری، شرکت کارگزاری بانک کشاورزی
- کارشناس ارشد تحلیل و ریسک، شرکت سرمایه‌گذاری مدبران هما
- کارشناس تحلیل و ریسک، شرکت تامین سرمایه نوین

مسئولیت‌های اصلی کمیته حاکمیت شرکتی

کمیته حاکمیت شرکتی در راستای ایفای وظایف خویش و دستیابی به اهداف مقرر در مقررات مربوطه دارای مسئولیت‌های زیر است:

- بررسی رویه‌ها و خط‌مشی‌های مرتبط با استقرار الزامات ناظر بر حاکمیت شرکتی در بانک و حسب مورد پیشنهاد اصلاح یا تغییر آن‌ها به هیأت‌مدیره بانک؛
- بررسی رویه‌ها و خط‌مشی‌های مرتبط با استقرار الزامات ناظر بر حاکمیت شرکتی در واحدهای تابعه در ساختارهای گروهی و حسب مورد پیشنهاد اصلاح یا تغییر آن‌ها به هیأت‌مدیره بانک؛
- ارزیابی کفایت رویه‌ها و خط‌مشی‌های مرتبط با استقرار الزامات ناظر بر حاکمیت شرکتی؛
- ارزیابی سالانه اثربخشی کمیته‌های تخصصی هیأت‌مدیره در بانک و در واحدهای تابعه؛
- حصول اطمینان از رعایت الزامات ناظر بر حاکمیت شرکتی در بانک و در واحدهای تابعه؛
- بررسی بیانیه سالانه حاکمیت شرکتی بانک و واحدهای تابعه و ارائه به هیأت‌مدیره بانک؛
- بررسی موضوعاتی که توسط هیأت‌مدیره به کمیته ارجاع داده می‌شود.

اقدامات انجام شده

در سال ۱۴۰۲، برنامه مشخصی که برای استقرار الزامات ناظر بر حاکمیت شرکتی از سال ۱۳۹۸ در بانک آغاز شده است، طبق زمانبندی به طور مستمر در حال انجام است. بدین‌منظور با پیگیری‌های انجام شده، مصوبات معوق کمیته در سال گذشته، ارایه شده و پس از جلب نظر اعضا و اصلاح به تصویب هیات‌مدیره رسیده است. پیگیری‌های لازم برای اصلاح و بازنگری مستندات براساس دستورالعمل‌های جدید در حال انجام است.

۱-۳-۲. کمیته انتصابات و جبران خدمات

کمیته انتصابات و جبران خدمات در راستای استقرار اصول حاکمیت شرکتی و دستورالعمل‌های مربوطه و با هدف انجام صحیح و دقیق مسئولیت هیأت‌مدیره در خصوص اطمینان از استقرار و افزایش اثربخشی در جذب، ارتقاء و جبران خدمات، از طریق تدوین سیاست‌های کارآمد برای انتخاب و به کارگیری مدیران شایسته و نیز استقرار نظام جبران خدمات کارآمد و نظارت بر حسن اجرای این سیاست‌ها تشکیل شده است. تصمیمات این کمیته در خصوص اعضای هیأت‌مدیره، مدیرعامل، هیأت‌عامل و مدیران ارشد واحدهای حاکمیت شرکتی قابل اجرا است و موارد مشابه برای سایر کارکنان در کمیته‌ای دیگر بررسی می‌گردد. اعضای این کمیته شامل سه عضو غیر اجرایی هیأت‌مدیره به شرح زیر می‌باشند و مدیر سرمایه انسانی دبیر این کمیته است.

- **پرویز عقیلی کرمانی: رئیس هیأت‌مدیره و رئیس کمیته- تعداد حضور در جلسات: ۱ از ۲**

شرح مختصری از سوابق تحصیلی و اجرایی در توضیح اعضای هیأت‌مدیره، آورده شده است.

- **غلامعلی کامیاب: نائب رئیس هیأت‌مدیره و نائب رئیس کمیته- تعداد حضور در جلسات : ۲ از ۲**

شرح مختصری از سوابق تحصیلی و اجرایی در توضیح اعضای هیأت‌مدیره، آورده شده است.

- **عبدالکریم قوامی فر: عضو هیأت‌مدیره و عضو کمیته-تعداد حضور در جلسات : ۲ از ۲**

شرح مختصری از سوابق تحصیلی و اجرایی در توضیح اعضای هیأت‌مدیره، آورده شده است.

- **امیر اردلان علاالدینی: مدیر سرمایه انسانی و دبیر کمیته- تعداد حضور در جلسات : ۲ از ۲**

تحصیلات :

- کارشناسی ارشد مدیریت سیستم‌های اطلاعاتی، دانشگاه شهید بهشتی
- کارشناسی مهندسی صنایع، دانشگاه آزاد اسلامی

برخی سوابق اجرایی:

- معاون مدیر سرمایه انسانی، بانک خاورمیانه
- سرپرست برنامه ریزی و مطالعات منابع انسانی، یکی از شرکت‌های گروه سایپا

این کمیته با تشکیل دو جلسه به بررسی موضوعات زیر پرداخت:

- بررسی حقوق اعضای هیأت‌عامل و اعضای موظف غیراجرائی هیأت‌مدیره و مدیران حاکمیتی شرکتی
- تعیین اعضای جدید کمیته انتصابات

۲-۳-۲. کمیته حسابرسی

کمیته حسابرسی با حضور سه عضو، متشکل از ۱ عضو از اعضای غیر اجرایی هیأت‌مدیره و دو عضو از اعضای مستقل و حرفه‌ای خارج از بانک خاورمیانه، در سال ۱۴۰۲ به فعالیت‌های خود مطابق منشور مصوب کمیته ادامه داد. با توجه به فقدان نابهنگام یکی از اعضای مستقل، کمیته با دو عضو متشکل از یک عضو غیر اجرایی هیأت‌مدیره و یک عضو مستقل و حرفه ای به انجام وظایف قانونی خود ادامه داد و هیأت‌مدیره بانک در این زمان با انتخاب دوکاندید عضویت کمیته حسابرسی و ارسال مدارک مرتبط به بانک مرکزی جهت طی فرایند بررسی به منظور تایید صلاحیت، اقدام نمود.پس از برگزاری جلسات کمیته تایید صلاحیت بانک مرکزی با کاندیداهای عضویت در کمیته، صلاحیت این دو عضو مورد تایید قرار گرفت و کمیته با دو عضو مستقل جدید در کنار دو عضو قبلی به فعالیت‌های خود ادامه داد. تعداد کل جلسات کمیته حسابرسی در سال ۱۴۰۲، دوازده جلسه بوده و مصوبات این جلسات در جلسات هیأت‌مدیره ارائه شده است. اطلاعات اعضای کمیته حسابرسی به شرح زیر قابل ارائه می‌باشد:

- **امیرحسین امین آزاد: عضو هیأت‌مدیره و رئیس کمیته-تعداد حضور در جلسات : ۱۲ از ۱۲**

شرح مختصری از سوابق تحصیلی و اجرایی در توضیح اعضای هیأت‌مدیره، آورده شده است.

- **علی امانی: عضو مستقل و حرفه ای-تعداد حضور در جلسات : ۳ از ۱۲**

تحصیلات :

- کارشناسی علوم بانکی، موسسه علوم بانکی

برخی سوابق اجرایی:

- عضو هیات مدیره، بانک اقتصاد نوین
- شریک حسابرسی و مدیرعامل، موسسه حسابرسی دایا رهیافت
- شریک حسابرسی، موسسه حسابرسی دایا رایان
- عضو هیات عالی نظارت جامعه حسابداران رسمی ایران
- عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

➢ سعید جمشیدی فرد: عضو مستقل و حرفه ای-تعداد حضور در جلسات : ۳ از ۱۲

تحصیلات :

- دکتری مدیریت کسب و کار، انجمن مهندسی مالی و دانشگاه خوارزمی
- کارشناسی ارشد حسابداری، دانشگاه آزاد

برخی سوابق اجرایی:

- رئیس هیات مدیره، شرکت رتبه بندی برهان
- رئیس هیات مدیره، شرکت مشاوره سرمایه گذاری معیار
- مدیرعامل، شرکت تجهیز و تامین مالی آریان
- رئیس شورای عالی جامعه حسابداران رسمی ایران
- رئیس شورای عالی انجمن حسابداران خبره ایران

➢ مرحوم عباس هشی: عضو مستقل و حرفه ای-تعداد حضور در جلسات : ۲ از ۱۲

برخی سوابق اجرایی:

- شریک و مدیر حسابرسی، موسسه حسابرسی هشیار بهمند
- هیات علمی دانشگاه شهید بهشتی
- عضو شورای عالی انجمن حسابداران رسمی ایران
- عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

➢ احسان رحمانی نیا: عضو مستقل و حرفه ای-تعداد حضور در جلسات : ۱۲ از ۱۲

تحصیلات :

- دکتری حسابداری، دانشگاه آزاد

برخی سوابق اجرایی:

- مدیر بازرسی و حسابرسی، بانک خاورمیانه
- عضو هیأت علمی، دانشگاه آزاد تهران شمال
- سرپرست، موسسه حسابرسی رایمند و همکاران
- مدیر بودجه و گزارشات، شرکت گروه مهدتاژ
- عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

➢ هنگامه مقدس پور:مدیرارشد واحد حسابرسی و کنترل‌های داخلی و دبیر کمیته

شرح مختصری از سوابق تحصیلی و اجرایی در در توضیح اعضای کمیته حاکمیت شرکتی، آورده شده است.

مسئولیت‌های کلیدی کمیته:

- نظارت و ارزیابی بر صحت صورت‌های مالی و قضاوت‌های عمده بکارگرفته شده؛
- بررسی اثربخشی عملکرد بانک و اطمینان بخشی نسبت به این موضوع که مدیریت از کنترل‌های داخلی مناسبی برای گزارشگری مالی استفاده می‌نماید؛
- بررسی تمهیدات مدیریت برای تطبیق عملیات بانک با مقررات احتیاطی گزارشگری مالی؛
- بررسی و ارزیابی ارتباط با حسابرسان مستقل در ارتباط با موضوعاتی از جمله انتخاب، چرخش، حق‌الزحمه و استقلال آن‌ها؛
- نظارت بر سیاست‌های بانک، فرآیندها و تمهیدات برای پاسخ مناسب به ریسک‌های موجود و اطمینان از اثربخشی آن‌ها؛
- نظارت بر کار حسابرسان داخلی و ارزیابی اثربخشی، عملکرد، میزان منابع در دسترس و استقلال آن‌ها؛

راهبری کمیته حسابرسی:

کمیته حسابرسی، همواره هیأت‌مدیره را نسبت به الزامات گزارشگری مالی آگاه نموده و اطمینان می‌دهد که هیأت‌مدیره می‌تواند از طریق حسابرسان داخلی و حسابرسان مستقل، اثربخشی و کارایی عملیات را بررسی نماید.

جلسات رئیس کمیته حسابرسی به صورت منظم با مدیریت حسابرسی و کنترل‌های داخلی برگزار شده و تعدیلات برنامه حسابرسی و موضوعات بااهمیت رخ داده در عملیات بانک به بحث و بررسی گذاشته می‌شود.

از سوی دیگر دبیر کمیته حسابرسی به صورت مستمر با رئیس کمیته حسابرسی جلساتی را برگزار می‌نماید تا اطمینان حاصل شود که کلیه مسئولیت‌های کمیته حسابرسی بر اساس منشور کمیته حسابرسی پوشش داده شده است. در این جلسات آخرین اقدامات در جریان در ارتباط با تکمیل برنامه حسابرسی به بحث و بررسی گذاشته می‌شود.

تطبیق با الزامات قانون‌گذار:

هیأت‌مدیره تأیید می‌نماید که کلیه اعضای کمیته حسابرسی بر اساس دستورالعمل‌های سازمان بورس و اوراق بهادار و همچنین مقررات بانک مرکزی، مستقل بوده و از توانایی و تخصص کافی برخوردار می‌باشند. همچنین کلیه اعضای کمیته حسابرسی دارای دانش مالی بوده و با مقررات و قوانین بانک مرکزی و استانداردهای حسابداری آشنایی دارند.

کمیته حسابرسی همواره الزامات حاکم بر مدیریت حسابرسی و کنترل‌های داخلی از جمله مفاد فصل چهاردهم دستورالعمل الزامات ناظر بر حاکمیت شرکتی در موسسات اعتباری غیر دولتی - بخشنامه بانک مرکزی مصوب ۱۳۹۶/۰۲/۱۲ و همچنین مفاد ماده ۸ منشور کمیته حسابرسی سازمان بورس و اوراق بهادار را بررسی نموده و از صحت تطبیق عملیات آن مدیریت با مقررات اطمینان حاصل می‌نماید.

حسابرسی رعایت:

کمیته حسابرسی به صورت خاص وضعیت مطابقت عملیات بانک را با قوانین و مقررات حوزه بانکی بررسی می‌نماید. در صورت وجود هر گونه تخطی با مقررات حاکم بر عملیات بانک، راه حل‌های احتمالی برای برطرف کردن موضوع، پیشنهاد و توصیه‌های کمیته در جلسات هیأت‌مدیره مطرح شده و بر مبنای آن تصمیم‌گیری می‌شود. این موارد تنها محدود به عملیات بانک نبوده بلکه شامل شرکت‌های فرعی و وابسته نیز می‌باشد.

کنترل‌های داخلی:

یکی از مهم‌ترین سازوکارهای کنترلی که زمینه هدایت اثربخش و کارای بانک را فراهم می‌آورد، مجموعه تدابیری است که از آن‌ها تحت عنوان کنترل‌های داخلی یاد می‌شود.

هدف نظام کنترل داخلی، ارائه اطمینان معقول به هیأت‌مدیره درخصوص موارد زیر است:

- اطلاعات منتشر شده برای ذینفعان داخلی و خارجی، صحیح، قابل اتکاء و به موقع باشد؛
- کلیه اقدامات هیأت‌مدیره، مدیریت ارشد و کارکنان بانک مطابق با سیاست‌ها، استانداردها، رویه‌های اجرایی و کلیه قوانین و مقررات مربوطه باشد؛
- دارایی‌ها و منابع بانک شامل کارکنان، سیستم‌ها و اطلاعات به شیوه‌ای مؤثر حمایت و حفاظت می‌شوند؛
- اهداف استراتژیک، اهداف تجاری و برنامه‌ها، محقق شده باشند؛
- ریسک‌هایی که در فرآیند مدیریت ریسک یکپارچه بانک شناسایی می‌شوند به صورت مؤثر مدیریت شوند؛
- احتمال بروز زیان‌هایی که بانک به واسطه عملیات خود با آن مواجه می‌شود به صورت مناسب شناسایی و ارزیابی شوند؛
- فرآیندهای کنترلی کاربردی که هیأت‌مدیره، مدیریت و کارکنان را در انجام وظایف و مسئولیت‌هایشان به روش مؤثر و کارا ملزم و تشویق نمایند، ایجاد شود.

مدیریت حسابرسی و کنترل‌های داخلی:

برنامه مدیریت حسابرسی و کنترل‌های داخلی برای سال ۱۴۰۲ شامل ارزیابی ریسک ذاتی اهم موضوعات حاکم بر عملیات بانک بوده و بر اساس وضعیت محیط کنترلی بانک، طراحی شده است. با توجه به این موضوع، عمده تمرکز این مدیریت بر روی ارزیابی ساختار کلی بانک و وضعیت کنترل‌های داخلی بر اساس مفاهیم یکپارچه COSO و تهیه گزارش کنترل‌های داخلی برای ارائه به مجمع، بررسی مقررات ۲۶ گانه احتیاطی بانک مرکزی، ارزیابی گزارش بازرس قانونی و حسابرس مستقل و بررسی نامه مدیریت می‌باشد.

مدیریت حسابرسی و کنترل‌های داخلی در ارتباط نزدیک با حسابرسان مستقل بوده و حسابرسان مستقل از نتایج کار حسابرسان داخلی مطلع می‌گردند. علاوه بر این، حسابرسان داخلی بدون هیچ محدودیتی با کمیته حسابرسی در ارتباط بوده و نقاط ضعف کنترل‌های داخلی را به صورت ادواری به کمیته حسابرسی گزارش می‌نمایند.

مدیریت حسابرسی و کنترل‌های داخلی در سال ۱۴۰۲ با تکیه بر اقدامات انجام شده (از جمله ۱- گزارش نقاط قوت و ضعف کنترل‌های داخلی در فرآیندهای معاونت‌ها / مدیریت‌ها / واحدهای مورد رسیدگی و موضوعات مورد رسیدگی، ۲- گزارش پیگیری اقدامات اصلاحی انجام شده در راستای اجرای مصوبه‌های هیأت‌مدیره پس از طرح مصوبه‌های کمیته حسابرسی درخصوص مدیریت حقوقی و تدارکات و پشتیبانی، ۳- گزارش بررسی تسهیلات و تعهدات کلان و اشخاص مرتبط و ...)، در محدوده رسیدگی‌های صورت گرفته، تمامی موارد و یافته‌های بدست آمده را در قالب مصوبه‌های کمیته حسابرسی به سمع و نظر اعضای محترم هیأت‌مدیره رسانده و مصوبه‌های هیأت‌مدیره به مدیریت ارشد بانک جهت اقدامات اصلاحی اعلام گردیده است.

با توجه به افزوده شدن حسابرسی فناوری اطلاعات، تامین نیروی انسانی متخصص در این حوزه در سه ماهه سوم سال، انجام و مسئول حسابرسی فناوری اطلاعات، مشغول به کار شد.

۳-۳-۲. کمیته تطبیق

با توجه به استراتژی بانک خاورمیانه مبنی بر رعایت کامل قوانین و مقررات داخلی و بین‌المللی، اقدامات لازم در این خصوص در چارچوب قوانین و مقررات لازم‌الاجرا و سند حاکمیت شرکتی بانک و با نظارت بر برنامه رعایت قوانین و مقررات و حصول اطمینان از مدیریت درست و مناسب ریسک تطبیق و کاهش آن، با استفاده از به‌کارگیری سیاست‌ها و برنامه‌های اجرایی اثربخش به انجام می‌رسد. در راستای توسعه ساختارها و استقرار مدیریت ریسک تطبیق، مدل سه خط دفاعی به شرح زیر در بانک توسعه یافته و به صورت مستمر در حال بهبود است. هیأت‌مدیره کیفیت و نحوه مدیریت ریسک تطبیق و اثربخشی کنترل‌های پیاده شده را به صورت سالانه مورد ارزیابی قرار می‌دهد. در این فرآیند معیارهای مندرج در «دستورالعمل رعایت قوانین و مقررات در مؤسسات اعتباری» و «خط‌مشی رعایت قوانین و مقررات (سیاست تطبیق) بانک» مورد توجه ویژه قرار می‌گیرد.

ترکیب کمیته تطبیق و جلسات برگزار شده

کمیته تطبیق در بانک خاورمیانه، منطبق با مقررات مربوطه، با هدف مساعدت به هیأت‌مدیره در انجام صحیح و دقیق مسئولیت هیأت‌مدیره در خصوص نظارت بر کفایت و اثربخشی مدیریت ریسک تطبیق در چارچوب سیاست‌های کلان بانک و برنامه تطبیق، مشتمل بر یک عضو غیرموظف و غیراجرایی هیأت‌مدیره بانک به عنوان رئیس کمیته، و دو عضو مستقل خارج از بانک است که دارای تخصص‌های مرتبط با فعالیت و عملیات بانکی هستند. از ابتدای سال تاکنون نه جلسه کمیته برگزار شده است.

- **عبدالکریم قوامی فر: عضو هیأت‌مدیره و رئیس کمیته - تعداد حضور در جلسات: ۱۲ از ۱۲**

شرح مختصری از سوابق تحصیلی و اجرایی در توضیح اعضای هیأت‌مدیره، آورده شده است.

- **هوشنگ خستویی: عضو مستقل کمیته - تعداد حضور در جلسات: ۹ از ۱۲**

برخی سوابق اجرایی:

- رئیس شورای عالی انجمن حسابداران خبره ایران
- نایب رئیس شورای عالی انجمن حسابداران خبره ایران
- رئیس شورای سیاستگذاری ماهنامه حسابدار
- مدیر و شریک موسسه حسابرسی سخن حق

- **کامران ندری: عضو مستقل کمیته و ناظر شرعی - تعداد حضور در جلسات: ۱۱ از ۱۲**

برخی سوابق اجرایی:

- عضو هیأت علمی دانشگاه امام صادق
- مدیر سابق گروه بانکداری اسلامی پژوهشکده پولی و بانکی

- **فرزانه رجایی: مدیرارشد واحد تطبیق و مبارزه با پولشویی و دبیر کمیته - تعداد حضور در جلسات: ۱۰ از ۱۲**

شرح مختصری از سوابق تحصیلی و اجرایی در توضیح اعضای کمیته حاکمیت شرکتی، آورده شده است.

مسئولیت‌های اصلی مدیریت تطبیق و مبارزه با پولشویی

مدیریت تطبیق و مبارزه با پولشویی در راستای ایفای وظایف خویش و دستیابی به اهداف مقرر در مقررات مربوطه دارای مسئولیت‌های زیر است:

۱. رعایت سیاست تطبیق بانک که متضمن اصول کلی، فرایندهای اصلی شناسایی، اولویت‌بندی، مدیریت و کنترل ریسک عدم تطبیق و نحوه گزارش‌دهی است؛

۲. تهیه برنامه سالانه تطبیق برای ارائه به کمیته تطبیق جهت تصویب، و اجرای آن؛

۳. شناسایی ریسک‌های عدم تطبیق، اولویت‌بندی آن‌ها و بررسی و ارائه راهکارهای متناسب با آن؛

٤. پاسخگویی به نهادهای نظارتی؛

٥. ارائه گزارش‌های دوره‌ای به کمیته تطبیق در خصوص اقداماتی که برای رعایت قوانین و مقررات انجام می‌دهد.

اقدامات انجام شده

بر این اساس، حوزه‌های مختلف مرتبط با مدیریت تطبیق و مبارزه با پولشویی به شرح زیر در بانک توسعه یافته و در جریان فرآیند بهبود مستمر قرار دارد:

- **ساختار مدیریت تطبیق:** واحد دائمی تطبیق و مبارزه با پولشویی با نظارت کمیته تطبیق ایجاد شده و به ایفای وظایف خود می‌پردازد. تمامی اعضای کمیته تطبیق و نیز مدیر ارشد واحد تطبیق و مبارزه با پولشویی دارای گواهی تایید صلاحیت حرفه‌ای از بانک مرکزی هستند. علاوه بر این براساس الزامات بانک مرکزی، ناظر شرعی بانک تعیین و پس از تایید صلاحیت به ایفای وظایف خود می‌پردازد. بررسی انطباق شرایط اعضاء با دستورالعمل‌های مربوطه همواره مورد پایش است.

- **شناسایی قوانین و مقررات:** شناسایی هر گونه تغییر در قوانین و مقررات یا ابلاغ مقررات جدید به منظور ایجاد مدیریت درست تغییرات در بانک، به طور مرتب توسط مدیریت تطبیق و مبارزه با پولشویی انجام می‌شود. این مهم در دوره گزارش دهی همچون گذشته به صورت مستمر ادامه داشته و در پایان هر ماه فهرستی از مقررات مرتبط با عملیات و فعالیت‌های بانک همراه با خلاصه‌ای از مهم‌ترین بخش‌های آن برای اعضای هیأت‌مدیره و تمامی واحدهای بانک ارسال می‌شود. شرح تفصیلی اقدامات انجام شده درباره هر مصوبه جدید در ارتباط با واحدهای مختلف بانک در ابتدای هر ماه به کمیته تطبیق ارائه می‌شود.
- **تدوین سیاست‌ها و رویه‌ها:** تدوین سیاست‌ها و رویه‌ها از راهکارهای اساسی کاهش ریسک عدم رعایت قوانین و مقررات است. این مدیریت علاوه بر اعلام نظر در خصوص دستورالعمل‌های داخلی که توسط مدیریت سازمان و روش‌ها ابلاغ می‌شود دستورالعمل‌های مربوط به مبارزه با پولشویی و حاکمیت شرکتی را مورد بررسی قرار می‌دهد. در این خصوص ضمن مشارکت در تدوین دستورالعمل‌های مربوط به مبارزه با پولشویی، پس از ابلاغ دستورالعمل جدید الزامات حاکمیت شرکتی سازمان بورس و انجام بررسی‌ها و هماهنگی‌های لازم برای ایفای وظایف مقرر، مستند مصوب هیأت‌مدیره که در این مدیریت تهیه و به تایید کمیته تطبیق رسیده بود، جهت اجرا به واحدهای مربوطه ابلاغ شده است. بازنگری در مستندات موردنیاز برای ارائه به کمیته تطبیق جهت تایید نیز در حال انجام است.
- **نظارت بر حسن اجرای مقررات:** نظارت بر حسن اجرای مقررات، به‌ویژه دستورالعمل‌های خاصی که در آن‌ها به طور مشخص از این مدیریت نام برده شده، تهیه و حسب مورد به کمیته تطبیق، مدیرعامل، هیأت‌مدیره و نیز مراجع ذی‌صلاحی بیرونی ارسال شده است. در این خصوص نظارت لازم بر دستورالعمل سقف نرخ‌های سود علی‌الحساب سپرده‌های سرمایه‌گذاری مدت‌دار و سایر دستورالعمل‌های مرتبط در حال انجام است.
- **گزارش نقض/ عدم رعایت مقررات:** گزارش مربوط به نقض مقررات یا عدم رعایت آن‌ها شامل رویداد نقض، مقرره نقض شده، راهکار پیشنهادی و همچنین گزارش جزئیات در شش ماهه اول سال جاری تهیه شده و در جلسه کمیته تطبیق مطرح شده است.

- **تطبیق جرایم مالی:** در حوزه مبارزه با تقلب، با توجه به این که تغییرات مهمی در سوءاستفاده از ابزارهای بانکی در فرایند قمار صورت گرفته، پارامترهای قواعد و نحوه آنالیز خروجی‌های سامانه به نحوی تغییر یافته است که با توجه به شرایط قابلیت استخراج موارد مشکوک را داشته باشد. همچنین با توجه به تشکیل کارگروه مبارزه با قمار در کانون بانک‌های خصوصی همکاری‌های لازم در این خصوص انجام شده است. اقدامات لازم در خصوص استمرار دسترسی بانک به سیستم سوئیفت و حفظ روابط کارگزاری بانکی در شرایط فعلی نیز انجام شده است.
- **آموزش:** آموزش کارکنان در حوزه مقررات مبارزه با پولشویی و الزامات ناظر بر حاکمیت شرکتی نیز به صورت مستمر ادامه دارد. در این خصوص شش دوره مقدماتی آموزش مبارزه با پولشویی و تامین مالی تروریسم برای کارکنان در بدو استخدام برگزار شده و برنامه‌ریزی‌های لازم برای برگزاری دوره‌های تخصصی و پیشرفته نیز به پایان رسیده است. علاوه بر این آزمون جامع آیین‌نامه و دستورالعمل‌های مبارزه با پولشویی در سطح شعب نیز برگزار شده است.
- **ارزیابی اثربخشی:** طبق دستورالعمل ارزیابی اثربخشی عملکرد هیأت‌مدیره، هیأت‌عامل و کمیته‌های تخصصی مصوب ۱۴۰۰/۰۲/۰۴ هیأت‌مدیره، پرسشنامه‌های خودارزیابی توسط تمامی اعضا، تکمیل می‌گردد. اقدامات لازم در خصوص خود ارزیابی در سال جدید در دست اقدام است. پرسشنامه‌های خودارزیابی در مورد مفاد «*منشور اخلاق و رفتار حرفه‌ای*» و «*بیانیه فرهنگ و ارزش‌های سازمانی و سلامت مالی*» که در سال گذشته توسط همکاران در واحدهای ستادی و شعب تکمیل شده است پس از تحلیل و بررسی است در قالب گزارشی به مدیریت ارشد و نیز کمیته تطبیق ارائه شده است تا براساس نتایج حاصله برنامه‌ریزی‌های آتی صورت گیرد.

٤-٣-٢. کمیته ریسک

واحد مستقل مدیریت ریسک به عنوان مجری فرآیند مدیریت ریسک و بازوی اجرایی کمیته عالی ریسک تعیین می‌گردد. این مدیریت شامل اداره مدل‌سازی، اداره تحلیل و اداره نظارت می‌باشد. ذیل اداره تحلیل ۳ دایره ریسک‌های اعتباری، دایره ریسک‌های نقدینگی و بازار و دایره ریسک‌های عملیاتی وجود دارد. جریان اطلاعاتی و عملکردی مدیریت ریسک در ابتدا در "اداره مدل‌سازی" از منظر یکپارچگی داده‌های مورد استفاده و همچنین مدل‌های ریاضی و آماری، مورد بررسی قرار خواهد گرفت. بر اساس خروجی اطلاعات این اداره، در اداره تحلیل، بررسی‌های لازم صورت گرفته و گزارشات مدیریتی تدوین خواهد شد. تصمیم‌سازی‌های مدیریت ریسک در اداره تحلیل صورت می‌پذیرد. پس از ارائه گزارشات در کمیته‌های مربوطه و ابلاغ مصوبات، تطابق تصمیمات اخذ شده و اقدامات فرآیندی مدیریت ریسک و سایر واحدهای بانک در اداره نظارت مورد بررسی قرار خواهد گرفت. واحد مدیریت ریسک از طریق کمیته عالی ریسک با هیأت‌مدیره در ارتباط مستقیم می‌باشد و به‌طور ادواری و منظم به هیأت‌مدیره یا کمیته مرتبط گزارش می‌دهد.

کمیته عالی ریسک، کمیته‌ای است که از سوی هیأت‌مدیره بانک و به منظور نظارت بر مدیریت یکپارچه ریسک تشکیل شده و در چارچوب اختیارات، مقررات، خط‌مشی‌ها و حدود وظایف تعیین شده بانک انجام وظیفه می‌نماید. اهم وظایف کمیته عالی ریسک بانک عبارت‌اند از تعیین استراتژی، حدود ریسک، ریسک‌پذیری و ظرفیت ریسک، طراحی چارچوب‌ها، سیستم‌ها و کنترل‌های مورد استفاده در مدیریت ریسک برای اندازه‌گیری، تجمیع، کنترل و گزارش ریسک‌ها، همسو نمودن ریسک‌پذیری و استراتژی بانک، پایش وضعیت ریسک‌های بانک به‌ویژه ریسک‌های اعتباری، نقدینگی، بازار و عملیاتی و بررسی و اظهار نظر در مورد تسهیلات و تعهدات کلان، اشخاص مرتبط و اشخاص خاص. این کمیته با بهره‌گیری از اعضای مستقل و متخصص نسبت به ارزیابی نحوه اجرا و اعمال فرآیندهای مدیریت ریسک در بانک اقدام می‌نماید و اساس کار خود را بر پایه حفظ منافع سهامداران، سپرده‌گذاران و سایر ذینفعان از طریق مدیریت مخاطرات پیش روی بانک قرار داده است. کمیته عالی ریسک

مطابق دستورالعمل بانک مرکزی متشکل از یک عضو از اعضای غیر اجرایی هیأت‌مدیره به عنوان رئیس کمیته، حداکثر یکی از اعضای اجرایی هیأت‌مدیره یا مدیر عامل، مدیر ارشد ریسک به عنوان دبیر کمیته و سایر اعضای مستقل می‌باشد.

مشخصات اعضای کمیته ریسک به شرح زیر می‌باشد:

- **عبدالکریم قوامی فر: عضو هیأت‌مدیره و رئیس کمیته - تعداد حضور در جلسات: ۱۱ از ۱۱**

شرح مختصری از سوابق تحصیلی و اجرایی در توضیح اعضای هیأت‌مدیره، آورده شده است.

- **جواد جوادی: مدیرعامل، عضو هیأت‌مدیره و عضو کمیته - تعداد حضور در جلسات: ۱۱ از ۱۱**

شرح مختصری از سوابق تحصیلی و اجرایی در توضیح اعضای هیأت‌مدیره، آورده شده است.

- **محمدعلی رستگار: عضو مستقل کمیته - تعداد حضور در جلسات: ۹ از ۱۱**

تحصیلات:

- دکتری مالی، دانشگاه جنوا ایتالیا
- کارشناسی ارشد ریاضی محض، دانشگاه صنعتی شریف

برخی سوابق اجرایی:

- عضو کمیته ریسک، بانک ملت
- عضو کمیته ریسک، بانک اقتصاد نوین
- مدیر عامل، تامین سرمایه مسکن

- **حسین کرمی: مدیرارشد واحد ریسک دبیرجلسه - تعداد حضور در جلسات: ۱۱ از ۱۱**

تحصیلات :

- کارشناسی ارشد مهندسی سیستم‌های اقتصادی-اجتماعی (گرایش اقتصاد)، دانشگاه صنعتی شریف
- کارشناسی مهندسی مکانیک، دانشگاه تهران

برخی سوابق اجرایی:

- مدیر توسعه محصول، شرکت سیمای آفتاب
- عضو کمیته سرمایه‌گذاری، شرکت کارگزاری بانک کشاورزی
- کارشناس ارشد تحلیل و ریسک، شرکت سرمایه‌گذاری مدبران هما
- کارشناس تحلیل و ریسک، شرکت تامین سرمایه نوین

مسئولیت‌های اصلی مدیریت ریسک

مدیریت ریسک در راستای ایفای وظایف خویش و دستیابی به اهداف خود دارای مسئولیت‌های زیر است:

- تدوین و بازنگری سند اشتهای ریسک پذیری در چارچوب حدود مقرر ریسک ؛
- تدوین رویه‌های پایش عملکرد و حدود مقرر؛
- مشارکت در فرآیندهای تصمیم‌گیری استراتژیک نظیر برنامه‌ریزی راهبردی، برنامه‌ریزی در خصوص سرمایه و نقدینگی، محصولات و خدمات جدید، تدوین و اجرای طرح جبران خدمات کارکنان؛

- حصول اطمینان از دسترسی به تمام اطلاعات مورد نیاز جهت انجام وظایف نظارتی؛
- دبیری کمیته عالی ریسک و پیگیری و نظارت بر حسن اجرای مصوبات کمیته عالی ریسک؛
- ایجاد راهکار برای شناسایی و ارزیابی ریسک‌های شرکت‌های تابعه؛
- حصول اطمینان از برقرای تعامل موثر و ارسال به موقع و صحیح اطلاعات و گزارشات مورد نیاز بانک مرکزی؛
- نظارت، تحلیل و مقایسه گزارش‌های معاونت مالی در خصوص کفایت سرمایه بانک بر اساس دستورالعمل‌های بانک مرکزی ج.ا.ا؛
- تهیه و پیشنهاد برنامه‌های آموزشی مرتبط با ریسک‌های بانک و فرهنگ ریسک؛
- آموزش مفاهیم ریسک در سطح سازمان و بسترسازی سیستم‌های مورد نیاز برای کنترل و پایش انواع ریسک‌ها؛
- به روزرسانی، تدوین و ارزیابی دستورالعمل‌های ابلاغی از مدیریت ریسک به صورت سالانه؛
- گزارش‌دهی به کمیته عالی ریسک در خصوص وضعیت اجرای مصوبات آن کمیته توسط واحدهای اجرایی؛
- نظارت بر اجرای وظایف واحد مدیریت ریسک.

اقدامات مدیریت ریسک

از جمله اقدامات مدیریت ریسک در سال ۱۴۰۲ می‌توان به صحت سنجی محاسبات نسبت پوشش نقدینگی، به‌روزرسانی و تصویب سند اشتهای ریسک‌پذیری بانک، توسعه مدل جامع مدیریت ریسک شرکت‌های تابعه، توسعه ابزار مقدماتی برای بهینه‌یابی ترکیب عوامل موثر بر نسبت LCR ، بررسی توازن تاریخی نقدینگی در دارایی‌ها و ... اشاره نمود.

سند اشتهای ریسک

سند اشتهای ریسک‌پذیری بانک خاورمیانه سند بالادستی مصوب هیأت‌مدیره و حاکم و ناظر بر بانک و شرکت‌های تابعه است که به صورت سالانه و در صورت وقوع بحران در دوره‌های کوتاه‌تر بررسی و مجدداً برای اجرا تصویب می‌شود. سند اشتهای ریسک‌پذیری، بخش جدایی ناپذیری از برنامه‌ریزی‌های بانک برای ایجاد فرآیندهای کسب‌وکار با توجه به استراتژی و محدودیت‌های ریسک بانک می‌باشد. سند اشتهای ریسک‌پذیری، اهداف بانک برای سودآوری، میزان ریسک‌ها و سرمایه را هم‌راستا می‌نماید. این سند فعالیت‌های ممنوع و نوع و میزان فعالیت‌های مورد قبول هیأت‌مدیره را تعریف می‌کند و به منظور تعیین اشتهای ریسک، ظرفیت ریسک و حفظ سلامت مالی، شاخص‌های کمی و قابل اندازه‌گیری در کنار احکام کیفی برای ریسک‌های مهم تعیین می‌کند. سند اشتهای ریسک شامل تمامی ریسک‌های اعتباری، بازار، تجهیز منابع و ریسک عملیاتی بانک و شرکت‌های تابعه می‌باشد.

۵-۲-۳. سرمایه انسانی

بانک خاورمیانه با بکارگیری نیروهای جوان و تحصیل‌کرده در کنار افراد شایسته و با تجربه توانسته است تیمی متخصص برای دستیابی به اهداف سازمان را گردهم آورد. سرمایه انسانی با عملکرد کارا و اثربخش خود می‌تواند ضمن بهره‌گیری مناسب از منابع و تخصیص صحیح این منابع موجب سودآوری و افزایش ارزش سهام بانک گردد.

در پایان دوره مالی منتهی به ۱۴۰۲/۱۲/۲۹ وضعیت نیروی انسانی در بانک خاورمیانه به شرح زیر می‌باشد:

محل خدمت	سال ۱۴۰۲	سال ۱۴۰۱	سال ۱۴۰۰	سال ۱۳۹۹
دفتر مرکزی	۵۲۲	۴۵۰	۴۱۶	۳۷۵
شعب استان تهران	۱۵۰	۱۴۶	۱۳۶	۱۲۷
شعب سایر استان ها	۵۴	۵۳	۵۰	۵۰
شعبه خارج از کشور	۱۱	۱۰	۸	۱۰
جمع کل (نفر)	**۷۳۷**	**۶۵۹**	**۶۱۰**	**۵۶۲**

پیشرفت‌های بانک خاورمیانه در توسعه منابع و محصولات و حاکمیت شرکتی با اتکا به نیروهای متخصص و آموزش نیروهای جوان دانش‌آموخته در بهترین دانشگاه‌های ایران صورت می‌گیرد. مدیریت سرمایه انسانی در راستای تامین منافع همه ذی‌نفعان و به منظور توانمندسازی کارکنان و مدیران برای دستیابی بهتر و سریع‌تر به اهداف بانک، با رویکردهای مختلف، از جمله فراهم نمودن بسترهای مناسب برای خودآموزی، آموزش حضوری و مجازی در تلاش است تا کارکنان از مهارت‌های شغلی لازم برخوردار شوند.

همچنین به منظور ایجاد اطمینان خاطر نسبی در کارکنان و حفظ نیروهای کلیدی، علاوه بر اعطای تسهیلات رفاهی، تامین هزینه درمانی، انجام معاینات بدو استخدام و دریافت گواهی سلامت، بررسی سلامت عمومی، تحت پوشش قراردادن کلیه کارکنان از لحاظ بیمه عمر و حادثه، اعطای تسهیلات ورزشی و ارائه کارت اعتباری صورت گرفته است. در انتهای اسفند ماه سال ۱۴۰۲ مجموع کارکنان بانک خاورمیانه (داخل کشور) ۷۲۶ نفر بوده که ۵۲ درصد کارکنان دارای مدرک لیسانس و ۴۶ درصد دارای مدارک فوق لیسانس و دکترا بوده‌اند.

همچنین در نمودار زیر اطلاعات مربوط به ستاد و شعب داخل کشور به تفکیک جنسیت و تحصیلات نمایش داده شده است:

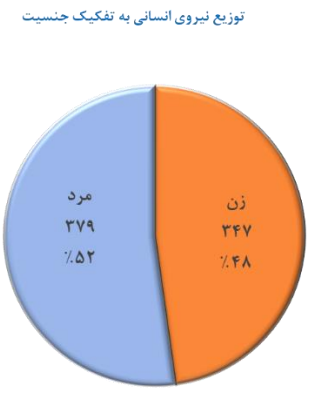

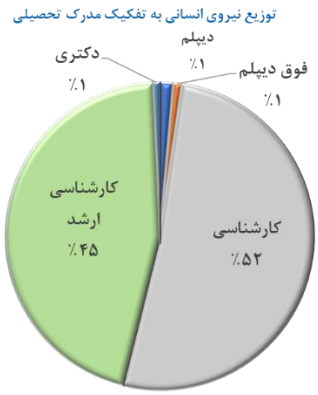

۳. مهم‌ترین منابع، ریسک‌ها و روابط

۳-۱. منابع

مدیریت تجهیز و تخصیص منابع در بازار پول توسط بانک‌ها صورت می‌پذیرد. مهم‌ترین فعالیت بانک، جذب سپرده‌ها و اعطای تسهیلات به متقاضیان است. مهم‌ترین منبع بانک سپرده‌های جذب شده مشتریان و پس از آن سرمایه سهامداران است.

تأمین منابع بانک خاورمیانه از سه طریق صورت می‌گیرد:

- سپرده‌گذاری مشتریان شرکتی و افراد وابسته به آن‌ها شامل صاحبان عمده سهام، مدیران و سایر کارمندان که فعالیت‌های مالی خود را در بانک خاورمیانه متمرکز می‌کنند.
- افرادی که برای مدیریت دارایی‌هایشان با بانک خاورمیانه دارای روابط نزدیک و بلندمدت هستند.
- سایر افراد دارای سپرده‌های خرد که عمدتا از طریق بسترهای آنلاین همانند بانکینو بانک در ارتباط هستند و خدمات دریافت می‌کنند.

نمودار روند نرخ هزینه پول و مانده سپرده‌های ریالی از اسفند ماه ۱۳۹۸ الی اسفند ماه ۱۴۰۲ به شرح ذیل می‌باشد:

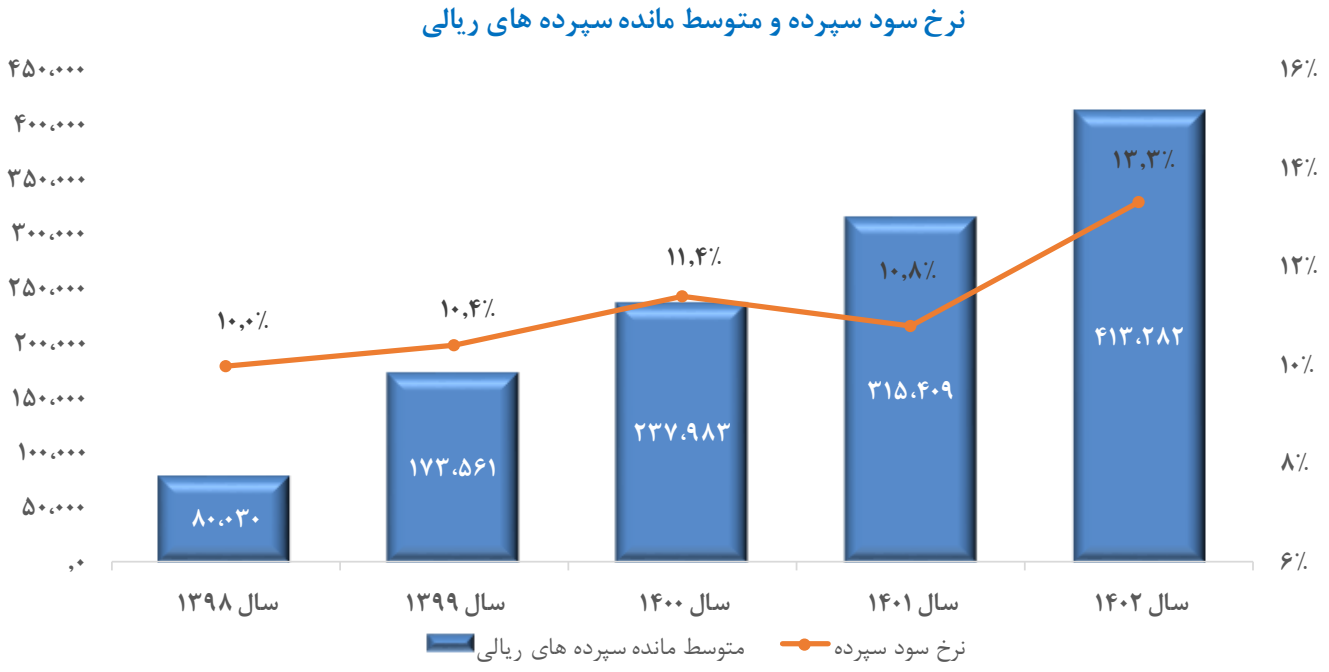

لازم به ذکر است افزایش در نرخ سود سپرده‌های ریالی طی سال مالی گذشته نسبت به سال ۱۴۰۱، عمدتا پیرو اثرگذاری بخشنامه شماره ۰۱/۲۸۰۳۷۳ مورخ ۱۴۰۱/۱۱/۱۰ بانک مرکزی بوده است.

۲-۳. مصارف

منابع بانک با رعایت دستورالعمل کنترل مقداری ترازنامه بانکها که توسط بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران طی بخشنامه مختومه به شماره ۰۱/۲۶۳۸۸۲ مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۲۱ ابلاغ گردیده است، در حوزه های اعطای تسهیلات، خرید اوراق خزانه، انجام معاملات بین بانکی و معاملات ارزی صرف می‌گردد.

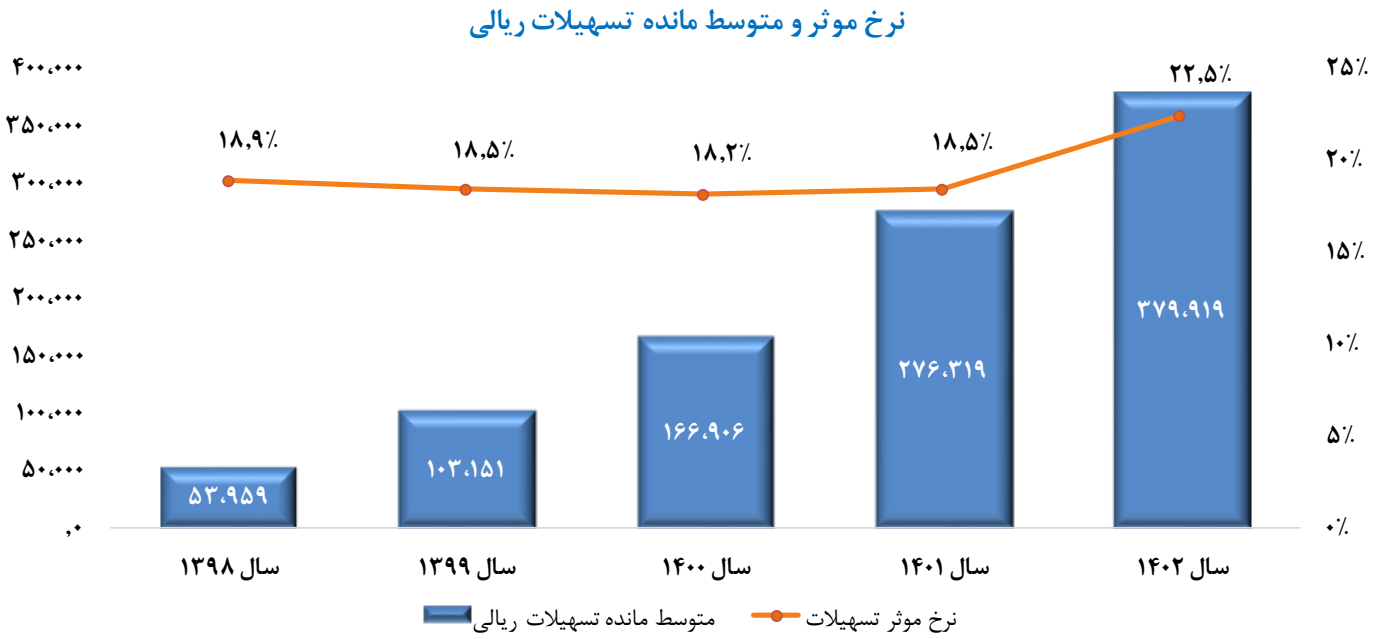

دلیل اصلی افزایش در نرخ سود تسهیلات ریالی در سال ۱۴۰۲ اجرایی نمودن الزامات بخشنامه ابلاغی بانک مرکزی به شماره ۰۱/۲۸۰۳۷۳ مورخ ۱۴۰۱/۱۱/۱۰ و افزایش نرخ تسهیلات از ۱۸٪ به ۲۳٪ می‌باشد.

۳-۳. تشریح انواع ریسک‌های بانک

۳-۳-۱. انواع ریسک

انواع ریسک هایی که بانک در معرض آن قرار دارد به شرح زیر می‌باشد:

۳-۳-۱-۱. ریسک اعتباری

هرگونه عدم توانایی یا تمایل مشتریان اعتباری در بازپرداخت اصل و سود تسهیلات یا ایفای تعهدات به نحوی که منجر به تحمیل هزینه و کاهش درآمد بانک گردد، به عنوان ریسک اعتباری شناخته می‌شود. بانک خاورمیانه سیاست های اعتباری خود را در چارچوب قوانین و مقررات مصوب بانک مرکزی ج.ا.ا. ایران تعریف می کند. رویکرد عمده بانک خاورمیانه ارائه خدمات و تسهیلات بانکی به شرکت ها به ویژه جهت برآورد نیازهای سرمایه در گردش و خدمات بانکی بین المللی می باشد. به همین ترتیب تسهیلات به اشخاص حقیقی عمدتاً در قالب تامین منابع مورد نیاز برای کسب و کار و در جهت برآورد نیازهای سرمایه در گردش و خدمات بانکی بین المللی اعطا می‌شوند. فعالیت‌های بین‌المللی بانک نیز در قالب تسهیلات مربوط به سرمایه در گردش شرکت‌های واردکننده و یا صادرکننده مواد اولیه و محصولات تمام‌شده صورت می‌گیرد. در شرایط خاص، بانک خاورمیانه ممکن است برای تضمین پروژه‌های ملی به صورت سندیکایی ورود پیدا کند. اشخاص حقیقی می‌توانند برای کسب‌وکار خود و عمدتاً در جهت برآورد نیازهای سرمایه در گردش و خدمات بانکی بین‌المللی درخواست ارائه بدهند. بیش از ۹۵ درصد مانده تسهیلات بانک خاورمیانه مربوط به اشخاص حقوقی است و اعطای تسهیلات به اشخاص حقیقی اکثراً در قالب یک فعالیت اقتصادی درآمدزا مربوط به کسب‌وکار مشتری صورت می‌پذیرد.. علاوه بر رعایت مقررات بانک مرکزی، باید کلیه متقاضیان تسهیلات توسط مدیریت ریسک اعتبارسنجی شوند و این کار باید به طور مستقل از بخش اعتبارات صورت گیرد. رتبه‌بندی ریسک اعتباری مشتریان بر اساس چهار فاکتور عمده زیر صورت می‌گیرد:

۱- صورت‌های مالی حسابرسی شده سه سال اخیر، ۲- برآورد مدیریت ریسک از جریان وجوه نقد شرکت برای پرداخت اصل و سود وام‌های کوتاه‌مدت از محل درآمدهای عادی شرکت، ۳- موارد کیفی از قبیل برآورد توان رقابتی و قابلیت مدیریتی و ۴- سابقه خوش حسابی.

بیشترین تمرکز ریسک اعتباری در بانک خاورمیانه به اعطای تسهیلات کوتاه‌مدت تامین سرمایه در گردش شرکت‌های تولیدی، بازرگانی، پیمانکاری و یا صاحبان کسب‌وکار می‌باشد. شرکت‌های کارگزاری هم بخشی از مشتریان تسهیلات بانک را تشکیل می‌دهند که به شرط تمرکز عملیات خود در بانک، برای سهولت فعالیت مشتریان خود اقدام به اخذ تسهیلات از بانک خاورمیانه می‌کنند. به طور کلی پیش‌بینی جریان وجه نقد عملیاتی شرکت باید موید امکان بازپرداخت اصل و سود تسهیلات دریافتی از محل وجوه نقد عملیاتی شرکت باشد. بنابراین تمرکز ریسک اعتباری در مورد تسهیلات شخصی، تسهیلات مسکن، تسهیلات مصرفی و یا پروژه‌های بلندمدت در سطح حداقلی است. هرچند ممکن است برای پروژه‌های ملی، بانک خاورمیانه برای تضمین سودآوری پروژه به طور سندیکایی با همکاری سایر بانک‌ها اقدام کند.

مدیریت ریسک اشخاص حقیقی را بر مبنای صورت‌های مالی رتبه‌بندی نمی‌نماید ولی پوشش ریسک از طرق دیگر مانند شناخت مشتری، سابقه فعالیت و خوش‌حسابی با بانک خاورمیانه و سایر بانک‌ها و اخذ تضامین صورت می‌گیرد. مدیریت ریسک در حال گسترش مدل های داخلی برای پوشش لیزینگ‌ها، صرافی‌ها و اشخاص حقیقی نیز می‌باشد. متقاضیان تسهیلات باید به طور متوسط دارای رتبه اعتباری B و بالاتر باشند. طبق تعریف، مشتری با رتبهB قابلیت باز پرداخت تسهیلات دریافتی را در حال حاضر دارد هر چند شرایط بد اقتصادی کشور ممکن است باعث شود حتی این مشتریان با مشکلاتی روبه‌رو شوند. گستره اعتبارسنجی مشتریان بانک خاورمیانه از AA تا C می‌باشد. متوسط اعتبار مشتریان بدون توجه به میزان وثایق در حدود B تا BB می‌باشد. وثایق اخذ شده از متقاضیان با درجه اعتباری کمتر از متوسط، بسیار بیشتر از وثایق اخذ شده از متقاضیان با درجه اعتباری بالای متوسط (B تا AA) می‌باشد. وثایق اخذ شده با توجه به رتبه متقاضی، اطمینان لازم را در مدیریت ریسک بانک

ایجاد می کند که زیان مورد انتظار کمتر از یک درصد باشد. در صورت افزایش قابل توجه تمرکز تسهیلات و یا تعهدات در یک بخش خاص، بانک سعی در کنترل و یا کاهش تسهیلات و تعهدات در آن بخش می‌کند. مدیریت ریسک در دوره‌های متناوب گزارش‌هایی در زمینه تمرکز تسهیلات در بخش‌های مختلف را به کمیته عالی ریسک و هیأت‌مدیره ارائه می‌نماید. میزان پذیرش ریسک اعتباری در بانک خاورمیانه با توجه به مانده تسهیلات و سپرده‌ها و با توجه به دیگر ریسک‌های موجود تغییر می کند. مثلا در صورتی که نسبت تسهیلات به سپرده‌ها از حدود تقریبی ۸۵ درصد تجاوز کند، بانک سعی می کند با انتخاب دقیق‌تر مشتریان این نسبت را کاهش دهد و موقعیت نقدینگی خود را در شرایط مطلوب نگاه دارد. همچنین اگر بانک مشاهده کند که ضریب ریسک متوسط تسهیلات (با توجه به محاسبات کفایت سرمایه بازل- ۳) از حد معمول تجاوز کرده است، به مشتریان با کیفیت اعتباری بالاتر ارجحیت لازم داده می‌شود. اعطای تسهیلات و ایجاد تعهدات با در نظر گرفتن روابط بین اشخاص که به نحوی از انحاء با یکدیگر دارای وابستگی می‌باشند و با رعایت آیین نامه تسهیلات و تعهدات کلان مصوب شورای پول و اعتبار انجام می‌گیرد.

۱-۱-۱-۳-۳. روش‌های کاهش ریسک اعتباری

در حال حاضر با توجه به عدم وجود ابزار مالی مناسب، تنها روش کاهش ریسک اعتباری اخذ تضامین و وثایق می‌باشد که با صلاحدید نهاد تصمیم‌گیرنده و با توجه به بررسی‌های واحد ریسک از صورت‌های مالی مشتریان و تعیین رتبه اعتباری توسط واحد ریسک، سابقه رفتاری مشتری، عدم سابقه بدحسابی در بانک‌های دیگر، بازدید کارشناسان اعتباری از محل کسب‌وکار و نظارت بر مصرف وام انجام می‌پذیرد. همچنین حضور وکلای خبره در بانک برای بررسی و تنظیم قراردادها و پیگیری‌های لازم توسط وکلای بانک به کاهش ریسک اعتباری بانک کمک شایانی می‌کند.

۲-۱-۳-۳. ریسک نقدینگی

ریسک نقدینگی از عدم توانایی بانک در انجام تعهدات کوتاه‌مدت خود ناشی می‌شود. ریسک نقدینگی معمولا به علت نداشتن دارایی‌های کافی با درجه نقدشوندگی بالا و عدم توانایی بانک در نقد کردن سایر دارایی‌ها در زمان کم برای انجام تعهدات کوتاه‌مدت تشدید می‌شود. سنجش ریسک نقدینگی بر مبنای چند مدل سنتی و مدل‌های بازل-۳ صورت می‌گیرد. مدل‌های سنتی شامل نسبت‌های سپرده‌ها به تسهیلات، نسبت دارایی‌های نقد شونده بالا به کل دارایی‌ها و شکاف نقدینگی می‌شوند. مدل‌های بازل-۳ شامل نسبت پوشش نقدینگی و نسبت منابع پایدار می‌شوند. نسبت پوشش نقدینگی قابلیت بانک برای پوشش خروج سپرده‌ها در شرایط بحرانی برای مدت ۳۰ روز را نشان می‌دهد.

۱-۲-۱-۳-۳. ساز و کارهای کنترل و پایش ریسک نقدینگی

برای اطمینان از حرکت بانک در جهت سیاست‌ها و کنترل ریسک نقدینگی و مدیریت منابع و مصارف، مدیریت مالی هر روز یک گزارش از وضعیت سپرده‌ها، وام‌های اعطایی، انواع دارایی‌ها و بدهی‌های بانک، سودآوری دارایی‌ها و هزینه‌های منابع در اختیار مدیران ارشد بانک قرار می‌دهد. هر ماه وضعیت منابع و مصارف با حضور مدیران ارشد بانک مطالعه و تصمیم‌گیری‌های لازم برای پیشرفت امور گرفته می‌شوند. مدیریت ریسک در زمان‌های مقتضی گزارش‌هایی در زمینه محاسبات شکاف نقدینگی، نسبت پوشش نقدینگی و نسبت منابع پایدار بانک به مدیران ارشد بانک و هیأت‌مدیره ارائه می‌دهد. با توجه به حدود تعیین شده برای انواع نسبت‌های مالی از جمله نسبت‌های نقدینگی، تصمیم‌های لازم برای مدیریت نقدینگی گرفته می‌شوند. در مورد ریسک نقدینگی این تصمیم‌ها می‌تواند شامل کاهش و یا افزایش حجم تسهیلات و در مقابل، افزایش یا کاهش دارایی‌های نقد شونده بانک شود. بانک خاورمیانه تلاش دارد نسبت تسهیلات به منابع بانک بیش از ۸۵ درصد نباشد. در مورد شکاف نقدینگی، بانک پیوسته توازن مثبت قابل توجهی در دوره کمتر از سه ماه نگه می‌دارد.

۳-۱-۳-۳. ریسک بازار

ریسک بازار ناشی از سه عامل زیر می‌باشد:

- تغییر ارزش سرمایه‌گذاری‌های کوتاه‌مدت بانک در سهام شرکت‌های بورسی و فرابورسی،
- تغییر نرخ سود سپرده‌ها و تسهیلات،
- تغییر قیمت ارزها.

بانک در تاریخ ۱۴۰۲/۱۲/۲۹ سرمایه‌گذاری قابل توجهی در شرکت‌های بورسی و فرابورسی نداشته است و تنها در قالب عملیات بازارگردانی الزامی توسط سازمان بورس و اوراق بهادار اقدام به خرید و فروش سهام خود نموده است. بنابراین قابل‌توجه‌ترین مولفه ریسک بازار برای بانک خاورمیانه به مثابه سایر بانک‌ها و موسسات مالی در ایران در پایان سال ۱۴۰۲ همانند سال گذشته، ریسک نرخ ارز و همچنین دستوری بودن نرخ سپرده‌گذاری بوده است. ریسک تغییر نرخ ارز بانک خاورمیانه ناشی از تعهدات مربوط به اسناد اعتباری و یا حواله‌های مشتریان واردکننده است. بانک خاورمیانه هدفمندانه موقعیت باز ارزی نگه نمی‌دارد و بلافاصله ارز مورد نیاز برای انجام تعهدات مربوط به مشتریان خود را تهیه می‌کند هر چند ممکن است در فاصله زمانی کوتاه برای تهیه ارز، موقعیت باز ارزی ایجاد شود. بانک خاورمیانه به معاملات ارزی برای بهره‌برداری از تغییرات احتمالی قیمت ارز ورود پیدا نمی‌کند.

۴-۱-۳-۳. ریسک عملیاتی

زیان‌های احتمالی ناشی از تعریف ناکامل فرآیندهای داخلی بانک و یا عدم انجام صحیح این فرآیندها به طور عمدی و یا غیرعمدی، زیان‌های ناشی از کارافتادن، بدکارکردن و یا از بین رفتن سامانه نرم افزاری بانکی، زیان‌های ناشی از وقایع خارج از بانک و یا زیان‌های ناشی از مسائل حقوقی به عنوان ریسک‌های عملیاتی بانک شناخته می‌شوند. لازم به ذکر است زیان‌های ناشی از تصمیمات استراتژیک و یا صدمه دیدن حسن شهرت بانک به عنوان ریسک عملیاتی شناخته نمی‌شوند.

۱-۴-۱-۳-۳. روش سنجش ریسک عملیاتی

در خصوص سنجش ریسک‌های عملیاتی، برای محاسبه سرمایه لازم برای پوشش ریسک‌های عملیاتی از مدل شاخص پایه‌ای که طی بخشنامه بانک مرکزی ۰۲/۲۱۷۵۸ مورخ ۱۴۰۲/۰۲/۰۵ ابلاغ شده، استفاده شده است. بدین ترتیب ۱۵ درصد متوسط درآمدهای عملیاتی سه سال اخیر بانک به عنوان سرمایه مورد نیاز یک ساله جهت پوشش ریسک عملیاتی بانک در نظر گرفته می‌شود. جهت برآورد کل دارایی‌های موزون شده، عدد مذکور را در عدد ۱۲/۵ (معکوس ۸ درصد بعنوان حداقل نسبت کفایت سرمایه قابل قبول) ضرب نموده و عدد حاصله به عنوان ریسک موزون شده عملیاتی بانک در نظر گرفته و به دارایی‌های موزون شده بانک اضافه می‌گردد.

۲-٤-۱-۳-۳. ساز و کارهای کنترل و پایش ریسک عملیاتی

واحد مدیریت ریسک گزارش‌هایی ارائه می‌کند که در کمیته عالی ریسک و هیأت‌مدیره بررسی می‌شوند و طبق توصیه‌های گزارش‌شده، دستورات لازم برای ایجاد کنترل‌های بهتر از طریق کمیته عالی ریسک و مدیرعامل بانک صادر می‌شوند. همچنین مدیریت‌های بازرسی، تطبیق و مبارزه با پولشویی و حقوقی نظارت خاص خود را بر عملیات بانکی اعمال می‌کنند و مدیریت ریسک را از مشکلات احتمالی در عملیات بانکی مطلع می‌کنند، و مدیریت ریسک از طریق گزارش‌های ارائه شده به کمیته ریسک تمهیدات لازم برای رفع مشکلات را به اجرا درمی‌آورد. گزارش‌های دوره‌ای از نتیجه اعمال کنترل‌های جدید به اطلاع کمیته ریسک می‌رسد و کمیته ریسک دستورات لازم برای کاهش ریسک‌های عملیاتی را صادر می‌کند.

۲-۳-۳- کفایت سرمایه

بانک خاورمیانه علاوه بر رعایت الزامات سرمایه نظارتی ابلاغ شده توسط بانک مرکزی ایران، به طور داوطلبانه کفایت سرمایه خود را مطابق رهنمودهای بازل-۳ ارائه می‌دهد.

بازل-۳ یک چارچوب نظارتی متشکل از سه رکن به شرح ذیل می‌باشد:

رکن اول: کفایت سرمایه و حداقل سرمایه مورد نیاز

رکن دوم: بررسی نظارت بر ارزیابی کفایت سرمایه و راهبردهای بانک‌ها و مؤسسات مالی

رکن سوم: ترویج انضباط در بازار از طریق شفافیت و افشای عمومی کفایت سرمایه و نقدینگی

محاسبه کفایت سرمایه مطابق با رهنمودهای بازل-۳ با دو رویکرد استاندارد (Standardized Approach) و رتبه بندی داخلی (IRB[۲]) ارائه می‌شود. همچنین، رویکرد رتبه بندی داخلی به رویکرد بنیادی (F-IRB[۳]) و پیشرفته (A-IRB[٤]) تقسیم شده است. در حال حاضر بانک خاورمیانه کفایت سرمایه خود را بر اساس رویکردهای Standardized و F-IRB به صورت جزئی برای زیرمجموعه از طبقه‌های دارایی از جمله تسهیلات شرکتی، تامین مالی پروژه‌ها از طریق صندوق توسعه ملی[۵] و اقلام زیر خطی ترازنامه ارائه می‌کند. جهت کسب اطلاعات بیشتر به یادداشت‌های صورت‌های مالی بخش یادداشت‌های ریسک و گزارش سالانه بانک خاورمیانه بخش رکن سه بازل مراجعه نمایید.

[۲] Internal Rating Based approach

[۳] Fundamental Internal Rating Based approach

[٤] Advaced Internal Rating Based approach

[۵] Specialized lending exposures

۳-۳-۳. ریسک تطبیق

ریسک تطبیق از هرگونه عدم رعایت قوانین، مقررات و استانداردهای مربوط به عملیات بانکی از جمله قوانین پایه، مقررات حوزه‌های خاص، مقررات احتیاطی، مقررات مبارزه با پولشویی و تامین مالی تروریسم، برنامه‌های تحریم، بیانیه فرهنگ و ارزش‌ها و منشور اخلاقی بانک و سایر حوزه‌هایی که براساس برنامه‌های بانک مورد توجه ویژه است، ناشی می‌شود. مدیریت این ریسک به مفهوم فرآیند شناسایی، ارزیابی، اندازه‌گیری، واکنش مناسب نسبت به این ریسک و نیز پایش مستمر آن است. به همین دلیل، شناسایی ریسک‌های تطبیق و اعمال کنترل به منظور کاهش آنها از روش‌های موثر طراحی سیستم تطبیق در بانک خاورمیانه است که از آثار سوء احتمالی و عواقب ناشی از آنها می‌کاهد. با توجه به اهمیت موضوع، فرآیند شناسایی ریسک تطبیق شامل شناسایی نقض قوانین و مقررات و سنجش و اندازه‌گیری آن و پس از آن پیاده‌سازی راهکارهای کاهش ریسک و نظارت بر آن از مهمترین وظایف مدیریت تطبیق و مبارزه با پولشویی است که خلاصه آن در ادامه آمده است.

۱-۳-۳-۳. شناسایی ریسک تطبیق

مدیریت تطبیق و مبارزه با پولشویی در برنامه‌ای مشخص، و با کمک واحدهای اجرایی، به شناسایی ریسک‌های تطبیق پرداخته و آنها را به همراه مجموعه‌ای از اطلاعات ضروری به اطلاع هیأت‌مدیره وکمیته تطبیق می‌رساند تا حسب مورد، تصمیمات لازم در خصوص هریک از آنها اتخاذ شده و راهکارهای اجرایی کاهش ریسک توسط این مدیریت پیاده‌سازی شود. نظر به تعدد قوانین، مقررات و استانداردهای مورد بحث، این مدیریت، قوانین و مقررات لازم‌الاجرا را براساس اهمیت و سطح ریسک عدم رعایت آنها طبقه‌بندی نموده و موارد پرریسک‌تر را با اولویت بیشتری بررسی می‌کند.

۲-۳-۳-۳. ارزیابی ریسک

پس از شناسایی قوانین، مقررات و استانداردهای مربوط به عملیات و فعالیت‌های بانک و به دنبال آن شناسایی ریسک تطبیق، مدیریت تطبیق و مبارزه با پولشویی، سطح مخاطره و اهمیتی را که هر ریسک برای بانک ایجاد می‌کند، تعیین و ارزیابی می‌نماید تا بر اساس آن بتوان اقدامات مقتضی را به انجام رساند. روشن است که هرچه درجه ریسک ارزیابی شده بالاتر باشد، کنترل‌های اعمالی نیز شدیدتر خواهد بود. ارزیابی ریسک‌های شناسایی شده براساس مدل ارزیابی ریسک مشخص اعمال می‌شود.

۳-۳-۳-۳. اعمال کنترل

منظور از اعمال کنترل، اقدامات اصلاحی مورد تایید هیأت‌مدیره است که نسبت به پیاده‌سازی و اجرایی نمودن آنها اقدام می‌شود. از مهم‌ترین انواع این کنترل‌ها می‌توان به تهیه سیاست‌نامه‌ها و اعمال دستورالعمل‌ها و اعمال تغییرات در سامانه‌ها اشاره کرد که با نظارت هیأت‌مدیره، متناسب با موضوع به واحدهای مختلف بانک ابلاغ می‌شود. طراحی و اجرای برنامه‌های آموزشی متناسب با فعالیت‌ها و استفاده از نرم‌افزارهای مناسب نیز از دیگر کنترل‌های اعمالی است.

٤-۳-۳-۳. پایش

پایش، یکی از مهم‌ترین بخش‌های برنامه تطبیق است که با هدف کسب اطمینان از اثربخشی اقدامات انجام شده به انجام می‌رسد. اثربخشی به این معناست که کنترل‌های اعمال شده تا چه میزان منجر به کاهش ریسک تطبیق در فعالیت‌های بانک شده است. این مدیریت موظف است از انطباق اقدامات اصلاحی انجام شده با قوانین، مقررات و استانداردهای لازم‌الاجرا اطمینان حاصل‌کند. این امر به‌ویژه در هنگام تغییر یا اصلاح قوانین و مقررات اهمیت می‌یابد؛ در جایی که لازم است رویه‌ها و فرآیندها براساس مقررات تازه تغییر یابند و این مدیریت اطمینان حاصل می‌کند که واحد مربوطه به درستی به این امر مبادرت ورزیده است. امر پایش به دو شکل کلی انجام می‌شود: به صورت دوره‌ای که براساس آن، در فواصل زمانی مشخص، فعالیت‌ها و رویه‌های کنترلی هر واحد که از اهمیت و ریسک بالاتری برخوردارند، مورد بررسی قرار می‌گیرد؛ و به صورت موردی که براساس آن، فعالیت یک واحد به عنوان نمونه‌ای از مجموعه اقداماتی که باید به درستی انجام شود مدنظر قرار می‌گیرد.

۵-۳-۳-۳. مبارزه با پولشویی و تامین مالی تروریسم

یکی از وظایف اصلی مدیریت تطبیق و مبارزه با پولشویی بانک خاورمیانه، پیاده سازی، اجرا و نظارت بر کلیه قوانین، مقررات، آیین‌نامه‌ها، دستورالعمل‌ها و بخش نامه‌های ابلاغی به بانک در حوزه مبارزه با پولشویی و تامین مالی تروریسم از سوی مراجع ذیصلاح به منظور کاهش ریسک‌های مربوطه می‌باشد. بدین منظور مدیریت تطبیق و مبارزه با پولشویی علاوه بر پیاده‌سازی الزامات در سطح بانک، نسبت به نظارت بر اجرا موارد از طریق بازرسی‌های حضوری و از راه دور اقدام می‌نماید.

مهمترین اقدامات بانک در این حوزه شامل:

- تدوین و اخذ تاییدات لازم از سلسله مراتب مدیریت بانک در خصوص سیاست‌های بانک در حوزه مبارزه با پولشویی و تامین مالی تروریسم و سایر مستندات مربوطه
- شناسایی مستمر ریسک‌های پولشویی و تامین مالی تروریسم و انجام اقدامات کنترلی مربوطه
- ارزیابی ریسک مشتریان در حوزه پولشویی و تامین مالی تروریسم
- تهیه رویه‌های اجرایی شناسایی مشتریان شامل شناسایی اولیه، شناسایی کامل، شناسایی کامل و مستمر، بر مبنای نوع خدمت مورد درخواست و پروفایل ریسک مشتری
- شناسایی معاملات مشکوک (شناسایی سیستمی یا از طریق شعب و واحدهای اجرایی) بر اساس شاخص‌های ابلاغی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران
- بررسی معاملات مشکوک شناسایی شده و گزارش‌دهی موارد به مرکز اطلاعات مالی
- آموزش پرسنل بانک در خصوص دستورالعمل‌ها و رویه‌های مبارزه با پولشویی و تامین مالی تروریسم
- مشارکت در تهیه و تایید کلیه مستندات داخلی بانک به منظور اطمینان از رعایت کلیه الزامات مرتبط در فرآیندهای بانک
- تهیه و ارسال کلیه گزارشات مورد درخواست بانک مرکزی و مرکز اطلاعات مالی در سررسیدهای ابلاغی
- پاسخ به کلیه استعلامات مراجع ذیصلاح در حوزه مبارزه با پولشویی و تامین مالی تروریسم
- راه‌اندازی بسترهای موجود و شناسایی و بهره گیری از ابزارهای موجود به منظور اطمینان از رعایت الزامات شناسایی مشتریان و اخذ تایید اصالت مستندات دریافتی
- اخذ کد فراگیر مشتریان خارجی
- پیاده‌سازی الزامات جدید ابلاغی در حوزه مبارزه با پولشویی و تامین مالی تروریسم در سطح بانک
- انجام بازرسی راه دور و حضوری از شعب و واحدهای اجرایی با رویکرد ریسک محور به منظور اطمینان از اجرا دقیق الزامات
- بررسی بانک‌های داخلی و خارجی به منظور برقراری روابط کارگزاری مطابق با الزامات داخلی و الزامات بین‌المللی همسو با الزامات داخلی
- بررسی دقیق کلیه حواله‌های صادره و وارده ارزی به منظور اطمینان از اجرای الزامات
- تدوین شیوه‌نامه‌ها به منظور بررسی پرونده‌های اعتباری توسط واحد متولی و پاسخ به درخواست‌های مربوطه
- شناسایی ریسک‌های مرتبط با حوزه پولشویی و تامین مالی تروریسم در خصوص محصولات جدید در بانک و ارائه راهکارهای کنترلی شناسایی الزامات و نیازمندی‌های لازم به منظور پیاده سازی آیین نامه اجرایی ماده ۱۴ الحاقی قانون مبارزه با پولشویی، برنامه‌ریزی به منظور پیاده‌سازی آیین‌نامه مذکور با توجه به نیازمندی‌های مربوطه و انجام اطلاع‌رسانی‌های مربوطه در سطح بانک

۶-۳-۳-۳. مبارزه با تخلفات مالی، رشوه و فساد

یکی از وظایف اصلی مدیریت تطبیق و مبارزه با پولشویی بانک خاورمیانه، پیاده‌سازی الزامات و انجام اقدامات لازم به منظور مبارزه با تخلفات مالی، رشوه و فساد بر مبنای قوانین، مقررات، بخشنامه‌های ابلاغی به بانک از سوی مراجع ذیصلاح و الزامات داخلی به منظور کاهش ریسک‌های مربوطه می‌باشد.

مهمترین اقدامات بانک در این حوزه شامل:

- تدوین و اخذ تاییدات لازم از سلسله مراتب مدیریت بانک در خصوص سیاست‌های بانک در حوزه مبارزه با تخلفات مالی، رشوه و فساد
- شناسایی مستمر ریسک‌ها در حوزه تخلفات، رشوه و فساد و انجام اقدامات کنترلی مربوطه
- تعریف پروژه مدیریت مخاطرات تقلب و سواستفاده از ابزار بانکی به منظور شناسایی تراکنش‌های مشکوک
- تهیه و پیاده‌سازی قواعد مربوط به مدیریت مخاطرات تقلب و سواستفاده از ابزار بانکی در سامانه‌های بانکی
- تدوین روال‌های اجرایی مربوط به مدیریت مخاطرات تقلب و سواستفاده از ابزار بانکی
- ایجاد سامانه‌ای به منظور پایش حساب کارکنان بانک با تدوین قواعد مربوطه، بهره برداری از سامانه مذکور و ارتقا و بروزرسانی دوره‌ای سامانه با توجه به رویه اجرایی تهیه شده
- ایجاد سامانه ای به منظور افشا محرمانه تخلفات بدون نگرانی از عواقب افشا و تدوین سیاست و رویه‌های اجرایی مربوطه
- بررسی مستمر فرآیندهای بانکی به منظور شناسایی آسیب‌های احتمالی و ارائه راهکارهای اجرایی به منظور رفع موارد
- آموزش کارکنان بانک در حوزه تخلفات مالی، رشوه و فساد

۴-۳. معاملات با اشخاص مرتبط طی دوره مالی منتهی به ۱۴۰۲/۱۲/۲۹

۴-۳-۱. معاملات با مدیران

معاملات با مدیران در سال ۱۴۰۲ به شرح جدول زیر می‌باشد:

ارقام به میلیون ریال

	نام شرکت طرف معامله	نوع معامله	آیا مشمول مفاد ماده ۱۲۹ ق.ت می‌باشد؟	مبلغ معامله در طی دوره مالی مورد گزارش*	حداکثر مانده طی دوره مالی	مانده در پایان دوره مالی	نوع وثیقه	مبلغ وثیقه	درآمد(هزینه)
اعضای هیئت مدیره موظف	بانک	تسهیلات مسکن	✓	-	۱,۳۸۷	۱,۳۲۲	سهام	۱,۱۹۲	۵۳
		سایر تسهیلات		۱۶,۱۳۴	۱۶,۱۳۴	-	-	-	۱۷۷
اعضای هیئت مدیره غیر موظف	بانک	کارت اعتباری	✓	۱,۱۰۳	۲,۰۱۶	۱,۰۲۷	قرار داد لازم الاجراء	۳,۶۶۰	-
معاونین مدیر عامل (غیر از اعضاء هیئت مدیره)	بانک	تسهیلات مسکن	✗	-	۲,۸۸۵	۲,۸۰۰	وثیقه ملکی/قرارداد لازم الاجرا	۵,۲۴۸	۱۲۸
		تسهیلات خودرو		۱۰,۰۰۰	۱۰,۰۰۰	۱۰,۰۰۰	چک/قرارداد لازم الاجرا	۲۵,۰۱۴	۵۲
		کارت اعتباری		۴,۷۶۲	۵,۷۳۲	۴,۷۱۲	چک/قرارداد لازم الاجرا	۱۲,۴۰۰	۶۰۲
		سایر تسهیلات		۲۵,۰۰۰	۳۴,۱۳۲	۲۳,۸۷۱	چک/قرارداد لازم الاجرا/وثیقه ملکی	۱۰۲,۰۰۰	۱,۷۸۹
		خالص		۵۷,۰۰۰	۷۲,۲۸۷	۴۳,۷۳۱		۱۴۹,۵۱۳	۲,۸۰۰

*در خصوص تسهیلات و کارت اعتباری مبلغ معامله معادل مبلغ اعطایی در طی دوره می‌باشد.

*معاملات با اشخاص مرتبط با توجه به زمان تصدی آن ها لحاظ گردیده است.

*کلیه معاملات با اشخاص وابسته در روال عادی معاملات انجام شده و با شرایط حاکم بر معاملات حقیقی تفاوت با اهمیتی نداشته است.

۲-٤-۳. معاملات با اشخاص وابسته

معاملات با اشخاص وابسته در سال ۱۴۰۲ به شرح جدول زیر می‌باشد:

ارقام به میلیون ریال

گروه	نام شخص وابسته	نوع وابستگی	موضوع معامله	آیا مشمول مفاد ماده ۱۲۹ ق.ت می‌باشد؟	نحوه تعیین قیمت	مبلغ معامله	سود (زیان) ناخالص معامله	مانده طلب (بدهی)/تعهد ۱۴۰۲/۱۲/۲۹
واحد های تجاری فرعی	شرکت کارگزاری بانک خاورمیانه	شرکت فرعی	تسهیلات اعطایی مرابحه/جعاله		هیات مدیره بانک	۱۵,۴۹۸,۰۰۰	۹۶,۳۷۱	۸۰۱,۹۰۹
			صدور ضمانت نامه	✗	هیات مدیره بانک	۵۲۰,۰۸۹	۲,۵۳۴	۵۳۷,۹۹۳
			خرید اوراق بهادار		دستور العمل سازمان بورس	۸,۴۱۸	-	-
	شرکت خدمات ارزی و صرافی خاورمیانه	شرکت فرعی	مبالغ پرداختی بابت معاملات ارز *		هیات مدیره بانک	۲۴۹,۵۲۴,۸۹۲	۱,۷۰۳,۳۸۰	۲۲,۹۴۲,۳۶۷
			سایر	✗				۱,۰۲۰
			سود سهام پرداختنی		مجمع عمومی عادی	۷۹۷,۹۹۶	-	۷۹۷,۹۹۶
واحد تجاری وابسته	بیمه زندگی خاورمیانه	شرکت وابسته/هیات مدیره مشترک	پرداختی بابت بیمه های پرسنلی بانک	✗	طبق قرارداد	۸,۵۹۷	-	(۳۱۶)
سایر اشخاص وابسته	گروه مالی طلووس خاورمیانه	هیات مدیره مشترک	پرداخت هزینه های تأسیس	✓	طبق قرارداد	-	-	۹۱۹
	شرکت سبدگردان آسمان	هیات مدیره مشترک	تسهیلات اعطایی مرابحه	✓	هیات مدیره بانک	۵۷۳,۰۰۰	-	۴۰۵,۸۹۳
			صدور ضمانت نامه			۱۳,۹۹۰	۱۵۸	۱۳,۹۹۰
	شرکت سرمایه گذاری صنایع ایران	سهامدار بالای ۵ درصد	تسهیلات اعطایی مرابحه/جعاله	✗	هیات مدیره بانک	۳۱۷,۵۰۰	۲۱,۳۲۸	۵۴,۸۱۱
			صدور ضمانت نامه			-	۱۵۰	۸,۱۰۶
	شرکت قندمرودشت	سهامدار بالای ۵ درصد	تسهیلات اعطایی مرابحه	✗	هیات مدیره بانک	-	۴,۱۰۷	-
	لامیران	سهامدار بالای ۵ درصد	تسهیلات اعطایی مرابحه	✗	هیات مدیره بانک	۱۰۰,۰۰۰	۱۴,۳۲۱	۵۴,۲۷۷
			صدور ضمانت نامه			۴۵,۸۹۲	۴۴۳	۴۱,۸۱۵
	شیمی صنعت فرزان	سهامدار بالای ۵ درصد	صدور ضمانت نامه	✗	هیات مدیره بانک	۴۰,۰۰۰	۳,۵۱۵	۳۲,۰۳۷
	شخص حقیقی	سهامدار بالای ۵ درصد	صدور ضمانت نامه	✗	هیات مدیره بانک	۱۱,۷۱۴	۳۱	۱۵,۰۹۴
	کارگزاری پورسیران	سهامدار بالای ۵ درصد	تسهیلات اعطایی مرابحه/جعاله	✗	هیات مدیره بانک	۶۲,۷۶۰,۰۰۰	۱۷۳,۸۶۸	۸۳۳,۸۸۶
			صدور ضمانت نامه			-	۶,۷۴۵	۵۰۰,۰۰۰
	بانیان پیک دارویی صبح	هیات مدیره مشترک	تسهیلات اعطایی مرابحه/جعاله	✓	هیات مدیره بانک	۳۴۱,۱۴۰	-	۱۱۹,۴۴۶

*معاملات ارز با صرافی خاورمیانه مربوط به خرید و فروش ارز برای مشتریان بانک و صرافی می باشد.

*کلیه معاملات با اشخاص وابسته در روال عادی معاملات انجام شده و با شرایط حاکم بر معاملات حقیقی تفاوت با اهمیتی نداشته است.

*مبلغ معامله مربوط به تسهیلات اعطایی به شرکت کارگزاری بابت تسهیلات متعددی است که به صورت کوتاه مدت جهت مشتریان کارگزاری اعطا شده است.

مانده حساب اشخاص وابسته که طی سال، معامله ای با آنها انجام نشده، به شرح جدول زیر می‌باشد:

نام شخص وابسته	نوع وابستگی	(دریافت)پرداخت	تعدیلات	مانده طلب (بدهی) ۱۴۰۲/۱۲/۲۹
شرکت داده پردازان سیمای آفتاب	شرکت فرعی	-	-	۱۳,۹۰۱

٤. نتایج عملیات و چشم اندازها

٤-١. نتایج عملکرد مالی و عملیاتی

خلاصه‌ای از عملکرد مالی گروه و شرکت اصلی به شرح جداول ذیل می‌باشد: ارقام به میلیون ریال

شرح	گروه		
	۱۴۰۲/۱۲/۲۹	۱۴۰۱/۱۲/۲۹	۱۴۰۰/۱۲/۲۹
وضعیت مالی در پایان دوره مالی			
تسهیلات اعطایی و مطالبات از اشخاص غیر دولتی	۶۹۴,۸۴۶,۷۳۴	۴۹۵,۷۳۰,۷۵۴	۳۵۴,۶۹۸,۶۱۸
جع دارایی ها	۱,۰۴۰,۹۰۴,۳۵۶	۶۹۷,۲۲۲,۴۲۸	۵۳۶,۹۶۰,۵۲۴
سپرده های مشتریان	۷۲۹,۸۲۱,۱۵۳	۵۲۹,۵۹۲,۶۹۹	۳۸۵,۲۲۵,۷۷۵
جمع بدهی ها	۹۰۷,۹۶۴,۸۹۲	۶۱۳,۲۱۶,۴۶۴	۴۸۰,۱۳۹,۶۸۴
حقوق مالکانه	۱۳۲,۹۳۹,۴۶۴	۸۴,۰۰۵,۹۶۴	۵۶,۸۲۰,۸۴۰
سرمایه	۵۰,۰۰۰,۰۰۰	۳۵,۰۰۰,۰۰۰	۲۵,۰۰۰,۰۰۰
متوسط حقوق مالکانه به متوسط مجموع دارایی ها*	۱۲.۵٪	۱۱.۴٪	۱۰.۲٪
درجه اهرمی _ مرتبه	۶.۸	۷.۳	۸.۵
عملکرد مالی برای دوره مالی منتهی به پایان اسفند ماه			
جمع درآمدهای عملیاتی	۱۴۳,۹۴۶,۳۲۴	۸۵,۸۷۹,۴۸۳	۶۳,۱۰۵,۵۹۶
خالص درآمد های کارمزدی	۱۰,۰۹۹,۷۶۶	۵,۶۱۸,۷۸۹	۳,۴۰۶,۵۴۲
خالص درآمدهای عملیاتی	۷۴,۹۴۲,۹۱۹	۴۱,۵۱۳,۹۲۲	۲۷,۳۰۷,۹۳۹
سود قبل از کسر مالیات بر درآمد	۵۹,۳۶۶,۷۰۰	۳۲,۸۹۴,۵۰۶	۲۰,۶۸۹,۹۵۹
سود(زیان) خالص	۵۴,۴۸۷,۸۸۳	۳۱,۴۹۴,۰۱۵	۲۰,۲۱۰,۴۵۴
نسبت های عملکرد			
نسبت‌های بازده			
بازده حقوق مالکانه (ROE) *	۵۰.۲٪	۴۴.۷٪	۴۱.۹٪
بازده دارایی ها - قبل از کسر مالیات (ROA)*	۶.۸٪	۵.۳٪	۴.۴٪
بازده دارایی ها - پس از کسر مالیات*	۶.۳٪	۵.۱٪	۴.۳٪
بازده سرمایه (ROC) *	۱۰۹.۰٪	۹۰.۰٪	۸۰.۸٪
نسبت های پوشش ریسک اعتباری			
نسبت هزینه مطالبات مشکوک الوصول به خالص درآمدهای عملیاتی	۶.۲٪	۵.۷٪	۷.۴٪
نسبت ذخیره اختصاصی مطالبات مشکوک الوصول به تسهیلات غیر جاری*	۹.۱٪	۸.۷٪	۱۷.۰٪
نسبت های کارایی			
نسبت هزینه اداری و عمومی به سود قبل از کسر مالیات*	۶۲٪	۶۴٪	۶۸٪
ترکیب خالص درآمدهای عملیاتی			
نسبت خالص درآمد تسهیلات و سپرده گذاری ها و اوراق بدهی به خالص درآمدهای عملیاتی	۵۳٪	۶۶٪	۶۵٪
نسبت خالص درآمد کارمزدها به خالص درآمدهای عملیاتی	۱۳٪	۱۴٪	۱۲٪
نسبت خالص درآمد نتیجه مبادلات ارزی به خالص درآمدهای عملیاتی	۱۳٪	۱۶٪	۱۴٪
نسبت خالص سایر درآمدها و هزینه های عملیاتی به خالص درآمدهای عملیاتی**	۲۰٪	۴٪	۸٪

* نسبت‌های مذکور به تفصیل در بخش مهم‌ترین معیارها و شاخص‌های عملکرد توضیح داده شده است.

** با توجه به اینکه درآمد تسعیر در خالص سایر درآمدها و هزینه‌های عملیاتی طبقه بندی می‌گردد و در سال جاری مطابق با بخشنامه بانک مرکزی براساس نرخ ETS محاسبه گردیده است، در سال ۱۴۰۲ درآمد مذکور افزایش قابل ملاحظه داشته است

ارقام به میلیون ریال

شرح	شرکت اصلی		
	۱۴۰۲/۱۲/۲۹	۱۴۰۱/۱۲/۲۹	۱۴۰۰/۱۲/۲۹
وضعیت مالی در پایان دوره مالی			
تسهیلات اعطایی و مطالبات از اشخاص غیر دولتی	۶۹۵,۶۳۶,۶۱۵	۴۹۶,۲۲۵,۹۷۴	۳۵۵,۴۳۷,۳۶۷
جع دارایی ها	۱,۰۰۰,۶۶۳,۱۶۹	۶۷۳,۵۸۸,۷۳۹	۵۲۳,۸۰۵,۳۵۶
سپرده های مشتریان	۷۳۳,۱۴۴,۸۵۷	۵۳۲,۲۰۳,۴۸۸	۳۸۷,۸۴۳,۸۲۲
جمع بدهی ها	۸۷۳,۹۶۶,۸۸۱	۵۹۳,۰۸۸,۰۹۳	۴۶۸,۹۲۳,۳۹۱
حقوق مالکانه	۱۲۶,۶۹۶,۲۸۸	۸۰,۵۰۰,۶۴۶	۵۴,۸۸۱,۹۶۵
سرمایه	۵۰,۰۰۰,۰۰۰	۳۵,۰۰۰,۰۰۰	۲۵,۰۰۰,۰۰۰
متوسط حقوق مالکانه به متوسط مجموع دارایی ها*	۱۲.۴٪	۱۱.۳٪	۱۰.۰٪
درجه اهرمی _ مرتبه	۶.۹	۷.۴	۸.۵
عملکرد مالی برای دوره مالی منتهی به پایان اسفند ماه			
جمع درآمدهای عملیاتی	۱۳۸,۶۶۸,۹۵۰	۸۲,۹۵۶,۷۸۵	۶۲,۱۱۷,۶۲۶
خالص درآمد های کارمزدی	۸,۴۵۹,۶۷۰	۴,۵۹۹,۱۷۴	۲,۶۱۵,۵۶۹
خالص درآمدهای عملیاتی	۷۰,۴۲۰,۲۹۶	۳۸,۸۳۵,۶۱۰	۲۶,۵۵۲,۹۳۸
سود قبل از کسر مالیات بر درآمد	۵۵,۷۳۶,۶۳۵	۳۰,۷۱۱,۹۸۹	۲۰,۵۷۸,۰۷۵
سود(زیان) خالص	۵۱,۶۷۵,۰۲۵	۲۹,۸۸۷,۵۷۲	۲۰,۵۷۸,۰۷۵
نسبت های عملکرد			
نسبت‌های بازده			
بازده حقوق مالکانه (ROE) *	۴۹.۹٪	۴۴.۲٪	۴۴.۶٪
بازده دارایی ها - قبل از کسر مالیات (ROA)*	۶.۷٪	۵.۱٪	۴.۴٪
بازده دارایی ها - پس از کسر مالیات*	۶.۲٪	۵.۰٪	۴.۴٪
بازده سرمایه (ROC) *	۱۰۳.۴٪	۸۵.۴٪	۸۲.۳٪
نسبت های پوشش ریسک اعتباری			
نسبت هزینه مطالبات مشکوک الوصول به خالص درآمدهای عملیاتی	۶.۶٪	۶.۰٪	۷.۷٪
نسبت ذخیره اختصاصی مطالبات مشکوک الوصول به تسهیلات غیر جاری*	۹.۱٪	۸.۷٪	۱۷.۰٪
نسبت های کارایی			
نسبت هزینه اداری و عمومی به سود قبل از کسر مالیات*	۶۳٪	۶۴٪	۶۷٪
ترکیب خالص درآمدهای عملیاتی			
نسبت خالص درآمد تسهیلات و سپرده گذاری ها و اوراق بدهی به خالص درآمدهای عملیاتی	۵۸٪	۷۱٪	۶۸٪
نسبت خالص درآمد کارمزدها به خالص درآمدهای عملیاتی	۱۲٪	۱۲٪	۱۰٪
نسبت خالص درآمد نتیجه مبادلات ارزی به خالص درآمدهای عملیاتی	۱۰٪	۱۱٪	۷٪
نسبت خالص سایر درآمدها و هزینه های عملیاتی به خالص درآمدهای عملیاتی**	۲۱٪	۷٪	۱۵٪

* نسبت‌های مذکور به تفصیل در بخش مهم‌ترین معیارها و شاخص‌های عملکرد توضیح داده شده است.

** با توجه به اینکه درآمد تسعیر در خالص سایر درآمدها و هزینه‌های عملیاتی طبقه بندی می‌گردد و در سال جاری مطابق با بخشنامه بانک مرکزی براساس نرخ ETS محاسبه گردیده است، در سال ۱۴۰۲ درآمد مذکور افزایش قابل ملاحظه داشته است

۱-۱-٤. اقلام عمده صورت وضعیت مالی

اقلام عمده صورت وضعیت مالی گروه و شرکت اصلی طی سه سال گذشته به شرح جداول زیر می‌باشد

ارقام به میلیون ریال

شرح	گروه					
	۱۴۰۲/۱۲/۲۹	درصد به کل	درصد افزایش(کاهش) نسبت به دوره قبل	۱۴۰۱/۱۲/۲۹	درصد به کل	درصد افزایش(کاهش) نسبت به دوره قبل	۱۴۰۰/۱۲/۲۹	درصد به کل
الف) دارایی ها								
موجودی نقد	۱۳۱,۷۴۱,۳۳۱	۱۳٪	۷۱٪	۷۷,۱۳۷,۳۰۷	۱۱٪	۵۰٪	۵۱,۳۰۶,۷۷۵	۱۰٪
مطالبات از بانک ها و موسسات اعتباری غیر بانکی	۷۷,۳۳۲,۳۹۶	۷٪	۸۹٪	۴۰,۹۵۲,۴۶۳	۶٪	۱٪	۴۰,۷۲۹,۱۸۹	۸٪
تسهیلات اعطایی و مطالبات از اشخاص غیر دولتی	۶۹۴,۸۴۶,۷۳۴	۶۷٪	۴۰٪	۴۹۵,۷۳۰,۷۵۴	۷۱٪	۴۰٪	۳۵۴,۶۹۸,۶۱۸	۶۶٪
سرمایه گذاری در سهام و سایر اوراق بهادار	۳۳,۳۱۰,۷۹۳	۳٪	۶۰٪	۲۰,۸۷۵,۰۷۵	۳٪	(۵۴٪)	۴۵,۴۷۱,۱۱۹	۸٪
خالص دارایی های ثابت مشهود و نامشهود	۲۲,۶۹۰,۵۳۱	۲٪	۲۰۱٪	۷,۵۳۰,۳۲۱	۱٪	۲۷٪	۵,۹۲۶,۳۶۷	۱٪
سپرده قانونی	۶۰,۳۷۷,۵۶۴	۶٪	۴۱٪	۴۲,۷۰۲,۳۷۴	۶٪	۵۷٪	۲۷,۱۵۴,۲۲۰	۵٪
سایر دارایی ها	۲۰,۶۰۵,۰۰۷	۲٪	۶۸٪	۱۲,۲۹۴,۱۳۴	۲٪	۵٪	۱۱,۶۷۴,۲۳۶	۲٪
جمع دارایی ها	۱,۰۴۰,۹۰۴,۳۵۶	۱۰۰٪	۴۹٪	۶۹۷,۲۲۲,۴۲۸	۱۰۰٪	۳۰٪	۵۳۶,۹۶۰,۵۲۴	۱۰۰٪
ب) بدهی ها								
سپرده های مشتریان	۷۲۹,۸۲۱,۱۵۳	۷۰٪	۳۸٪	۵۲۹,۵۹۲,۶۹۹	۷۶٪	۳۷٪	۳۸۵,۲۲۵,۷۷۵	۷۲٪
بدهی به بانک ها و موسسات اعتباری غیر بانکی	۹۹,۰۸۴,۷۹۶	۱۰٪	۱۶۷٪	۳۷,۰۵۱,۳۸۶	۵٪	(۴۴٪)	۶۵,۷۷۰,۰۶۵	۱۲٪
سایر بدهی ها	۷۹,۰۵۸,۹۴۳	۸٪	۷۰٪	۴۶,۵۷۲,۳۷۹	۷٪	۶۰٪	۲۹,۱۴۳,۸۴۴	۵٪
جمع بدهی ها	۹۰۷,۹۶۴,۸۹۲	۸۷٪	۴۸٪	۶۱۳,۲۱۶,۴۶۴	۸۸٪	۲۸٪	۴۸۰,۱۳۹,۶۸۴	۸۹٪
ج) حقوق مالکانه								
سرمایه	۵۰,۰۰۰,۰۰۰	۵٪	۴۳٪	۳۵,۰۰۰,۰۰۰	۵٪	۴۰٪	۲۵,۰۰۰,۰۰۰	۵٪
تفاوت تسعیر ارز	۳,۶۳۹,۹۹۰	۰٪	۶۱٪	۲,۲۶۰,۲۴۰	۰٪	۸٪	۲,۰۹۰,۵۶۴	۰٪
سایر اندوخته ها	۲۹۱,۱۳۱	۰٪	۴۷٪	۱۹۷,۴۶۱	۰٪	۱۰۰٪	۹۰,۵۶۰	۰٪
سود انباشته و اندوخته قانونی	۷۸,۷۴۴,۹۰۶	۸٪	۶۹٪	۴۶,۵۰۳,۵۶۷	۷٪	۵۴٪	۳۰,۲۸۱,۹۶۲	۶٪
سهام و صرف سهام تحت تملک صندوق اختصاصی بازارگردانی (سهام خزانه)	(۲۸۱,۳۸۱)	۰٪	۳۳٪	(۴۲۲,۲۴۸)	۰٪	۵۷٪	(۹۸۳,۶۸۱)	۰٪
جمع حقوق مالکانه شرکت اصلی	۱۳۲,۳۹۴,۶۴۶	۱۳٪	۵۸٪	۸۳,۵۳۹,۰۲۰	۱۲٪	۴۸٪	۵۶,۴۷۹,۴۰۵	۱۱٪
حقوق سهامداران فاقد کنترل	۵۴۴,۸۱۸	۰٪	۰٪	۴۶۶,۹۴۴	۰٪	۳۷٪	۳۴۱,۴۳۵	۰٪
جمع بدهی ها و حقوق مالکانه	۱,۰۴۰,۹۰۴,۳۵۶	۱۰۰٪	۴۹٪	۶۹۷,۲۲۲,۴۲۸	۱۰۰٪	۳۰٪	۵۳۶,۹۶۰,۵۲۴	۱۰۰٪
د)تعهدات مشتریان								
تعهدات مشتریان بابت اعتبار اسنادی	۲۳,۲۴۴,۱۸۲	۴٪	۲٪	۲۲,۷۳۸,۵۷۷	۸٪	۶۴۲٪	۳,۰۶۶,۳۳۳	۲٪
تعهدات مشتریان بابت ضمانتنامه های صادره	۴۷۹,۶۶۰,۳۱۴	۸۴٪	۹۶٪	۲۴۵,۱۶۳,۹۳۷	۸۵٪	۹۷٪	۱۲۴,۵۷۰,۶۵۶	۹۳٪
سایر تعهدات مشتریان	۶۸,۱۰۰,۷۱۶	۱۲٪	۲۵۴٪	۱۹,۲۶۲,۶۴۴	۷٪	۲۰۱٪	۶,۴۱۰,۰۰۵	۵٪
طرف وجوه اداره شده و موارد مشابه	۸۸۵,۶۰۰	۰٪	۰٪	-	۰٪	۰٪	-	۰٪

بانک خاورمیانه
Middle East Bank

ارقام به میلیون ریال

شرح	شرکت اصلی					
	۱۴۰۲/۱۲/۲۹	درصد به کل	درصد افزایش(کاهش) نسبت به سال قبل	۱۴۰۱/۱۲/۲۹	درصد به کل	درصد افزایش(کاهش) نسبت به سال قبل	۱۴۰۰/۱۲/۲۹	درصد به کل
الف) دارایی ها								
موجودی نقد	۷۴,۵۶۵,۱۴۷	۷٪	۳۳٪	۵۶,۱۷۲,۷۳۹	۸٪	۵۹٪	۳۵,۳۲۱,۸۴۲	۷٪
مطالبات از بانک ها و موسسات اعتباری غیر بانکی	۹۹,۴۹۹,۵۰۰	۱۰٪	۱۲۸٪	۴۳,۵۸۶,۴۴۹	۶٪	(۲٪)	۴۴,۴۹۱,۶۵۰	۸٪
تسهیلات اعطایی و مطالبات از اشخاص غیر دولتی	۶۹۵,۶۳۶,۶۱۵	۷۰٪	۴۰٪	۴۹۶,۲۲۵,۹۷۴	۷۴٪	۴۰٪	۳۵۵,۴۳۷,۳۶۷	۶۸٪
سرمایه گذاری در سهام و سایر اوراق بهادار	۳۲,۱۷۱,۱۳۵	۳٪	۵۶٪	۲۰,۶۴۵,۸۳۴	۳٪	(۵۴٪)	۴۵,۱۸۵,۴۲۶	۹٪
خالص دارایی های ثابت مشهود و نامشهود	۲۱,۴۱۷,۲۲۲	۲٪	۲۳۸٪	۶,۳۴۴,۸۱۸	۱٪	۹٪	۵,۸۳۶,۰۶۴	۱٪
سپرده قانونی	۶۰,۳۷۷,۵۶۴	۶٪	۴۱٪	۴۲,۷۰۲,۳۷۴	۶٪	۵۷٪	۲۷,۱۵۴,۲۲۰	۵٪
سایر دارایی ها	۱۶,۹۹۵,۹۸۶	۲٪	۱۱۵٪	۷,۹۱۰,۵۵۱	۱٪	(۲۴٪)	۱۰,۳۷۸,۷۸۶	۲٪
جمع دارایی ها	۱,۰۰۰,۶۶۳,۱۶۹	۱۰۰٪	۴۹٪	۶۷۳,۵۸۸,۷۳۹	۱۰۰٪	۲۹٪	۵۲۳,۸۰۵,۳۵۶	۱۰۰٪
ب) بدهی ها								
سپرده های مشتریان	۷۳۳,۱۴۴,۸۵۷	۷۳٪	۳۸٪	۵۳۲,۲۰۳,۴۸۸	۷۹٪	۳۷٪	۳۸۷,۸۴۳,۸۲۲	۷۴٪
بدهی به بانک ها و موسسات اعتباری غیر بانکی	۹۶,۸۴۳,۷۲۶	۱۰٪	۱۸۱٪	۳۴,۴۰۶,۸۷۱	۵٪	(۴۶٪)	۶۳,۸۲۰,۰۶۵	۱۲٪
سایر بدهی ها	۴۳,۹۷۸,۲۹۸	۴٪	۶۶٪	۲۶,۴۷۷,۷۳۴	۴٪	۵۳٪	۱۷,۲۵۹,۵۰۴	۳٪
جمع بدهی ها	۸۷۳,۹۶۶,۸۸۱	۸۷٪	۴۷٪	۵۹۳,۰۸۸,۰۹۳	۸۸٪	۲۶٪	۴۶۸,۹۲۳,۳۹۱	۹۰٪
ج) حقوق مالکانه								
سرمایه	۵۰,۰۰۰,۰۰۰	۵٪	۴۳٪	۳۵,۰۰۰,۰۰۰	۵٪	۴۰٪	۲۵,۰۰۰,۰۰۰	۵٪
تفاوت تسعیر ارز عملیات خارجی	۳,۶۳۹,۹۹۰	۰٪	۶۱٪	۲,۲۶۰,۲۴۰	۰٪	۸٪	۲,۰۹۰,۵۶۴	۰٪
سود انباشته و اندوخته قانونی	۷۳,۳۳۷,۶۷۹	۷٪	۶۸٪	۴۳,۶۶۲,۶۵۴	۶٪	۵۲٪	۲۸,۷۷۵,۰۸۲	۵٪
سهام و صرف سهام تحت تملک صندوق اختصاصی بازارگردانی (سهام خزانه)	(۲۸۱,۳۸۱)	۰٪	۳۳٪	(۴۲۲,۲۴۸)	۰٪	۵۷٪	(۹۸۳,۶۸۱)	۰٪
جمع حقوق مالکانه	۱۲۶,۶۹۶,۲۸۸	۱۳٪	۵۷٪	۸۰,۵۰۰,۶۴۶	۱۲٪	۴۷٪	۵۴,۸۸۱,۹۶۵	۱۰٪
جمع بدهی ها و حقوق مالکانه	۱,۰۰۰,۶۶۳,۱۶۹	۱۰۰٪	۴۹٪	۶۷۳,۵۸۸,۷۳۹	۱۰۰٪	۲۹٪	۵۲۳,۸۰۵,۳۵۶	۱۰۰٪
د)تعهدات مشتریان								
تعهدات مشتریان بابت اعتبار اسنادی	۲۳,۲۴۴,۱۸۲	۴٪	۲٪	۲۲,۷۳۸,۵۷۷	۸٪	۶۴۲٪	۳,۰۶۶,۳۳۳	۲٪
تعهدات مشتریان بابت ضمانتنامه های صادره	۴۷۹,۶۶۰,۳۱۴	۸۴٪	۹۶٪	۲۴۵,۱۶۳,۹۳۷	۸۵٪	۹۷٪	۱۲۴,۵۷۰,۶۵۶	۹۳٪
سایر تعهدات مشتریان	۶۸,۱۰۰,۷۱۶	۱۲٪	۲۵۴٪	۱۹,۲۶۲,۶۴۴	۷٪	۲۰۱٪	۶,۴۱۰,۰۰۵	۵٪
طرف وجوه اداره شده و موارد مشابه	۸۸۵,۶۰۰	۰٪	۰٪	-	۰٪	۰٪	-	۰٪

۱-۱-۱-٤. دارایی‌ها

ترکیب دارایی‌های بانک خاورمیانه در پایان اسفند ۱۴۰۲ و اسفند ۱۴۰۱ به شرح نمودار ذیل می‌باشد:

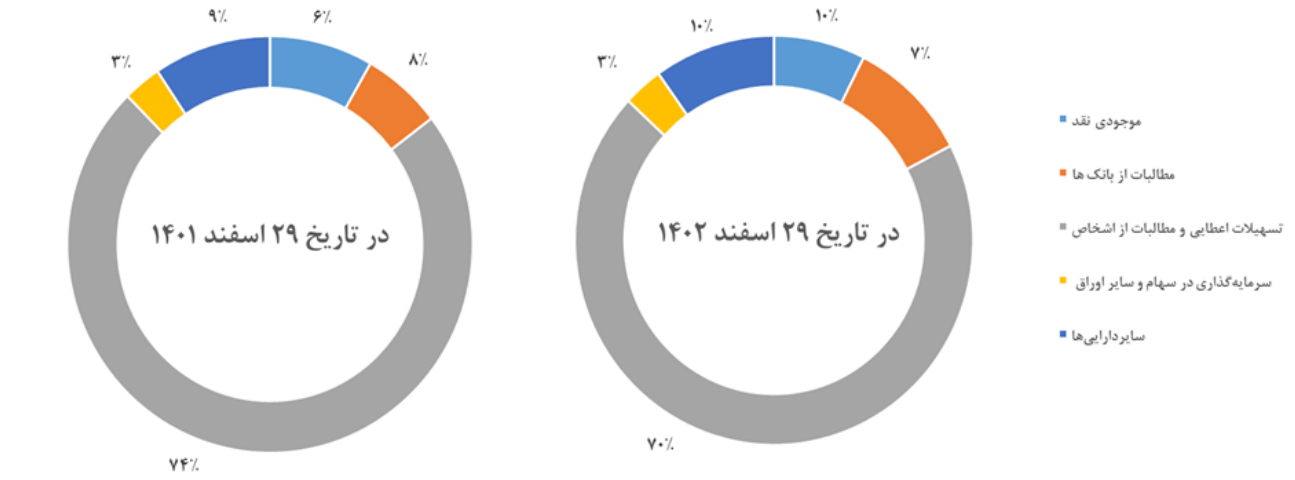

کاهش سهم تسهیلات اعطایی و مطالبات از اشخاص در سال ۱۴۰۲ نسبت به سال ۱۴۰۱ (از ٪۷۴ به ٪۷۰) مطابق با نمودارهای فوق در نتیجه اهتمام بانک در رعایت دستورالعمل کنترل مقداری ترازنامه بانکها مطابق با بخشنامه مختومه به شماره ۰۱/۲۶۳۸۸۲ مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۲۱ بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران می‌باشد.

۱-۱-۱-۱-٤. تسهیلات اعطایی و مطالبات از اشخاص غیر دولتی

تسهیلات اعطایی و مطالبات از اشخاص غیر دولتی(قبل از کسر ذخیره) شامل مبلغ ۴۷۱,۷۲۴ میلیارد ریال تسهیلات ریالی و ۲۳۶,۹۴۱ میلیارد ریال تسهیلات ارزی می‌باشد که به ترتیب شاهد افزایش ۳۴/۶ درصدی و افزایش ۵۳/۴ درصدی نسبت به پایان سال گذشته بوده‌اند. سهم ۷۰ درصدی تسهیلات اعطایی از کل دارایی‌ها نشان می‌دهد که ضمن اهتمام بانک در صرف منابع در فعالیت‌های اصلی یعنی نقش واسطه‌گری، منابع به گونه‌ای مدیریت می‌شود که منافع سهامداران نیز به بهترین شکل رعایت گردد. نسبت تسهیلات غیر جاری به کل تسهیلات با ۳/۹ درصد برای پایان سال ۱۴۰۲ نشان از رعایت و حفظ کنترل‌های لازم در اعتبارسنجی مشتریان و عدم فدا نمودن دقت و کیفیت جهت دستیابی به رشد بیشتر توسط بانک خاورمیانه می‌باشد.

۲-۱-۱-۱-٤. سرمایه‌گذاری در سهام و سایر اوراق بهادار

از مبلغ ۳۲،۱۷۱ میلیارد ریال سرمایه‌گذاری‌ها در سهام و سایر اوراق بهادار، مبلغ ۳۱،۰۰۵ میلیارد ریال مربوط به سرمایه‌گذاری در اوراق مشارکت و اسناد خزانه اسلامی دولتی می‌باشد که بانک به منظور مدیریت نقدینگی و کاهش ریسک تامین نقدینگی، بخشی از منابع مازاد خود را با نرخ بازده مناسب در این محل سرمایه‌گذاری نموده است. هم‌چنین مبلغ ۱،۱۶۷ میلیارد ریال مربوط به سرمایه‌گذاری‌های بلندمدت در شرکت‌های کارگزاری بانک خاورمیانه، داده پردازان سیمای آفتاب، خدمات ارزی و صرافی خاورمیانه، بیمه زندگی خاورمیانه و سازوکار ویژه تجارت و تأمین مالی ایران و اروپا می‌باشد.

۳-۱-۱-۱-٤. خالص دارایی‌های ثابت

عمده مانده دارایی‌های ثابت مربوط به زمین و ساختمان شعب و ساختمان مرکزی بانک می‌باشد، همچنین سهم ۲ درصدی خالص دارایی‌های ثابت از کل دارایی‌ها بیانگر اهتمام بانک بر بکارگیری حداکثر منابع در دارایی‌های مولد می‌باشد. لازم به ذکر است دلیل افزایش در خالص دارایی‌های ثابت در سال ۱۴۰۲ خرید ساختمان ستادی جهت ساماندهی دپارتمان فناوری اطلاعات بوده است. در انتهای سال ۱۴۰۲ از ۱۷ شعبه داخلی، ۱۴ شعبه متعلق به بانک و ۳ شعبه دیگر استیجاری می‌باشد.

۲-۱-۱-٤. بدهی‌ها و حقوق مالکانه

ترکیب بدهی‌ها و حقوق مالکانه بانک خاورمیانه در پایان اسفند ۱۴۰۲ و اسفند ۱۴۰۱ به شرح نمودار ذیل می‌باشد:

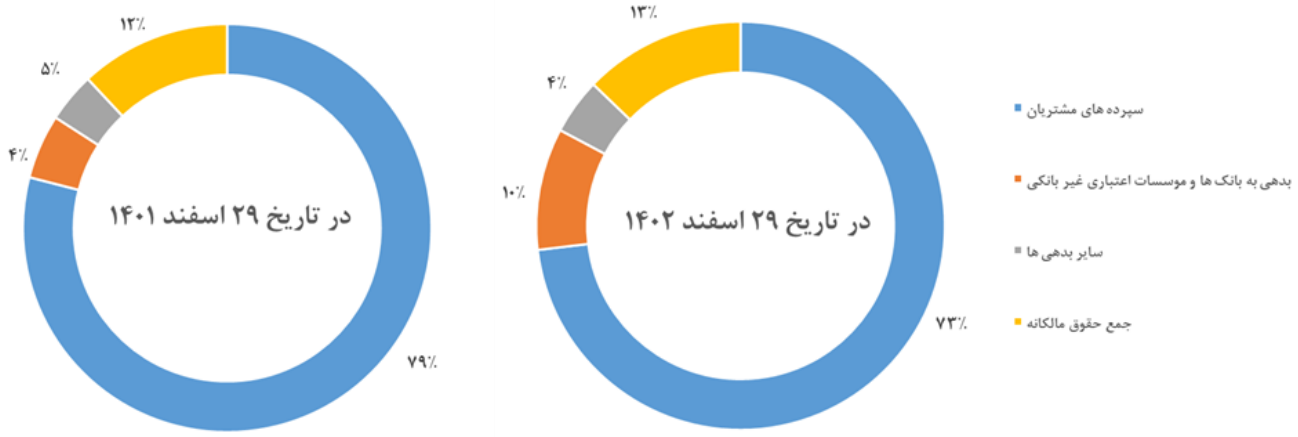

۱-۲-۱-۱-٤. سپرده‌ها

سپرده‌ها شامل مبلغ ۴۵۷،۸۰۸ میلیارد ریال سپرده ریالی و ۲۵۰،۵۶۳ میلیارد ریال سپرده ارزی می‌باشد که به ترتیب شاهد افزایش ۲۳/۷ درصدی و افزایش ۵۸/۷ درصدی نسبت به پایان سال گذشته بوده‌اند. کل سپرده‌های بانک با احتساب سود پرداختنی با افزایش ۳۷/۸درصدی نسبت به پایان سال قبل معادل ۷۳۳,۱۴۵ میلیارد ریال می‌باشد، که عمدتاً ناشی از ورود سپرده کوتاه مدت عادی، سپرده سرمایه‌گذاری بلند مدت سه ساله و سپرده نقدی ضمانت نامه‌ها می‌باشد. نسبت سپرده‌ها به سرمایه بانک از ۱۰/۶ برابر در سال گذشته به ۱۴/۲ برابر در پایان سال ۱۴۰۲رسیده است.

خلاصه عملکرد بانک در حوزه سپرده مشتریان در پایان سال ۱۴۰۲ و پایان سال ۱۴۰۱ به شرح جداول ذیل می‌باشد:

ارقام به میلیون ریال

گزارش تجهیز منابع ریالی و ارزی مشتریان				
شرح	۱۴۰۲/۱۲/۲۹		۱۴۰۱/۱۲/۲۹	
	مبلغ سپرده	نسبت از کل	مبلغ سپرده	نسبت از کل
سپرده های ریالی	۴۵۷,۸۰۸,۳۸۶	۶۲.۴٪	۳۷۰,۱۲۰,۱۴۸	۶۹.۵٪
سپرده های ارزی	۲۵۰,۵۶۲,۷۵۷	۳۴.۲٪	۱۵۷,۸۹۶,۱۱۵	۲۹.۷٪
سود پرداختنی سپرده های سرمایه‌گذاری مدت دار	۲۴,۷۷۳,۷۱۵	۳.۴٪	۴,۱۸۷,۲۲۵	۰.۸٪
جمع	۷۳۳,۱۴۴,۸۵۷	۱۰۰٪	۵۳۲,۲۰۳,۴۸۸	۱۰۰٪

ارقام به میلیون ریال

گزارش تجهیز منابع ریالی مشتریان						
شرح	۱۴۰۲/۱۲/۲۹			۱۴۰۱/۱۲/۲۹		
	تعداد سپرده	مبلغ سپرده	نسبت از کل	تعداد سپرده	مبلغ سپرده	نسبت از کل
سپرده سرمایه گذاری کوتاه مدت عادی	۵۴۷,۵۶۱	۱۱۹,۶۰۲,۵۳۷	۲۶.۱٪	۳۵۱,۸۷۹	۱۱۲,۶۱۹,۶۱۲	۳۰.۴٪
سپرده سرمایه گذاری کوتاه مدت ویژه	۹	۲۱,۱۶۰	۰.۰٪	۱۸	۴۵۹,۳۷۵	۰.۱٪
سپرده و گواهی سپرده یک ساله	۱,۱۳۸	۳۳,۷۱۴,۸۸۶	۷.۴٪	۱,۰۳۷	۵۱,۱۵۸,۹۸۵	۱۳.۸٪
سپرده سرمایه گذاری بلند مدت دو ساله	۱,۷۰۹	۱۷,۵۳۰,۱۴۷	۳.۸٪	۳,۸۰۳	۹۶,۴۰۲,۷۷۷	۲۶.۰٪
سپرده سرمایه گذاری بلند مدت سه ساله	۱,۹۵۷	۲۰۰,۷۳۹,۶۴۷	۴۳.۸٪	۱۱۵	۲,۰۸۱,۱۶۵	۰.۶٪
سپرده قرض الحسنه جاری	۱۲,۱۹۶	۶۲,۹۶۹,۴۸۴	۱۳.۸٪	۱۱,۰۹۱	۹۳,۲۶۹,۰۹۵	۲۵.۲٪
سپرده نقدی ضمانت نامه ها		۲۰,۸۲۰,۴۳۷	۴.۵٪		۱۱,۴۲۴,۵۹۷	۳.۱٪
پیش دریافت اعتبار اسنادی		۸۹۰,۰۹۸	۰.۲٪		۲,۱۴۲,۷۰۰	۰.۶٪
سایر		۱,۵۱۹,۹۹۰	۰.۳٪		۵۶۱,۸۴۲	۰.۲٪
جمع	۵۶۴,۵۷۰	۴۵۷,۸۰۸,۳۸۶	۱۰۰٪	۳۶۷,۹۴۳	۳۷۰,۱۲۰,۱۴۸	۱۰۰٪

ترکیب سپرده‌های ریالی بر اساس سپرده‌های بدون هزینه و هزینه‌بر

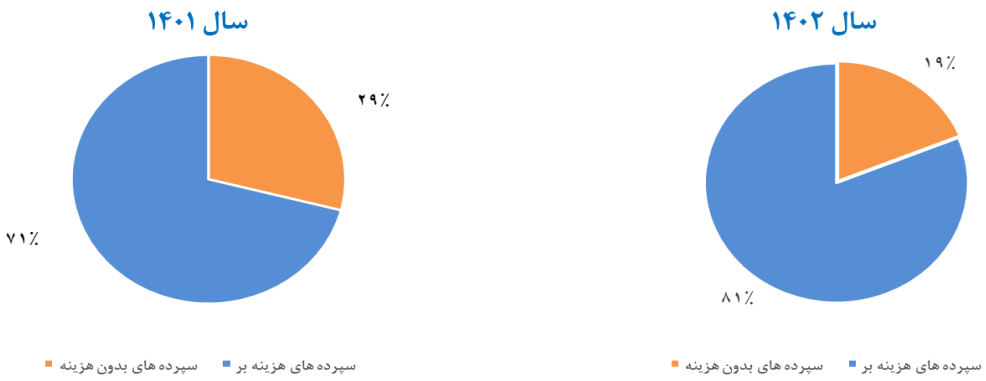

ارقام به میلیون ریال

گزارش تجهیز منابع ارزی مشتریان						
	۱۴۰۲/۱۲/۲۹			۱۴۰۱/۱۲/۲۹		
شرح	تعداد سپرده	مبلغ سپرده	نسبت از کل	تعداد سپرده	مبلغ سپرده	نسبت از کل
سپرده قرض الحسنه جاری و پس انداز ارزی	۱,۹۴۹	۸۱,۵۹۳,۳۳۲	۳۲.۶٪	۱,۷۴۱	۶۲,۳۵۸,۰۰۹	۳۹.۵٪
سپرده سرمایه گذاری کوتاه مدت ویژه ارزی	۲۲	۱۱۶,۰۳۶	۰.۰٪	۲۴	۸۰,۳۱۳	۰.۱٪
سپرده سرمایه گذاری بلند مدت ارزی	۱۲۴	۱۴۹,۱۸۹,۰۷۰	۵۹.۵٪	۲۲۱	۹۳,۰۴۰,۵۷۳	۵۸.۹٪
سپرده نقدی ارزی ضمانت نامه ها		۴۶۳,۳۴۰	۰.۲٪		۴۳۳,۳۸۶	۰.۳٪
سایر*		۱۹,۲۰۰,۹۷۹	۷.۷٪		۱,۹۸۳,۸۳۴	۱.۳٪
جمع	۲,۰۹۵	۲۵۰,۵۶۲,۷۵۷	۱۰۰٪	۱,۹۸۶	۱۵۷,۸۹۶,۱۱۵	۱۰۰٪

*عمده افزایش در سایر حدودا به مبلغ ۱۷ هزار میلیارد ریال، مربوط به حواله‌های صادره مشتریان می‌باشد.

۳-۱-۱-٤. مبادلات خارج از صورت وضعیت مالی (اقلام زیر خط):

به عنوان قسمتی از عملیات بانکداری، بانک وارد مبادلاتی می‌شود که دارای اثر مالی بوده و ممکن است در صورت‌های مالی نمایش داده نشود. این مبادلات در شرایطی منجر به ایجاد تعهداتی علاوه بر اقلام موجود در صورت وضعیت مالی می‌گردند که از جمله این مبادلات می‌توان به ضمانت‌نامه‌ها و اعتبارات اسنادی اشاره نمود. بانک با صدور ضمانت‌نامه بانکی تعهد می‌نماید درصورتیکه متعهد (ضمانت‌خواه/ مضمون عنه) تعهدات پیش‌بینی شده موضوع ضمانت‌نامه را در مواعد معین نپردازد و یا اینکه از انجام صحیح و به موقع تعهدات خود به هر علت خودداری نماید، به مجرد اعلام ذینفع (مضمون له و یا سازمانی که ضمانت‌نامه در قبال او صادر می‌شود) قبل از انقضای سررسید، وجه‌الضمان یا مبلغ قید شده در ضمانت‌نامه را در وجه ذینفع (مضمون له) بپردازد.

اعتبار اسنادی تعهدی از بانک است که به خریدار و فروشنده داده می‌شود. تعهد می‌شود که میزان پرداختی خریدار به فروشنده به موقع و با مبلغ صحیح به دست فروشنده خواهد رسید. هرگاه که خریدار قادر به پرداخت مبلغ خرید نباشد، بانک موظف است باقیمانده یا تمام مبلغ خرید را بپردازد. مانده تعهدات بانک بابت اعتبارات اسنادی و ضمانت نامه‌ها به شرح جدول زیر می‌باشد.

عمده افزایش مانده سایر تعهدات مشتریان نسبت به دوره مشابه سال گذشته از بابت تضمین اوراق مشارکت در ۶ ماهه دوم سال ۱۴۰۲ بوده است.

اقلام زیر خط طی سه سال گذشته به شرح جدول زیر می‌باشد:

ارقام به میلیون ریال

شرح	۱۴۰۲/۱۲/۲۹	۱۴۰۱/۱۲/۲۹	۱۴۰۰/۱۲/۲۹
تعهدات بابت اعتبار اسنادی ریالی	۲۳,۲۴۴,۱۸۲	۲۲,۷۳۸,۵۷۷	۳,۰۶۶,۳۳۳
تعهدات بابت ضمانت نامه های ارزی	۱۷,۷۵۴,۲۵۸	۲۳,۰۴۱,۰۱۵	۲۱,۱۸۰,۷۵۶
تعهدات بابت ضمانت نامه های ریالی	۴۶۱,۹۰۶,۰۵۶	۲۲۲,۱۲۲,۹۲۲	۱۰۳,۳۸۹,۹۰۰
سایر تعهدات مشتریان	۶۸,۱۰۰,۷۱۶	۱۹,۲۶۲,۶۴۴	۶,۴۱۰,۰۰۵
طرف وجوه اداره شده و موارد مشابه	۸۸۵,۶۰۰	-	-
جمع کل	۵۷۱,۸۹۰,۸۱۲	۲۶۷,۹۰۲,۵۱۴	۱۲۷,۶۳۶,۹۸۹

۲-۱-٤. اقلام عمده صورت سود و زیان

اقلام عمده صورت سود و زیان گروه و شرکت اصلی طی سه سال گذشته به شرح جداول زیر می‌باشد:

ارقام به میلیون ریال

شرح	گروه					
	۱۴۰۲/۱۲/۲۹	درصد به جمع درآمدها	درصد افزایش (کاهش) نسبت به دوره قبل	۱۴۰۱/۱۲/۲۹	درصد به جمع درآمدها	درصد افزایش (کاهش) نسبت به دوره قبل	۱۴۰۰/۱۲/۲۹	درصد به جمع درآمدها
الف) درآمد ها								
درآمد تسهیلات اعطایی	۹۴,۹۴۷,۲۰۰	۶۶٪	۵۹٪	۵۹,۵۷۲,۴۶۰	۶۹٪	۵۵٪	۳۸,۳۲۹,۱۱۴	۶۱٪
درآمد سپرده گذاری در بانک ها و موسسات اعتباری غیر بانکی	۷,۴۳۹,۹۳۲	۵٪	۱۸٪	۶,۲۷۸,۵۱۹	۷٪	۲۵٪	۵,۰۱۸,۲۴۱	۸٪
درآمد سرمایه گذاری در اوراق بدهی	۵,۲۷۷,۷۳۵	۴٪	۵٪	۵,۰۲۷,۵۹۸	۶٪	(۴۸٪)	۹,۶۹۰,۷۳۷	۱۵٪
سود (زیان) سرمایه گذاری در سهام و سایر اوراق بهادار	-	۰٪	(۱۰۰٪)	۶,۷۷۹	۰٪	۱۰۰٪	۴۱,۲۶۳	۰٪
جایزه سپرده قانونی	۴۶۲,۹۹۶	۰٪	۳۸٪	۳۳۵,۵۹۲	۰٪	۳۲٪	۲۵۳,۴۳۹	۰٪
درآمد کارمزد	۱۰,۸۳۸,۴۵۷	۸٪	۷۸٪	۶,۰۹۰,۰۳۰	۷٪	۶۳٪	۳,۷۳۵,۶۸۷	۶٪
خالص سود (زیان) مبادلات و معاملات ارزی	۱۰,۰۴۸,۵۴۲	۷٪	۴۸٪	۶,۷۸۹,۶۹۵	۸٪	۸۱٪	۳,۷۶۰,۲۸۴	۶٪
سود(زیان) سرمایه گذاری های مرتبط با فعالیت های غیربانکی	۵۳۵,۲۵۱	۰٪	۴۱٪	۳۸۰,۷۷۵	۰٪	۱۶۲٪	۱۴۵,۱۰۰	۰٪
سایر درآمدها و هزینه های غیرعملیاتی	۱,۸۶۷	۰٪	(۹۹٪)	۱۷۱,۶۱۹	۰٪	۱۴۵۸٪	۱۱,۰۱۸	۰٪
سایر درآمد و هزینه های عملیاتی	۱۴,۹۳۱,۴۶۲	۱۰٪	۷۳۹٪	۱,۷۷۸,۸۱۰	۲٪	۲۲٪	۲,۲۷۶,۸۳۱	۴٪
جمع درآمدها	**۱۴۴,۴۸۳,۴۴۲**	**۱۰۰٪**	**۶۷٪**	**۸۶,۴۳۱,۸۷۷**	**۱۰۰٪**	**۳۷٪**	**۶۳,۲۶۱,۷۱۴**	**۱۰۰٪**
ب) هزینه ها								
هزینه سود سپرده ها	(۶۸,۲۶۴,۷۱۴)	۴۷٪	۵۶٪	(۴۳,۸۹۴,۳۲۰)	۵۱٪	۲۴٪	(۳۵,۴۶۸,۵۱۲)	۵۶٪
هزینه های اداری و عمومی	(۱۱,۴۳۸,۶۱۱)	۸٪	۶۸٪	(۶,۸۱۵,۳۶۷)	۸٪	۴۴٪	(۴,۷۴۰,۲۹۶)	۷٪
هزینه مطالبات مشکوک الوصول	(۴,۶۷۴,۷۲۶)	۳٪	۹۸٪	(۲,۳۵۶,۴۴۳)	۳٪	۱۶٪	(۲,۰۳۳,۸۰۲)	۳٪
هزینه کارمزد	(۷۳۸,۶۹۱)	۱٪	۵۷٪	(۴۷۱,۲۴۱)	۱٪	۴۳٪	(۳۲۹,۱۴۵)	۱٪
جمع هزینه ها	**(۸۵,۱۱۶,۷۴۲)**	**۵۹٪**	**۵۹٪**	**(۵۳,۵۳۷,۳۷۱)**	**۶۲٪**	**۲۶٪**	**(۴۲,۵۷۱,۷۵۵)**	**۶۷٪**
سود پیش از مالیات	۵۹,۳۶۶,۷۰۰	۴۱٪	۸۰٪	۳۲,۸۹۴,۵۰۶	۳۸٪	۵۹٪	۲۰,۶۸۹,۹۵۹	۳۳٪
مالیات بر درآمد	(۴,۸۷۸,۸۱۷)	۳٪	۲۴۸٪	(۱,۴۰۰,۴۹۱)	۲٪	۱۹۲٪	(۴۷۹,۵۰۵)	۱٪
سود خالص	**۵۴,۴۸۷,۸۸۳**	**۳۸٪**	**۷۳٪**	**۳۱,۴۹۴,۰۱۵**	**۳۶٪**	**۵۶٪**	**۲۰,۲۱۰,۴۵۴**	**۳۲٪**

ارقام به میلیون ریال

شرح	شرکت اصلی					
	۱۴۰۲/۱۲/۲۹	درصد به جمع درآمدها	درصد افزایش (کاهش) نسبت به دوره قبل	۱۴۰۱/۱۲/۲۹	درصد به جمع درآمدها	درصد افزایش (کاهش) نسبت به دوره قبل	۱۴۰۰/۱۲/۲۹	درصد به جمع درآمدها
الف) درآمد ها								
درآمد تسهیلات اعطایی	۹۴,۹۴۷,۲۰۰	۶۸٪	۵۹٪	۵۹,۵۷۲,۴۶۰	۷۱٪	۵۵٪	۳۸,۳۲۹,۱۱۴	۶۲٪
درآمد سپرده گذاری در بانک ها و موسسات اعتباری غیر بانکی	۷,۴۳۴,۴۰۷	۵٪	۱۸٪	۶,۲۷۸,۱۴۴	۸٪	۲۵٪	۵,۰۱۸,۱۲۷	۸٪
درآمد سرمایه گذاری در اوراق بدهی	۵,۲۷۷,۷۳۴	۴٪	۵٪	۵,۰۱۸,۵۴۴	۶٪	(۴۸٪)	۹,۶۸۸,۹۵۸	۱۶٪
سود (زیان) سرمایه گذاری در سهام و سایر اوراق بهادار	-	۰٪	(۱۰۰٪)	۷۹۸,۰۰۰	۱٪	۵۳٪	۱,۶۹۳,۶۳۲	۳٪
جایزه سپرده قانونی	۴۶۲,۹۹۶	۰٪	۳۸٪	۳۳۵,۵۹۲	۰٪	۳۲٪	۲۵۳,۴۳۹	۰٪
درآمد کارمزد	۹,۱۹۸,۳۶۱	۷٪	۸۱٪	۵,۰۷۰,۴۱۴	۶٪	۷۲٪	۲,۹۵۳,۵۵۵	۵٪
خالص سود (زیان) مبادلات و معاملات ارزی	۶,۸۱۵,۲۷۷	۵٪	۶۶٪	۴,۱۰۴,۸۲۱	۵٪	۱۱۶٪	۱,۹۰۳,۹۷۰	۳٪
سود(زیان) سرمایه گذاری های مرتبط با فعالیت های غیربانکی	۷۳,۸۴۳	۰٪	(۶۸٪)	۲۳۳,۰۶۲	۰٪	۶۰٪	۱۴۵,۴۰۷	۰٪
سایر درآمدها و هزینه های غیرعملیاتی	۱,۲۳۴	۰٪	(۹۹٪)	۱۷۱,۰۵۵	۰٪	۱۴۵۳٪	۱۱,۰۱۸	۰٪
سایر درآمد و هزینه های عملیاتی	۱۴,۵۳۲,۹۷۵	۱۰٪	۷۱۷٪	۱,۷۷۸,۸۱۰	۲٪	(۲۲٪)	۲,۲۷۶,۸۳۱	۴٪
جمع درآمدها	**۱۳۸,۷۴۴,۰۲۷**	**۱۰۰٪**	**۶۶٪**	**۸۳,۳۶۰,۹۰۲**	**۱۰۰٪**	**۳۴٪**	**۶۲,۲۷۴,۰۵۱**	**۱۰۰٪**
ب) هزینه ها				-				
هزینه سود سپرده ها	(۶۷,۵۰۹,۹۶۳)	۴۹٪	۵۵٪	(۴۳,۶۴۹,۹۳۴)	۵۲٪	۲۴٪	(۳۵,۲۲۶,۷۰۲)	۵۷٪
هزینه های اداری و عمومی	(۱۰,۰۸۲,۶۵۲)	۷٪	۶۳٪	(۶,۱۸۶,۶۵۶)	۷٪	۵۱٪	(۴,۰۸۵,۲۰۴)	۷٪
هزینه مطالبات مشکوک الوصول	(۴,۶۷۶,۰۸۶)	۳٪	۱۰۰٪	(۲,۳۴۱,۰۸۳)	۳٪	۱۴٪	(۲,۰۴۶,۰۸۴)	۳٪
هزینه کارمزد	(۷۳۸,۶۹۱)	۱٪	۵۷٪	(۴۷۱,۲۴۱)	۱٪	۳۹٪	(۳۳۷,۹۸۶)	۱٪
جمع هزینه ها	**(۸۳,۰۰۷,۳۹۲)**	**۶۰٪**	**۵۸٪**	**(۵۲,۶۴۸,۹۱۴)**	**۶۳٪**	**۲۶٪**	**(۴۱,۶۹۵,۹۷۶)**	**۶۷٪**
سود پیش از مالیات	۵۵,۷۳۶,۶۳۵	۴۰٪	۸۱٪	۳۰,۷۱۱,۹۸۹	۳۷٪	۴۹٪	۲۰,۵۷۸,۰۷۵	۳۳٪
مالیات بر درآمد	(۴,۰۶۱,۶۱۰)	۳٪	۳۹۳٪	(۸۲۴,۴۱۷)	۱٪	۱۰۰٪	-	۰٪
سود خالص	**۵۱,۶۷۵,۰۲۵**	**۳۷٪**	**۷۳٪**	**۲۹,۸۸۷,۵۷۲**	**۳۶٪**	**۴۵٪**	**۲۰,۵۷۸,۰۷۵**	**۳۳٪**

۱-۲-۱-٤. درآمدها

۱-۱-۲-۱-٤. درآمد تسهیلات اعطایی

درآمدتسهیلات اعطایی به تفکیک عقود و بررسی نوسانات براساس حجم و نرخ به شرح جداول زیر می‌باشد:

ارقام به میلیون ریال

شرح	سال مالی منتهی به		
	۱۴۰۲/۱۲/۲۹	۱۴۰۱/۱۲/۲۹	۱۴۰۰/۱۲/۲۹
مرابحه	۶۸,۵۲۱,۲۱۲	۳۶,۴۱۴,۸۱۷	۲۰,۴۷۲,۴۴۲
جعاله	۷,۷۶۹,۰۸۹	۹,۳۸۴,۰۳۸	۹,۳۲۳,۷۰۱
خرید دین	۸,۷۰۱,۵۴۸	۲,۴۴۳,۷۱۰	۲۵۷,۶۲۲
وجه التزام	۷,۴۳۰,۴۷۸	۴,۰۲۳,۹۷۷	۱,۵۳۱,۴۶۴
فروش اقساطی	۱,۸۶۳,۶۵۳	۷,۰۴۹,۸۳۸	۶,۴۲۵,۴۶۱
سایر تسهیلات	۳۳۲,۰۶۹	۱۱۹,۳۱۳	۶۵,۶۱۲
مشارکت مدنی	۲۲۵,۴۳۳	۱۰۹,۶۲۷	۲۵۰,۶۳۴
بدهکاران کارت اعتباری پرداخت شده	۱۰۳,۷۱۸	۲۷,۱۴۰	۲,۱۷۸
جمع کل	۹۴,۹۴۷,۲۰۰	۵۹,۵۷۲,۴۶۰	۳۸,۳۲۹,۱۱۴

بررسی نوسانات درآمد تسهیلات اعطایی ریالی به مشتریان بر اساس حجم و نرخ		
شرح	۱۴۰۲/۱۲/۲۹	۱۴۰۱/۱۲/۲۹
متوسط مانده تسهیلات اعطایی-روزانه	۳۹۰,۴۰۶,۳۳۳	۲۷۹,۶۹۵,۱۴۰
متوسط مانده تسهیلات اعطایی جاری و سررسید گذشته-روزانه	۳۷۹,۹۱۸,۷۰۶	۲۷۶,۳۱۸,۶۸۷
سود تسهیلات اعطایی به مشتریان بانک	۸۵,۴۴۰,۱۱۰	۵۱,۰۹۸,۲۳۰
متوسط نرخ سود تسهیلات اعطایی جاری و سررسید گذشته	۲۲.۵٪	۱۸.۵٪
افزایش درآمد سود تسهیلات اعطایی نسبت به دوره مشابه قبلی	۳۴,۳۴۱,۸۷۹	۲۰,۷۰۹,۷۶۹
افزایش (کاهش) سود تسهیلات اعطایی ناشی از حجم	۱۹,۱۵۸,۲۳۲	۱۹,۹۲۰,۶۱۹
درصد افزایش (کاهش) ناشی از حجم	۵۵.۸٪	۹۶.۲٪
افزایش (کاهش) سود تسهیلات اعطایی ناشی از نرخ	۱۵,۱۸۳,۶۴۷	۷۸۹,۱۵۰
درصد افزایش (کاهش) ناشی از نرخ	۴۴.۲٪	۳.۸٪

درآمد تسهیلات اعطایی به مبلغ ۹۴،۹۴۷ میلیارد ریال نسبت به سال قبل ۵۹ درصد رشد داشته است و از طرفی سهم ۶۶ درصد از کل درآمدهای بانک را به خود اختصاص داده است. از مبلغ ۹۴،۹۴۷ میلیارد ریال ۸۶،۳۹۲ میلیارد ریال آن مرتبط با درآمد تسهیلات ریالی و مابقی به مبلغ ۸،۵۵۵ میلیارد ریال مرتبط با تسهیلات ارزی بوده است. همان‌گونه که در جدول بررسی نوسانات درآمد تسهیلات اعطایی ریالی به مشتریان بر اساس حجم و نرخ مشخص است، افزایش حجم تسهیلات اعطایی منجر به افزایش درآمد به مبلغ ۱۹،۱۵۸ میلیارد ریال و از طرفی دیگر افزایش نرخ موثر تسهیلات اعطایی منجر به افزایش ۱۵،۱۸۴ میلیارد ریالی در درآمدهای مذکور گردیده است و در نهایت شاهد افزایش ۳۴،۳۴۲ میلیارد ریال در درآمد تسهیلات اعطایی ریالی نسبت به سال گذشته بوده‌ایم.

۴-۱-۲-۱-۲. درآمد سپرده‌گذاری در بانک‌ها و موسسات اعتباری غیر بانکی

درآمد سپرده‌گذاری در بانک‌ها و موسسات اعتباری غیر بانکی طی سه سال گذشته به شرح جدول زیر می‌باشد:

ارقام به میلیون ریال

شرح	سال مالی منتهی به		
	۱۴۰۲/۱۲/۲۹	۱۴۰۱/۱۲/۲۹	۱۴۰۰/۱۲/۲۹
سود سپرده گذاری نزد بانک های داخلی	۷,۳۷۱,۹۳۱	۶,۲۳۵,۵۵۹	۵,۰۱۶,۳۰۹
سود سپرده گذاری نزد بانک های خارجی	۶۲,۴۷۶	۴۲,۵۸۵	۱,۸۱۸
جمع کل	۷,۴۳۴,۴۰۷	۶,۲۷۸,۱۴۴	۵,۰۱۸,۱۲۷

۴-۱-۲-۱-۳. درآمد کارمزد

انواع درآمد های کارمزدی طی سه سال گذشته به شرح جدول زیر می‌باشد:

ارقام به میلیون ریال

شرح	سال مالی منتهی به		
	۱۴۰۲/۱۲/۲۹	۱۴۰۱/۱۲/۲۹	۱۴۰۰/۱۲/۲۹
ضمانتنامه های صادره	۴,۷۰۵,۴۸۱	۲,۴۶۴,۶۴۱	۱,۶۲۹,۸۸۸
کارمزد اعطای تسهیلات	۲,۶۹۹,۱۷۲	۲,۱۴۴,۱۰۳	۱,۱۱۰,۸۷۱
سایر خدمات	۶۸۵,۳۸۴	۱۸۲,۷۸۶	۱۱۹,۳۴۴
اعتبارات اسنادی گشایش یافته	۵۰۸,۶۳۷	۱۱۹,۳۹۶	۲۶,۷۷۱
خالص کارمزد عملیات قرض الحسنه	۲۴۵,۳۱۱	۳۱,۹۸۷	۲۱,۵۶۸
تضمین اوراق مشارکت	۲۳۵,۶۰۸	۴۸,۹۳۸	۷,۷۵۶
طرح شتاب	۷۸,۴۰۳	۴۸,۰۴۹	۲۱,۰۸۰
حق کارشناسی و نظارت طرح از صندوق توسعه ملی	۲۹,۵۶۵	۲۹,۷۷۸	۱۳,۷۸۲
وجوه اداره شده	۱۰,۸۰۰	۷۳۶	۲,۴۹۵
جمع کل	**۹,۱۹۸,۳۶۱**	**۵,۰۷۰,۴۱۴**	**۲,۹۵۳,۵۵۵**

عمده افزایش درآمدهای کارمزدی ناشی از افزایش در میزان درآمد ضمانت‌نامه‌های صادره بوده است.

۴-۱-۲-۲. هزینه‌ها

۴-۱-۲-۱. هزینه سود سپرده‌ها

تفکیک انواع هزینه سود سپرده‌ها و بررسی نوسانات براساس حجم و نرخ به شرح جداول زیر می‌باشد:

ارقام به میلیون ریال

شرح	سال مالی منتهی به		
	۱۴۰۲/۱۲/۲۹	۱۴۰۱/۱۲/۲۹	۱۴۰۰/۱۲/۲۹
سود سپرده های سرمایه گذاری ریالی			
کوتاه‌مدت	۴,۲۶۶,۹۱۰	۷,۴۵۸,۲۸۰	۸,۵۱۵,۱۲۴
کوتاه‌مدت ویژه	۳۲,۴۹۱	۸,۱۷۰	۷,۵۸۷
گواهی سپرده عام	۴,۲۹۶,۴۵۳	۱,۹۵۱,۱۰۱	-
گواهی سپرده خاص	۳۸۶,۳۹۵	-	-
یک ساله	۲,۴۳۸,۸۲۰	۲,۲۸۰,۵۰۸	۱۳,۴۷۹,۹۴۷
دو ساله	۱۲,۶۰۲,۴۴۷	۲۲,۲۹۷,۴۴۰	۵,۰۷۰,۱۸۴
سه ساله	۲۳,۷۵۸,۵۳۹	۲۶,۲۱۲	
سپرده‌های مدت‌دار بانک‌ها و سایر موسسات اعتباری	۱,۲۹۷,۹۹۶	۶۳۴,۱۴۵	۱۳۷,۰۲۵
سود سپرده های ارزی	۱۱,۱۸۷,۸۱۸	۸,۹۲۱,۲۸۹	۷,۹۷۸,۳۵۷
مابه التفاوت سود قطعی و علی الحساب سپرده های سرمایه گذاری	۷,۲۴۲,۰۹۳	۷۲,۷۸۹	۳۸,۴۷۸
جمع کل	**۶۷,۵۰۹,۹۶۳**	**۴۳,۶۴۹,۹۳۴**	**۳۵,۲۲۶,۷۰۲**

شرح	بررسی نوسانات هزینه سود پرداختی به سپرده های ریالی بر اساس حجم و نرخ	
	۱۴۰۲/۱۲/۲۹	۱۴۰۱/۱۲/۲۹
متوسط مانده سپرده ها - روزانه	۴۱۳,۲۸۲,۳۲۶	۳۱۵,۴۰۹,۲۲۰
نرخ موزون شده سود سپرده ها (پیش از کسر سپرده قانونی)	۱۳.۳٪	۱۰.۸٪
سود پرداختی به سپرده های ریالی	۵۵,۰۲۴,۱۴۹	۳۴,۰۹۴,۵۰۰
افزایش هزینه سود پرداختی به سپرده ها نسبت به دوره مشابه قبلی	۲۰,۹۲۹,۶۴۹	۶,۹۸۳,۱۸۱
افزایش سود پرداختی سپرده ها ناشی از حجم	۱۰,۵۷۹,۶۹۹	۸,۸۲۰,۵۲۴
درصد افزایش(کاهش) ناشی از حجم	۵۰.۵٪	۱۲۶.۳٪
افزایش (کاهش) سود پرداختی سپرده ها ناشی از نرخ	۱۰,۳۴۹,۹۵۰	(۱,۸۳۷,۳۴۳)
درصد افزایش (کاهش) ناشی از نرخ	۴۹.۵٪	(۲۶.۳٪)

مجموع منابع ارزی و ریالی در دسترس بانک خاورمیانه با رشد ۳۴/۶ درصدی از ۵۲۸،۰۱۶ میلیارد ریال در پایان اسفند ۱۴۰۱، به ۷۰۸,۳۷۱ میلیارد ریال در پایان سال ۱۴۰۲، افزایش یافته است. با این حال، متوسط مانده سپرده‌های ریالی بانک طی سال ۱۴۰۲ نسبت به سال پیش از آن، با افزایش ۳۱ درصدی به ۴۱۳,۲۸۲ میلیارد ریال رسیده است. همانگونه که در جدول بررسی نوسانات هزینه سود پرداختی به سپرده های ریالی بر اساس حجم و نرخ مشخص است افزایش حجم سپرده هات منجر به افزایش هزینه به مبلغ ۱۰،۵۸۰ میلیارد ریال و از طرف دیگر افزایش نرخ سپرده ها منجر به افزایش هزینه سود پرداختی به مبلغ ۱۰،۳۵۰ میلیارد ریال گردیده است.

۲-۲-۱-٤. هزینه‌های اداری و عمومی

انواع هزینه اداری و عمومی طی سه سال گذشته به شرح جدول زیر می‌باشد:

ارقام به میلیون ریال

شرح	سال مالی منتهی به		
	۱۴۰۲/۱۲/۲۹	۱۴۰۱/۱۲/۲۹	۱۴۰۰/۱۲/۲۹
حقوق و دستمزد و مزایا	۵,۴۹۳,۵۴۳	۳,۱۵۹,۹۴۲	۲,۱۸۸,۷۹۹
بیمه سهم کارفرما	۶۲۲,۸۰۷	۳۸۶,۸۹۶	۲۱۹,۹۳۵
مزایای پایان خدمت و بازنشستگی کارکنان	۴۰۰,۵۱۶	۴۵۶,۹۵۵	۱۶۷,۷۲۰
سفر و فوق العاده ماموریت	۳۳,۶۷۸	۲۳,۹۷۱	۹,۱۰۲
سلامت و درمان کارکنان	۵۹,۶۳۲	۴۶,۳۳۱	۳۵,۳۴۵
اجاره	۲۱۰,۲۹۳	۸۵,۰۸۲	۵۷,۷۹۲
آموزش و تحقیقات	۹,۵۹۵	۵,۶۰۹	۴,۹۷۸
ارتباطات و مخابرات	۱۳۸,۸۵۸	۷۲,۶۰۰	۵۰,۱۴۴
هزینه بیمه	۱۳,۵۱۶	۴,۴۰۵	۸,۵۵۳
حق الزحمه حسابرسی و حق المشاوره	۹۰,۸۲۴	۷۸,۹۰۶	۴۹,۹۰۹
حمل و نقل	۲۴,۷۱۴	۱۲,۲۲۲	۶,۷۷۱
انرژی و آب	۲۲,۲۰۴	۱۵,۰۸۹	۹۵۰
تعمیر و نگهداری دارایی‌ها	۲۰۷,۳۲۵	۶۱,۰۶۷	۱۸۱,۶۶۵
ملزومات مصرفی	۳۲۷,۵۸۷	۱۸۵,۵۰۱	۹۵,۹۳۹
پاداش هیات مدیره	۳۷,۲۰۰	۲۳,۸۰۰	۳۰,۰۰۰
حق الزحمه پرداختی	۹۱۷,۴۹۵	۴۳۵,۸۵۳	۳۳۱,۳۶۴
حق عضویت در صندوق ضمانت نامه ها	۹۵,۷۲۷	۵۲,۴۰۰	۴۱,۰۸۵
حق عضویت در مجامع	۱۱,۰۰۶	۱,۱۱۷	۳,۷۶۵
پشتیبانی سامانه های نرم افزاری	۲۰۱,۳۱۳	۲۲۳,۳۲۵	۱۹۴,۳۹۴.۲۵
استهلاک دارایی‌های ثابت مشهود	۵۸۱,۲۸۱	۵۷۶,۰۷۶	۲۴۵,۵۴۳
استهلاک دارایی‌های نامشهود	۱۶۰,۵۰۰	۱۷۱,۲۶۵	۸۸,۰۷۵.۰۰
سایر	۴۲۳,۰۳۸	۱۰۸,۲۴۴	۷۳,۳۷۶
جمع کل	**۱۰,۰۸۲,۶۵۲**	**۶,۱۸۶,۶۵۶**	**۴,۰۸۵,۲۰۴**

علت عمده افزایش در هزینه‌های اداری و عمومی، از یک سو به دلیل افزایش در هزینه‌های حقوق و دستمزد براساس افزایش حقوق و دستمزد ابلاغی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی برای سال ۱۴۰۲ بوده و از سوی دیگر سایر هزینه های اداری و عمومی متاثر از افزایش نرخ تورم بوده است.

۳-۲-۲-۱-٤. هزینه کارمزد

انواع هزینه کارمزد طی سه سال گذشته به شرح جدول زیر می‌باشد:

ارقام به میلیون ریال

شرح	سال مالی منتهی به		
	۱۴۰۲/۱۲/۲۹	۱۴۰۱/۱۲/۲۹	۱۴۰۰/۱۲/۲۹
کارمزد سامانه های ملی پرداخت مبتنی بر کارت	۶۰۵,۲۵۵	۳۶۸,۹۶۹	۲۸۳,۲۵۳
کارمزد سامانه های ملی پرداخت مبتنی بر حساب	۵۵,۳۹۰	۴۰,۸۱۸	۱۸,۳۳۰
کارمزد سامانه های ملی پرداخت مبتنی بر چک	۴۸,۴۱۵	۳۲,۸۵۳	۲۷,۵۶۱
کارمزد ارزیابی وثایق	۲۹,۰۵۶	۲۴,۵۰۲	۸,۶۶۱
سایر	۵۷۵	۴,۰۹۹	۱۸۰
جمع کل	**۷۳۸,۶۹۱**	**۴۷۱,۲۴۱**	**۳۳۷,۹۸۵**

۴-۲-۲-۱-٤. هزینه مطالبات مشکوک الوصول

هزینه مطالبات مشکوک الوصول به تفکیک خاص و عام طی سه سال گذشته به شرح جدول زیر می‌باشد:

ارقام به میلیون ریال

شرح	سال مالی منتهی به		
	۱۴۰۲/۱۲/۲۹	۱۴۰۱/۱۲/۲۹	۱۴۰۰/۱۲/۲۹
هزینه عمومی مطالبات مشکوک الوصول تسهیلات اعطایی و مطالبات	۳,۰۱۱,۸۴۷	۱,۹۷۸,۷۵۲	۱,۷۹۱,۶۰۴
هزینه اختصاصی مطالبات مشکوک الوصول تسهیلات اعطایی و مطالبات	۱,۶۶۴,۲۳۹	۳۶۲,۳۳۱	۲۵۴,۴۸۰
جمع کل	**۴,۶۷۶,۰۸۶**	**۲,۳۴۱,۰۸۳**	**۲,۰۴۶,۰۸۴**

ذخیره تسهیلات اعطایی، طبق "دستورالعمل نحوه محاسبه ذخیره مطالبات موسسات اعتباری" مصوب شورای پول و اعتبار (موضوع بخشنامه شماره۰۱/۲۳۹۰۲۱ مورخ ۱۴۰۱/۰۹/۲۳ بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران) در حساب‌ها منظور گردیده است.

با توجه به اینکه عمده مطالبات غیرجاری بانک مطالبات ارزی می باشد لذا در نتیجه افزایش در نرخ تسعیر اقلام ارزی به موجب بخشنامه ابلاغی به شماره ۰۳/۶۴۹۲ مورخ ۱۴۰۳/۰۱/۱۸ براساس نرخ خرید حواله ETS مرکز مبادله ارز و طلای ایران در تاریخ ۱۴۰۲/۱۲/۲۸ (مبلغ ۴۳۷،۷۳۴ ریال برای هر یورو ، ۴۰۱،۸۷۷ ریال برای هر دلار آمریکا)، مبلغ معادل ریالی مطالبات غیرجاری افزایش یافته که منجر به افزایش نسبت مطالبات غیرجاری در سال ۱۴۰۲ نسبت به سال ۱۴۰۱ گردیده است.

۴-۲. جزئیات پرداخت و آخرین وضعیت پرداخت سود سهام مطابق مصوبه آخرین مجمع:

مبلغ سود تقسیمی سال مالی ۱۴۰۱ ، بر اساس مصوبه مجمع عمومی عادی مورخ ۱۴۰۲/۰۴/۲۹ برابر با ۷،۰۰۰،۰۰۰ میلیون ریال بوده که طبق جدول زمانبندی پرداخت سود سال مالی مذکور تا تاریخ ۱۴۰۲/۱۲/۲۹، مبلغ ۶،۲۹۵،۵۴۲ میلیون ریال در تاریخ ۱۴۰۲/۰۵/۱۰ از طریق شرکت سپرده گذاری مرکزی اوراق بهادار و تسویه وجوه، به شماره حساب معرفی شده در سامانه سجام واریز گردید و مبلغ ۶۶۷،۸۲۵ میلیون ریال از تاریخ ۱۴۰۲/۰۶/۱۸ به بعد طبق جدول زمانبندی به اشخاص غیر سجامی و افرادی که مدارک خود را جهت دریافت سود مزبور تکمیل نموده اند توسط بانک پرداخت شده است.

۴-۲-۱. نمودار مقایسه‌ای سود پایه و سود نقدی هر سهم:

روند سود خالص،سود نقدی و افزایش سرمایه هر سهم-ریال

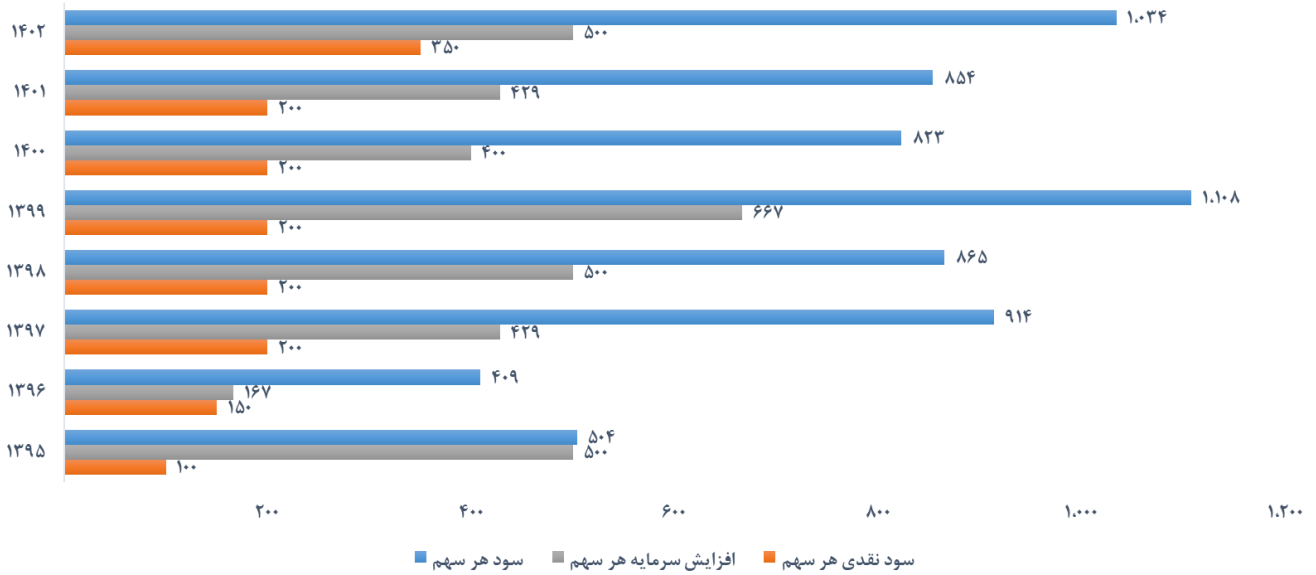

*سود نقدی پیشنهادی هیات مدیره برای عملکرد سال مالی منتهی به ۲۹ اسفند ۱۴۰۲ برای هر سهم معادل ۳۵۰ ریال می‌باشد.

*با توجه به پیشنهاد هیات مدیره برای افزایش سرمایه ۲۵،۰۰۰ میلیارد ریالی از محل سود تقسیم نشده سال ۱۴۰۲ منتشر شده بر روی سامانه کدال در مورخ ۶ خردادماه ۱۴۰۳، در صورت تصویب مجمع عمومی فوق العاده افزایش سرمایه هر سهم معادل ۵۰۰ ریال خواهد شد.

۴-۲-۲. تغییرات در پرتفوی سرمایه‌گذاری‌ها، ترکیب دارایی‌ها و وضعیت شرکت:

شرح سرمایه گذاری	مانده ابتدای دوره (میلیون ریال)	خرید طی دوره (میلیون ریال)	فروش طی دوره (میلیون ریال)	مانده پایان دوره (میلیون ریال)	درصد سرمایه گذاری	درآمد حاصل از سرمایه گذاری (میلیون ریال)	قیمت بازار		
							نرخ (ریال)	تعداد سهام	ارزش سرمایه گذاری (میلیون ریال)
ساز و کار ویژه تجارت و تامین مالی ایران و اروپا	۲،۲۰۰	-	-	۲،۲۰۰	۱۱٪	-	-	-	-
داده پردازان سیمای آفتاب	۱۰،۵۰۰	-	-	۱۰،۵۰۰	۱۰۰٪	-	-	-	-
خدمات ارزی و صرافی خاورمیانه	۲۴۷،۹۹۹	-	-	۲۴۷،۹۹۹	۱۰۰٪	-	-	-	-
مشترک افق روشن کارگزاری بانک خاورمیانه	۱،۱۶۰	-	-	۱،۱۶۰	-	-	۲۶،۹۷۱،۳۴۹	۱،۰۰۰	۲۶،۹۷۱
کارگزاری بانک خاورمیانه	۶۶۵،۹۳۰	-	-	۶۶۵،۹۳۰	۷۵٪	-	-	-	-
بیمه زندگی خاورمیانه	۲۴۰،۰۰۰	-	-	۲۴۰،۰۰۰	۲۰٪	۷۲،۰۰۰	۴،۱۳۷	۴۷۹،۹۹۹،۹۹۶	۱،۹۸۵،۷۶۰

۵. چشم اندازها و اطلاعات آینده نگر

۵-۱. درآمدها

درآمد تسهیلات اعطایی

پیش بینی می‌شود درآمد تسهیلات اعطایی ریالی، در سال ۱۴۰۳ رشدی بالغ بر ۳۹ درصد نسبت به سال ۱۴۰۲ را تجربه نماید، این افزایش عمدتا به دلیل افزایش حجم تسهیلات اعطایی (افزایش ۲۱ درصدی) می‌باشد که منابع آن از طریق جذب سپرده و جلوگیری از خروج وجه نقد در قالب سود تقسیمی (به میزان افزایش سرمایه از محل سود انباشته) تامین خواهد شد.

سود سپرده‌گذاری‌ها و اوراق بدهی

با توجه به سیاست‌های مدیریت نقدینگی بانک وجوه مازاد در اوراق بهادار با درآمد ثابت منتشر شده توسط دولت و سپرده‌گذاری بین بانکی، مصرف می‌گردد. سود سپرده‌گذاری‌ها و اوراق بدهی در سال ۱۴۰۳ تابعی از مازاد نقدینگی بانک و نرخ‌های اوراق مشارکت و سپرده‌گذاری بین بانکی خواهد بود.

خالص سود (زیان) سرمایه‌گذاری‌ها

سرمایه‌گذاری‌های بانک عمدتا شامل شرکت‌های زیرمجموعه بانک است و سود سرمایه‌گذاری بانک در سال ۱۴۰۳ تابعی از روند سودآوری شرکت‌های تابعه بانک و سیاست تقسیم سود آن‌ها می‌باشد.

خالص درآمدهای کارمزد

در سال ۱۴۰۳، بانک برای درآمدهای کارمزدی ریالی رشد ۷۴ درصدی نسبت به سال ۱۴۰۲ متصور است.

۲-۵. هزینه‌ها

هزینه سود سپرده‌ها

با توجه به پیش بینی افزایش ۵۵ درصدی حجم سپرده‌های سرمایه‌گذاری مدت‌دار ریالی در پایان سال ۱۴۰۳ نسبت به پایان سال ۱۴۰۲ و با توجه به ترکیب جذب سپرده و نرخ‌های موثر پیش بینی شده، انتظار می‌رود هزینه سود سپرده‌های ریالی مشتریان درپایان سال ۱۴۰۳ نسبت به سال ۱۴۰۲، رشد داشته باشد؛ همچنین مشابه سنوات گذشته پیش‌بینی می‌گردد در سال ۱۴۰۳ نیز بانک دارای کسر پرداخت به سپرده‌گذاران باشد.

هزینه مطالبات مشکوک الوصول

با توجه به سیاست بانک در سنوات گذشته و شناسایی ذخیره مطالبات عام معادل ۱/۵ درصد و همچنین شناسایی ذخیره مطالبات خاص مطابق با بخشنامه های ابلاغی بانک مرکزی در حساب ها شناسایی گردیده است و از طرفی به دلیل افزایش کیفیت وثایق دریافتی از مشتریان و اعتبارسنجی های انجام شده، انتظار می‌رود در سال آتی هزینه مطالبات روند کاهشی داشته باشد و عمدتا هزینه مطالبات ناشی از شناسایی مطالبات عام به میزان افزایش حجم تسهیلات جاری خواهد بود.

هزینه‌های اداری و عمومی

هزینه‌های اداری و عمومی شامل هزینه‌های کارکنان و سایر هزینه‌های اداری و عمومی می‌باشد. هزینه‌های کارکنان براساس افزایش حقوق و دستمزد ابلاغی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی برای سال ۱۴۰۳ و افزایش هزینه های اداری و عمومی براساس پیش بینی نرخ تورم در سال ۱۴۰۳ برآورد شده است.

۶. عملکرد بخش‌ها یا فعالیت‌ها:

۶-۱. تمرکز جغرافیایی اقلام عمده دارایی‌ها و بدهی‌ها و درآمدها

تمرکز جغرافیایی اقلام عمده دارایی‌ها و بدهی‌ها و درآمدها در سال ۱۴۰۲به شرح جدول زیر می‌باشد:

ارقام به میلیون ریال

شرح	۱۴۰۲/۱۲/۲۹							
	ایران	آلمان	چین	سوئیس	عمان	ترکیه	سایر	جمع
دارایی‌ها								
موجودی نقد	۱۳,۱۸۰,۹۳۲	۵۸,۵۲۴,۹۰۷	۱۵,۲۸۵	۱,۹۴۲,۳۹۱	۲۹۸,۲۵۶	۴۳۱,۶۳۴	۱۷۱,۷۴۲	۷۴,۵۶۵,۱۴۷
مطالبات از بانک‌ها و سایر موسسات اعتباری غیربانکی	۴۸,۹۵۸,۳۱۷	۱۷,۴۵۲,۸۹۱	۱,۷۷۶,۰۴۴	۴,۳۱۸,۰۹۲	۱,۵۳۳,۰۳۷	۲۴,۱۴۲,۲۷۷	۱,۳۱۸,۸۴۲	۹۹,۴۹۹,۵۰۰
تسهیلات اعطایی و مطالبات از اشخاص غیردولتی	۶۹۵,۶۳۵,۹۶۹	۶۴۷	–	–	–	–	–	۶۹۵,۶۳۶,۶۱۵
سرمایه‌گذاری در سهام و سایر اوراق بهادار	۳۲,۱۷۱,۱۳۵	–	–	–	–	–	–	۳۲,۱۷۱,۱۳۵
مطالبات از شرکت‌های فرعی و وابسته	۸۰۰,۳۲۲	–	–	–	–	–	–	۸۰۰,۳۲۲
سایر حساب‌های دریافتنی	۳,۰۰۳,۶۳۵	–	–	–	–	–	–	۳,۰۰۳,۶۳۵
دارایی های غیرجاری نگهداری شده برای فروش	۴۲۵,۵۹۱	–	–	–	–	–	–	۴۲۵,۵۹۱
دارایی‌های ثابت مشهود	۲۱,۲۴۰,۱۱۶	۸,۹۲۶	–	–	–	–	–	۲۱,۲۴۹,۰۴۲
دارایی‌های نامشهود	۱۶۸,۱۸۰	–	–	–	–	–	–	۱۶۸,۱۸۰
سپرده قانونی	۶۰,۳۷۷,۵۶۴	–	–	–	–	–	–	۶۰,۳۷۷,۵۶۴
سایر دارایی‌ها	۱۲,۴۳۳,۰۹۲	۳۳۳,۳۴۶	–	–	–	–	–	۱۲,۷۶۶,۴۳۸
جمع دارایی ها	**۸۸۸,۳۹۴,۸۵۲**	**۷۶,۳۲۰,۷۱۷**	**۱,۷۹۱,۳۲۹**	**۶,۲۶۰,۴۸۳**	**۱,۸۳۱,۲۹۳**	**۲۴,۵۷۳,۹۱۱**	**۱,۴۹۰,۵۸۴**	**۱,۰۰۰,۶۶۳,۱۶۹**
بدهی ها								
بدهی به بانک‌ها و سایر موسسات اعتباری غیربانکی	(۹۶,۸۴۳,۷۲۶)	–	–	–	–	–	–	(۹۶,۸۴۳,۷۲۶)
سپرده‌های مشتریان	(۶۹۸,۹۲۰,۴۹۱)	(۳۴,۲۲۴,۳۶۶)	–	–	–	–	–	(۷۳۳,۱۴۴,۸۵۷)
سود سهام پرداختنی	(۸۰,۰۹۷)	–	–	–	–	–	–	(۸۰,۰۹۷)
مالیات عملکرد پرداختنی	(۴,۴۱۷,۹۸۴)	–	–	–	–	–	–	(۴,۴۱۷,۹۸۴)
ذخایر و سایر پرداختنی ها	(۳۸,۳۳۵,۴۱۸)	(۱۷۵,۵۳۱)	–	–	–	–	–	(۳۸,۵۱۰,۹۴۹)
ذخیره مزایای پایان خدمت و تعهدات بازنشستگی کارکنان	(۹۶۹,۲۶۷)	–	–	–	–	–	–	(۹۶۹,۲۶۷)
جمع بدهی ها	**(۸۳۹,۵۶۶,۹۸۳)**	**(۳۴,۳۹۹,۸۹۷)**	–	–	–	–	–	**(۸۷۳,۹۶۶,۸۸۰)**
خالص سود عملیاتی	**۵۱,۸۲۳,۴۶۳**	**(۲۲۳,۵۱۵)**						**۵۱,۵۹۹,۹۴۸**
خالص سایر درآمد ها و هزینه ها	**۷۵,۰۷۷**							**۷۵,۰۷۷**

۲-۶. اطلاعات درباره بخش‌های عملیاتی قابل گزارش

اطلاعات درباره بخش‌های عملیاتی قابل گزارش در سال ۱۴۰۲به شرح جدول زیر می‌باشد:

ارقام به میلیون ریال

۱۴۰۲/۱۲/۲۹			
شرح	خزانه داری و عملیات بانکداری ریالی	بانکداری بین الملل	جمع
درآمدهای کسب شده از خارج بانک			
درآمد تسهیلات اعطایی و سپرده گذاری	۹۸,۷۵۸,۷۸۴	۹,۳۶۳,۵۵۳	۱۰۸,۱۲۲,۳۳۷
هزینه سود سپرده ها	(۵۹,۶۳۹,۷۵۴)	(۷,۸۷۰,۲۰۹)	(۶۷,۵۰۹,۹۶۳)
خالص درآمد تسهیلات و سپرده گذاری	**۳۹,۱۱۹,۰۳۰**	**۱,۴۹۳,۳۴۴**	**۴۰,۶۱۲,۳۷۴**
درآمد کارمزد	۸,۳۸۱,۱۷۳	۸۱۷,۱۸۸	۹,۱۹۸,۳۶۱
هزینه کارمزد	(۷۳۸,۶۹۱)	-	(۷۳۸,۶۹۱)
خالص درآمد کارمزد	**۷,۶۴۲,۴۸۲**	**۸۱۷,۱۸۸**	**۸,۴۵۹,۶۷۰**
خالص سود (زیان) سرمایه گذاری ها	۷۳,۸۴۳	-	۷۳,۸۴۳
خالص سود (زیان) مبادلات و معاملات ارزی	-	۶,۸۱۵,۲۷۷	۶,۸۱۵,۲۷۷
سایر درآمدهای عملیاتی	-	۱۴,۵۳۲,۹۷۵	۱۴,۵۳۲,۹۷۵
جمع درآمد سپرده گذاری، ارزی و سایر درآمدهای عملیاتی	**۷۳,۸۴۳**	**۲۱,۳۴۸,۲۵۲**	**۲۱,۴۲۲,۰۹۵**
خالص درآمدهای کسب شده از خارج بانک	۴۶,۸۳۵,۳۵۵	۲۳,۶۵۸,۷۸۴	۷۰,۴۹۴,۱۳۹
خالص درآمدهای بین بخش های بانک	۴۹۳,۲۴۶	(۴۹۳,۲۴۶)	-
جمع درآمدهای بخش های عملیاتی بانک	**۴۷,۳۲۸,۶۰۱**	**۲۳,۱۶۵,۵۳۸**	**۷۰,۴۹۴,۱۳۹**
هزینه های مطالبات مشکوک الوصول بخش عملیاتی	(۲,۹۴۴,۰۳۷)	(۱,۷۳۲,۰۴۹)	(۴,۶۷۶,۰۸۶)
سایر هزینه های مستقیم قابل انتساب به بخش عملیاتی	(۶,۰۶۷,۰۵۳)	(۱,۳۳۶,۴۳۱)	(۷,۴۰۳,۴۸۴)
سود (زیان) هر بخش قبل از هزینه های عمومی غیر قابل انتساب	**۳۸,۳۱۷,۵۱۱**	**۲۰,۰۹۷,۰۵۸**	**۵۸,۴۱۴,۵۶۹**
هزینه های عمومی غیر قابل انتساب به بخش ها			(۲,۶۷۷,۹۳۴)
سود(زیان) قبل از مالیات			**۵۵,۷۳۶,۶۳۵**

۷. مهمترین معیارها و شاخص‌های عملکرد

➢ کفایت سرمایه:

نسبت کفایت سرمایه، کلیدی ترین شاخص در تحلیل وضعیت بانک به شمار می‌رود که با توجه به آن می‌توان متوجه شد که دارایی‌های بانک تا چه حد در سبد مناسبی سرمایه‌گذاری شده و از لحاظ ریسک و به کارگیری سرمایه در دارایی‌های مختلف از چه وضعیتی برخوردار است. دلیل وضع الزامات قانونی مبنی بر رعایت حداقل نسبت کفایت سرمایه توسط بانک‌ها این است که در واقع بانک‌ها با اتکا به سرمایه خود قادر باشند در مقابل زیان‌های احتمالی و ناشی از عدم بازپرداخت تسهیلات اعطا شده به مشتریان، شرایط نامساعد بازار و برخی تنگناهای عملیاتی مقاومت کنند. بانک خاورمیانه با نسبت ۱۳/۷٪ در پایان اسفند ماه ۱۴۰۲ علاوه بر رعایت حداقل نسبت کفایت سرمایه الزام شده برای بانک‌ها و مؤسسات اعتباری اعم از دولتی و غیردولتی توسط بانک مرکزی، از جایگاه خوبی در میان شبکه بانکی کشور برخوردار است.

	۱۴۰۲/۱۲/۲۹	۱۴۰۱/۱۲/۲۹
	میلیون ریال	میلیون ریال
سرمایه نظارتی	۱۳۶،۱۱۴،۲۲۷	۸۵،۷۵۶،۳۹۹
جمع دارایی‌ها و تعهدات موزون شده برحسب ریسک	۹۹۶،۴۷۴،۱۶۳	۶۰۹،۵۹۳،۴۱۱
نسبت کفایت سرمایه	٪۱۳/۷	٪۱۴/۱

نسبت کفایت سرمایه

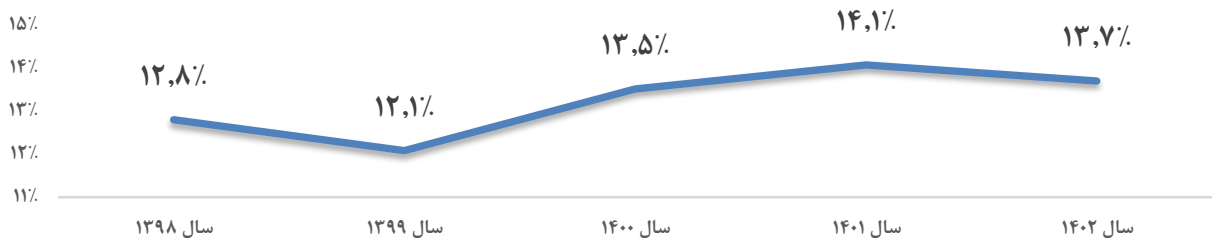

نوسانات نسبت کفایت سرمایه در پایان اسفند ۱۴۰۲ نسبت به ۱۴۰۱/۱۲/۲۹ علاوه بر تفاوت در عملکرد بانک، به دلیل تغییرات در نحوه محاسبات کفایت سرمایه بر اساس آخرین بخشنامه ابلاغی بانک مرکزی به شماره ۰۲/۲۱۷۵۸ مورخ ۱۴۰۲/۰۲/۰۵ می‌باشد. همچنین لازم به ذکر است افزایش در نرخ تسعیر دارایی‌های ارزی به موجب بخشنامه ابلاغی به شماره ۰۳/۶۴۹۲ مورخ ۱۴۰۳/۰۱/۱۸ براساس نرخ خرید حواله ETS مرکز مبادله ارز و طلای ایران در تاریخ ۱۴۰۲/۱۲/۲۸ (مبلغ ۴۳۷،۷۳۴ ریال برای هر یورو ، ۴۰۱،۸۷۷ ریال برای هر دلار آمریکا) از دلایل اصلی افزایش در جمع دارایی‌ها و تعهدات موزون شده بر حسب ریسک و در نتیجه کاهش نسبت کفایت سرمایه در سال ۱۴۰۲ نسبت به سال ۱۴۰۱ می‌باشد.

➢ نسبت تسهیلات غیر جاری به کل تسهیلات (NPL):

هرچقدر مطالبات غیرجاری به کل مطالبات کمتر باشد، وضعیت بانک بهتر است و مشتریان معوقات کمتری دارند و عملیات و نظارت بانکی به نحو مطلوب تری در جریان است و ارزش بانک در حال افزایش می‌باشد. همان گونه که در جدول زیر قابل مشاهده است این نسبت در پایان سال ۱۴۰۲ برابر با ۳.۹٪ می‌باشد. محاسبات نسبت فوق براساس بخشنامه شماره ۰۲/۱۷۲۷۴۵ مورخ ۱۴۰۲/۰۷/۲۰ بانک مرکزی بر مبنای خالص صورت پذیرفته است.

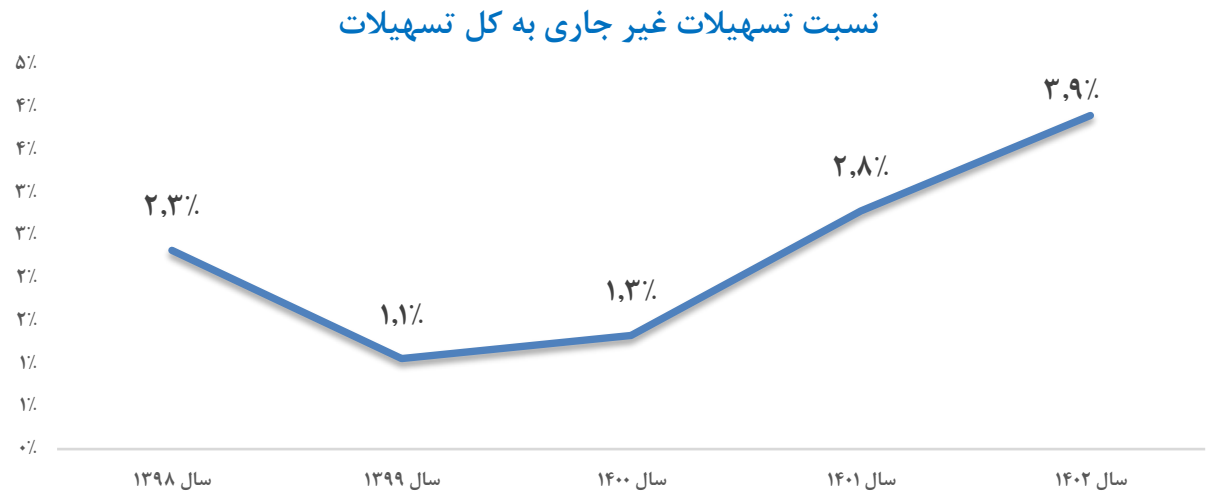

با توجه به اینکه عمده مطالبات غیرجاری بانک مطالبات ارزی می باشد لذا در نتیجه افزایش در نرخ تسعیر اقلام ارزی به موجب بخشنامه ابلاغی به شماره ۰۳/۶۴۹۲ مورخ ۱۴۰۳/۰۱/۱۸ براساس نرخ خرید حواله ETS مرکز مبادله ارز و طلای ایران در تاریخ ۱۴۰۲/۱۲/۲۸ (مبلغ ۴۳۷،۷۳۴ ریال برای هر یورو ، ۴۰۱،۸۷۷ ریال برای هر دلار آمریکا)، مبلغ معادل ریالی مطالبات غیرجاری افزایش یافته که منجر به افزایش نسبت مطالبات غیرجاری در سال ۱۴۰۲ نسبت به سال ۱۴۰۱ گردیده است.

➢ **ذخیره اختصاصی مطالبات مشکوک الوصول تسهیلات به مبلغ ناخالص تسهیلات غیر جاری (NPL Coverage Ratio):**

همان گونه که از نام این نسبت بر می‌آید، میزان ذخیره اختصاصی مطالبات غیرجاری را بر جمع کل مطالبات غیر جاری بیان می‌کند. طی سنوات اخیر به‌دلیل افزایش کیفیت وثایق دریافتی از مشتریان و اعتبار سنجی های انجام شده شاهد کاهش این نسبت از سال ۱۳۹۹ تا سال ۱۴۰۲ بوده‌ایم.

ذخیره اختصاصی مطالبات مشکوک الوصول تسهیلات به مبلغ ناخالص تسهیلات غیر جاری

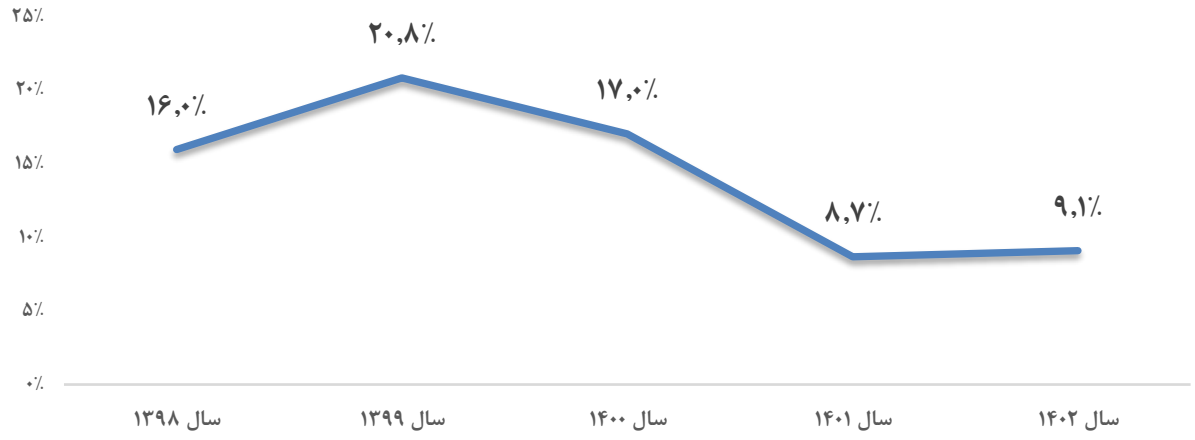

با توجه به اینکه عمده مطالبات غیرجاری بانک مطالبات ارزی می باشد لذا در نتیجه افزایش در نرخ تسعیر اقلام ارزی به موجب بخشنامه ابلاغی به شماره ۰۳/۶۴۹۲ مورخ ۱۴۰۳/۰۱/۱۸ براساس نرخ خرید حواله ETS مرکز مبادله ارز و طلای ایران در تاریخ ۱۴۰۲/۱۲/۲۸ (مبلغ ۴۳۷،۷۳۴ ریال برای هر یورو ، ۴۰۱،۸۷۷ ریال برای هر دلار آمریکا)، مبلغ معادل ریالی مطالبات غیرجاری افزایش یافته که منجر به افزایش نسبت مطالبات غیرجاری در سال ۱۴۰۲ نسبت به سال ۱۴۰۱ گردیده است.

➢ بازده دارایی‌ها (ROA) :

این نسبت، نسبت سود خالص را به کل منابعی که تحت مدیریت بانک قرار دارد، مرتبط می‌سازد و خالص درآمدی را که از به کاربردن کل دارایی‌های بانک ایجاد می‌شود، ارزیابی می‌نماید. نسبت فوق تا حدودی کارایی دارایی را مشخص می‌نماید، ولی نکته اساسی این است که در طبقه بندی دارایی‌ها که عمده ترین آن‌ها تسهیلات می‌باشد، درجه ریسک دارایی‌ها در نظر گرفته نمی‌شود و استفاده صرف از این نسبت برای نتیجه گیری کلی درباره دارایی‌ها گمراه کننده خواهد بود.

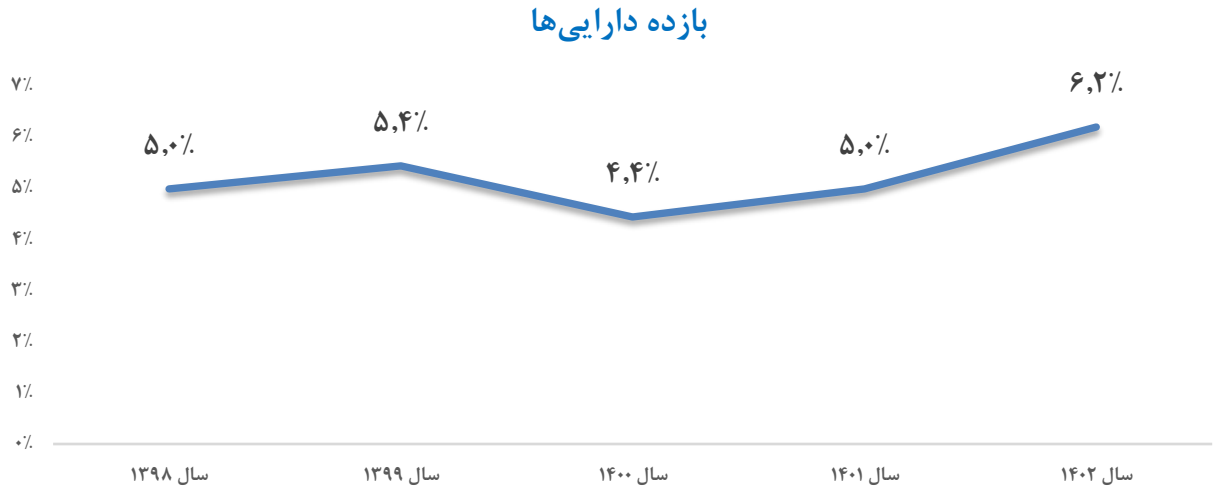

همانطور که در نمودار زیر قابل مشاهده است استفاده بهینه از منابع تحت مدیریت بانک منجر به افزایش بازده دارایی‌ها طی سال‌های اخیر گشته است.

➢ نرخ بازده حقوق مالکانه (ROE) :

نرخ بازده حقوق مالکانه را نرخ بازده ارزش ویژه می‌نامند. با استفاده از این نسبت، سود بانک در ازای هریک ریال حقوق مالکانه محاسبه می‌شود. با استفاده از نرخ بازده حقوق مالکانه، رابطه بین سود و ارزش ویژه مشخص می‌شود.

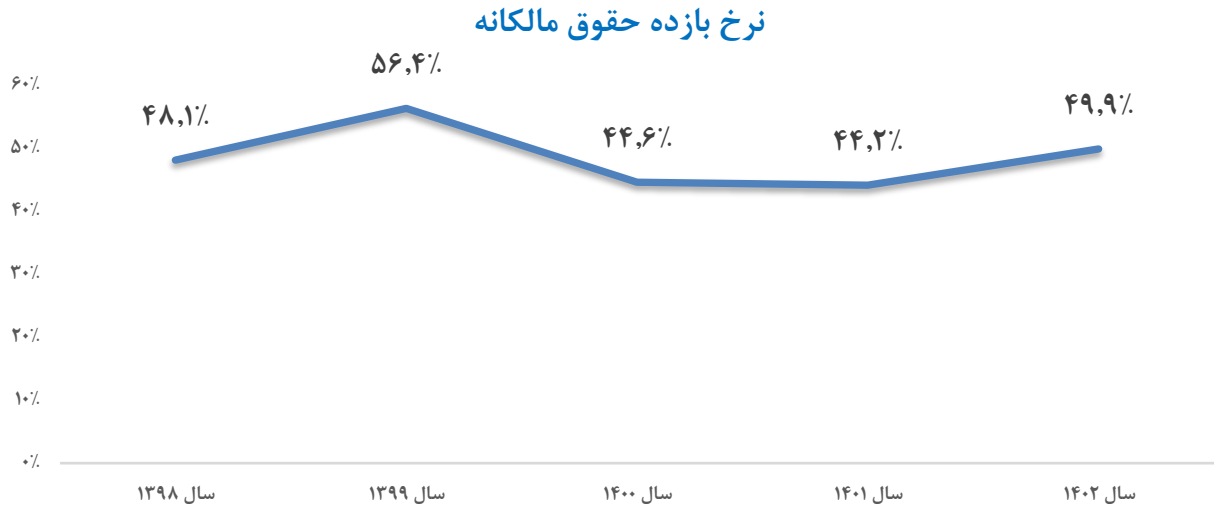

➢ بازده سرمایه (ROC):

بازده سرمایه، میزان کارایی در خلق سود خالص برای سهامداران را بررسی می‌کند. در واقع این نسبت بیان می‌نماید که بنگاه اقتصادی به ازاء هر یک واحد سرمایه سهامداران، به چه میزان سود خالص برای آن‌ها کسب می‌کند. مقدار این نسبت در پایان سال ۱۴۰۲ برابر با ۱۰۳.۴ درصد می‌باشد.

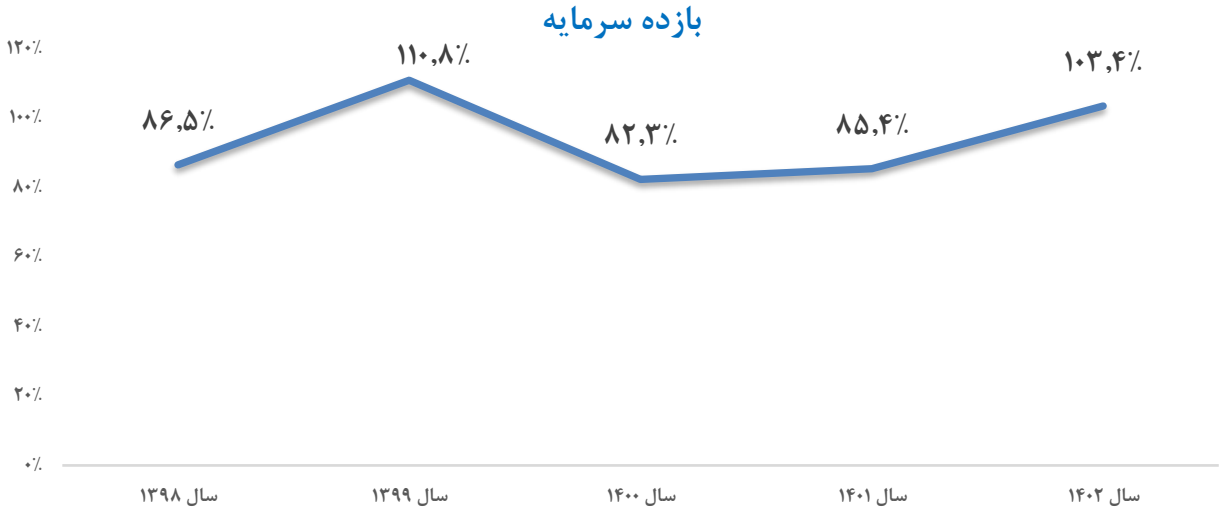

➢ نسبت کارایی: نسبت هزینه اداری و عمومی به سود قبل از کسر مالیات

نسبت کارایی از تقسیم هزینه‌های اداری و عمومی برسود قبل از کسر مالیات بدست می‌آید. هرچه این نسبت رقم کوچکتری باشد نشان دهنده ی کارایی بالاتر بانک می‌باشد. در واقع بانک‌های با نسبت کارایی پایین تر در صورت کاهش با اهمیت در مبلغ درآمد در مدت زمان طولانی تری متحمل زیان می‌شوند.

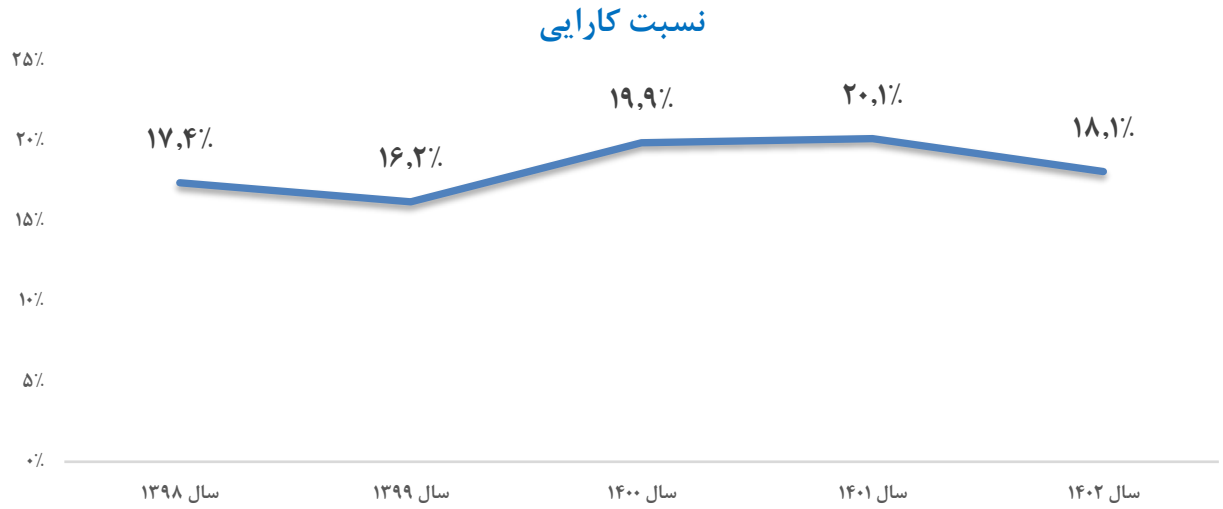

➢ نسبت تسهیلات اعطایی به سپرده‌ها
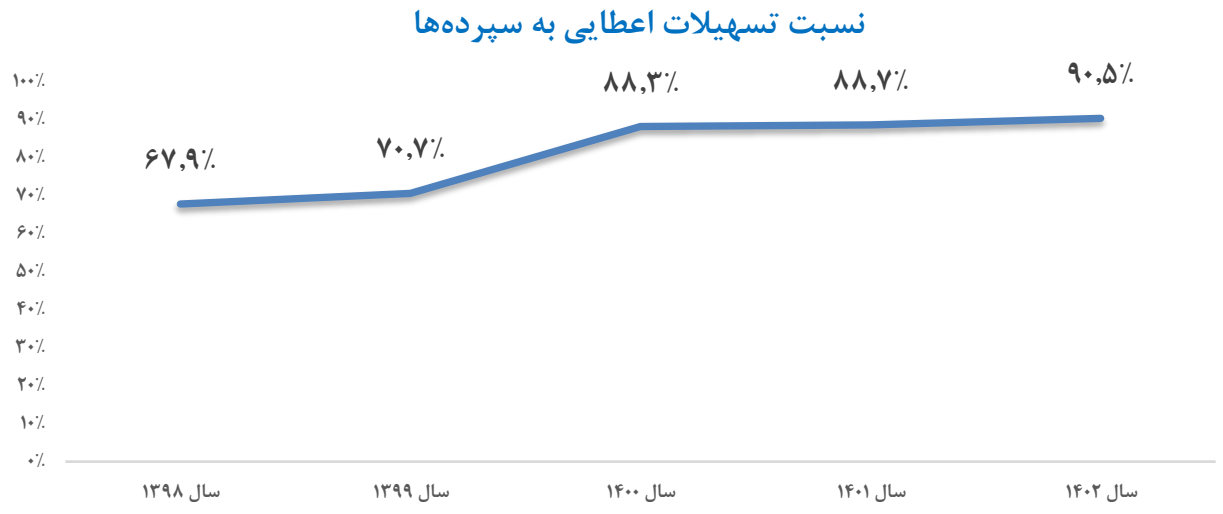
نسبت تسهیلات به سپرده، نسبتی است که ظرفیت خلق تسهیلات توسط بانک از محل سپرده‌ها را نشان می‌دهد. تحلیل این نسبت به صورت مطلق نمی‌تواند بیانگر نکته خاصی باشد و باید آن را در کنار دیگر نسبت‌ها و شاخص‌ها بانکی مورد تحلیل و بررسی قرار داد. دامنه متعادل این نسبت معمولا بین ۷۰ تا ۹۰درصد باید باشد. مقدار پایین تر از ۷۰درصد، تا حدودی معرف سیاست محافظه کارانه بانک و عدم تمایل به اعطای وام و تسهیلات به دلیل ریسکهای موجود در وام دهی و یا صرف منابع حاصل از سپرده‌ها در داراییهای غیرمولد و بنگاه داری است. نسبت بالاتر از ۸۰درصد نیز بیانگر تلاش بانک برای ایفای نقش واسطه گری مالی و انجام عملیات بانکی می باشد. همانطور که نمودار زیر نشان می دهد بانک همواره در محدوده متعادل بوده است.